

ଦୀର୍ଘ ନିମିତ୍ତକାଳ ମହାଶୁ ଓ ଶେଷଭେଦ କ-
 ଶାମଣୀ ମହାଶୁ ଏହି ଦୁଇଜଣ ଅଧିପତି କର୍ମ-
 ଶୀଳ ସମାଜବାଦୀମାନଙ୍କ ଦଳକୁ ଉତ୍କଳର
 ଦୋଳ ଶୁଣାମୁଣ୍ଡାଇ ଦେବାଲାଗି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରାର୍ଥନା-
 ଦଳରେ ସାହିତ୍ୟ କେତାଳ କଳସୁ ଦେବୀଳ
 ଜଳଦ୍ୱାରା ଉଦ୍‌ଭୃତ୍ୟ ଶେଷମାନଙ୍କୁ ପରିକର୍ଷଣ
 କଲେ । ତତ୍ପରେ ଉତ୍କଳ ଦଳର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ
 ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ପାଠ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାନ ପ୍ରାଳ-
 ମାନଙ୍କରୁ ବେକଳ ପୁ ୧୫୦୦ ଟ ବୈଦିକ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାନ ପ୍ରାଳ ପରିକର୍ଷଣ କଲେ । ଅନେକା-
 ନେ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ମୈତ୍ରିକ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ଦଳ ଓ ଅନ୍ୟ ଉତ୍କଳବାସୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାନ ପ୍ରାଳ
 ପରିକର୍ଷଣ କରନ୍ତୁ ଓ କେତେ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଗୁଣର ଶୁଣିବା ସମ୍ଭବ ଦୁର୍ଭାଗ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦ-
 ଶାଳୀମାନଙ୍କ ପ୍ରାଳ ମା ୨୦୦୦ ଦେବ ଅନ୍ତର
 ଉତ୍କଳରୁ ବାହାରି ପଳାୟନ କରନ୍ତୁ ।
 ସାଦେବ ମହୋଦୟ ପଦପଦରେ ଗଳ ବଳୁ-
 ଶୁକାରୁ ପ୍ରାଳ ବଦଳମୟ ପଥରେ ପିନା
 ପ୍ରକୃତ ଉତ୍କଳରୁ ଜାତି ଲାଗି ପଥରେ ପୁନଃ
 ପ୍ରକାଶନ କଲେ । ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ପରିକର୍ଷଣ ପ୍ରାଳତାରୁ ଅନୁମାନଙ୍କର ବାସପ୍ରାଳ
 ଶାଳୀମାନଙ୍କୁ, ଶାଳୀମାନଙ୍କୁ, ମୁଲ୍ୟମୟ ପ୍ରକୃତ
 ପ୍ରାଳମାନଙ୍କ ପ୍ରାଳ ମା ୨୦୦୦ ଦେବ ଅନ୍ତର
 ଉତ୍କଳରୁ । ପରିକର୍ଷଣ ସାଦେବ ମହୋଦୟ
 ଉତ୍କଳ ଅବେଦନ ପଥରେ " ଚୈତ୍ୟମାନ କଳ
 ମସ୍ତକ କରୁଣାର ଅନାବେଦନ " ଏହି ମନ୍ତ୍ର-
 ବ୍ୟବସ୍ଥାନ ଅବେଦନପଥରେ ପ୍ରକୃତ କଲେକର
 ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଦଳରୁ ଶେଷ
 ପଥରେ । କଲେକର ସାଦେବ ମହୋଦୟ
 ଅନୁମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଭାଗ ପ୍ରକୃତ ଦୁର୍ଭାଗ କଲେ ବେକଳ
 ପରିକର୍ଷଣ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଉତ୍କଳ
 ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟବସ୍ଥାନ ଉତ୍କଳରୁ କାନୁନଗୋ ମହା-
 ପଦ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମାନଙ୍କୁ କଲେକଲେ । ଅପାର
 କଳ୍ୟାଣ ପ୍ରକୃତରେ ଅନେକାଳେ ଅଧାର ଦୋଳ
 ଦାକରୁ ଦୁର୍ଭାଗପଥ ଅଳ୍ପ ବକଳତା ଅବେ-
 ଦନପଥ ମାଳୀମାନଙ୍କୁ କର୍ମଶୀଳ ସାଦେବ ମହୋ-
 ଦୟଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଦଳରୁ ପଥରେ । ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
 ଦାହାର ପ୍ରକୃତର ପଥ ମାତ୍ର । ଉତ୍କଳ ପଥ-
 ନେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ କଲେକର ମାନସ
 କଲେ । କଲେକର

୧୫୧୧/୧୫ } ମୁଦ୍ରିତ ଶେଷ ଅବସ୍ଥାରେ କର୍ମ
 ୨୫ ଶିଳ୍ପକ
 ମହାପଦ୍ୟରୁ ପୁନ

ମୁଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ପତ୍ରିକା ଚାହିଁଥିବା ମିତ୍ର	ଅଳପ	୫ ୦
ବାହୁ ବୃତ୍ତପଦ ଯୋଗ୍ୟ ମହାଦୟା, ଚାନ୍ଦ୍ର	ପୋଷ୍ଟ ଓ ପାଉନା	୫ ୦
ଦୟାକାରୀ ଦାଣ୍ଡ	କଲ୍ୟାଣ	୫ ୦
କୋଳାହାର କୋଷ	୦୩୨	୫ ୦
ଉପାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପୁସ୍ତକାଳାପତ୍ର		୫ ୦

ଦିକ୍ଷାପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ।

ଦ୍ୱିତୀୟାଂଶଃ ।

ବହୁଳ ଶିକ୍ଷା ଓ ସରଳ ଲକ୍ଷଣାତ୍ମକ ସହଜ
 ମୂଳକ ବୋଲି କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ
 ଯତ୍ନାତ୍ମକରେ ବହୁପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ
 ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାୟ ଅଠଶୀଳା ଓ ମୋଟସରଳ ଛାନ୍ଦମା-
 ସୁଲ ଦୁର୍ଲଭ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଦ୍‌ପ୍ରକାଶ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ଯତ୍ନାତ୍ମକରେ ବହୁପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ।

କଟକାଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ
 ବୋଲିଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟ ।

ପଞ୍ଚମସଂସ୍କରଣ କଟକାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
 ପ୍ରକାଶିତ ବୋଲିଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟ ।

ସରଳରୂପମୋଳପାଠର ପରିକର୍ଷଣ ପଞ୍ଚମ-
 ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ବୋଲିଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କ-
 ଶୀଳ । ଉତ୍କଳୀୟ ଏବଂ ଉପାଧିକାରୀଙ୍କ
 ଦେଇ ପରିକର୍ଷଣମାନ ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ବୋଲି
 ଅଛି ଛାନ୍ଦ ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ସମ୍ପାଦକ
 ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ସାଧାରଣ ବ୍ୟୁ
 ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରେସ୍, କଟକ ।

ସ୍ୱପ୍ନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦେବଙ୍କ କହଣ ।

ଅଦ୍ୟର୍ଥ ସ୍ୱେନାଶକ ଶାବ୍ଦକ ।

ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାସମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟକର ଏକମାତ୍ର ଉପାଦ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶନା ଓ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରକାର ଅଧିକ ଦେବୀ
 ହେ । ଦେବୀର ପ୍ରକାଶନା କର୍ତ୍ତା ମତେ କର ପ୍ରକୃତ ବହୁ
 ପଥା କର୍ମମତେ ଏହି ଛାନ୍ଦର ଆଶ୍ରୟ କଲେ, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ,
 ଶ୍ରୀକାନ୍ତ, ଅଧିକାରୀ, ପୁଲ, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ, ଅଧିକାରୀ,
 ଅଧିକାରୀ, ପ୍ରକାଶନକର, ଅଧିକାରୀ, ଉପାଧିକାରୀ, ପ୍ରକାଶ

ପ୍ରାଣ, ଉଦ୍‌ଭୃତ୍ୟ, ବାଠ ଓ ପଶ୍ୟାଦ, ଅର୍ଥ, କଳକର
 ବହୁମୁଖ, ମୁଦ୍‌ଭୃତ୍ୟ, ପ୍ରମୋଦ, ଓ ଉତ୍କଳର, ଗାଠ ଉପ
 ଦ୍ୱାରା ବାଠ, ଗୋଷ୍ଠ, ପୁତ୍ର, ଶରଦ, ଏକଶିଳ,
 ପ୍ରକୃତ, ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍କଳର, ଏହି ସାଦେବମାନ
 କର ଉତ୍କଳର, ଉତ୍କଳର, ବହୁମୁଖ, କଳ୍ୟା,
 ବାଧ୍ୟକେତର, ମୁଦ୍‌ଭୃତ୍ୟ, ଅପଦାର (ଶାଶ୍ୱତାପାର),
 ଦୁର୍ଭାଗ ପ୍ରକୃତ ଶାବ୍ଦକ କଟକର ଓ ଅଦେବୀ ଦୋଳ
 ନ ଗାଠକା ଦାଣ୍ଡ, ବାଠା ଦୋଳମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେବ
 ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବୀଙ୍କ । ପ୍ରକୃତରେ ଉତ୍କଳ ଦେବୀ-
 ମାନଙ୍କର ସେମାନେ କଲେକର ଓ ଦାଣ୍ଡ ଶ୍ରୀ ଗୋ-
 ଶ୍ରୀମତେ ଦାନର ପ୍ରକୃତ କରକାର ବହୁ ବ୍ୟୟ ଓ
 କର୍ମକାରୀଙ୍କ ଦେବୀର ପ୍ରକୃତ ବାଠରେ ଏହି ଦାନ
 ପାଇଁ ୫ ୦ ଅଣା ଦ୍ୱାରାକରେ ପଠାଇ ଦେଲେ ବ୍ୟବସ୍ଥା-
 ପଥ ସହଜ ଦାନର ପାଇଁ ପାଇଁ । ଦେବୀମାନେ ଦେବୀ
 ଦେବୀମାନଙ୍କ ଦାନର ଆଶ୍ରୟ ଦେବୀ ଦାନର ମାନ ଓ
 ଦେବୀମାନଙ୍କ ଦାନର ଆଶ୍ରୟ ଦେବୀମାନଙ୍କ ଦାନର ମାନ ଓ

ଶ୍ରୀମତ୍ୟ ସରୋଜାମୟୀ ଦେବୀ ।
 ଦେବୀ, ୭୦୦୦ ମାଧ୍ୟମ ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟ ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ବେକେକ ସାଧୁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଏହି ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୂଳକ
 ବୋଲିଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସୁଲଭ
 ଉତ୍କଳୀ ଓ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇ-
 ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ଯତ୍ନାତ୍ମକରେ
 ବହୁପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଶାନ୍ତ ନିଧ ! ନିଧ ! ନିଧ ! !

ସ୍ୱପ୍ନର ସଙ୍ଗୀତ ଅଳ୍ପ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶନା କର୍ମରେ ଅର୍ଥାଧିକାରୀ
 ଓ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ଅଳ୍ପତାରୁ ଅର୍ଥମୂଲ୍ୟ-
 ରେ ବହୁ ଦେଲ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସାର	ପ୍ରଥମ ଭାଗ	୫ ୦
ଏକମ	ଦୁଇୟ ଭାଗ	୫ ୦
ଏକମ	ତୃତୀୟ ଭାଗ	୫ ୦
ଏକମ	ଚତୁର୍ଥ ଭାଗ	୫ ୦
ଶ୍ରୀକାନ୍ତମାନଙ୍କ		୫ ୦
ଶ୍ରୀକାନ୍ତମାନଙ୍କ		୫ ୦

ଶ୍ରୀକାନ୍ତମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହୁମୁଖ ଦାଣ୍ଡ ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତ-
 ସର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋଳକରେ, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ-

କଲ୍ୟାଣ ସ୍ୱାମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ନାୟକଙ୍କ ଜା-
ରୁଣ୍ୟାଳୟରେ ଏକ ବାଲ୍ୟକାଳର ପଣ୍ଡିତ
ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଳାକରେ ମିଳିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ।
ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୦୩

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର କଟକ ଗୋଧୂଳକଳାର ଶ୍ରୀମୁଖ
ବାରୁ ଗୋଧୂଳକଳର ପ୍ରମୁଖ ବସା ସଲଗୁରେ
ଅନୁମାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ନି-
ଲଗ, ରେସମା ଓ ଗୋର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
କିଛି ଦରରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
କ୍ରମରେ ଲେଖା ଅଛି ଉଦ୍ୱ ପ୍ରାଦତ୍ତମାନଙ୍କପ-
କ୍ଷରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁଖା । ଯେହେତୁ ଦର-
ଦାମ କରବାର ଅବସ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବଳ
ବାକ ଦେଖି ରହି ଉପରେ ମୁନିଆ କଣି ମୁଲ୍ୟ
ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
ପ୍ରାଦତ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦର ନାଦାରତାରୁ ଅଧିକ
ବା ଉଣା କିଣି ପାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଲେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
ନାମ ଓ ମୁଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ପ୍ରାଦତ୍ତ-
ମାନେ ଜନସ ଦେଖି କଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମାନକର ମୁଲ୍ୟ
ସମାପ୍ତବ୍ୟ ଅତି ଅଟଇ ।

ନଗର ମୁଲ୍ୟରେ ମୋପିସଲକୁ ଜାକ-
ସୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
ଅନୁତଃ ଗୁଣିଅଣା ଅଗ୍ରମ ପଠାଇଲେ ଦେଲି-
ପେସବଳ ଜାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ।

ଉପସ୍ଥାନ ।

ଉପସ୍ଥାନ ନାମ	ମୁଲ୍ୟ
ଅଧିକେଷ୍ଟ ସେକସାଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୪
ଲୁଲ ଓ କେଳ ସେକସାଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୪
ଓଡ଼ିଆ ସେକସାଲ	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
କରସା ନାମକ	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ହୁଲସଦେସ୍ତ ନାମକ ସରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ଏକଜ ରୁଲବାଲ	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ଏକଜ ନରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ଝାନସୀନୋଟସେପର ଓ	
ଲୁଗାମା	୧ ୧ ୪ ୨ ୧
ଜାକଦାନରୁ ସରସା	୧ ୧ ୪ ୨ ୧

ଏକଜ ମଧ୍ୟ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୪
କୋପା ସରସା	୧ ୦ ୦ ୪ ୦ ୩/୪
ଏକଜ ମଧ୍ୟମ ସରସା	୧ ୦ ୦ ୪ ୦ ୩/୪
କାଲିବାସକ ୧୭ ପଣି	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ସୀତାଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ଏକଜ ଗୁଣି ଏହାରୁ ଅଧିକ	
ଗୋଦଳ ଜଳରେ ପକାଇ	
ଦୁଇଦଳ ପରେ ଶୁଦ୍ଧି	
ଦେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧା	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ	୧ ୧ ୪ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ସୀଲଟ ସେକସାଲ	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ରବର	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ଦୁଃସପକ୍ଷୀ କଲମ	ଗୋ ୨ ୪ ୦ ୧/୪
ଲୁଗା କଲମ (ନିକ) ସରସା	୧ ୪ ୦ ୩/୪
ଏକଜ ନରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ଏକଜ ବଡ଼ମାନକଦୋକାନ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
କାଚଦୁଆର କାକୁଣି ସହଜ	
(କରସାକାର)	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧
ଏକଜ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
କୋପିତା ସରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
କୋରିୟାର ବେଗ	
ଗୁଣିସହଜ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ମନଦେଗ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ମୁଗୁନସଅରର ସଂସ୍ପତିହୁକା ଓ	
ରୁପେଲକରସାକାର	ଗୋ ୧ ୪ ୨ ୧
ଲେକେଣ୍ଡର	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୧
ମେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩
ସାରୁକ ସରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ଫଲବାମ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୧
ଦୋକାଗିରି ଯାକପୁ	ଗୋ ୨ ୪ ୨ ୧
ଏକଜ ଏକତାକଥ	ଗୋ ୧ ୪ ୧
ସେକ	ଗୋ ୧ ୪ ୨
ଅରସେଟ	ଗୋ ୧ ୪ ୩ ୨
ରାସ	୧ ୧ ୪ ୦ ୩/୪
ସାକପଗଣି	ଗୋ ୧ ୪ ୩ ୧
ବନାରସା ସରୁ ଜଗ	୧ ୧
ପିତବାର ଏହାରୁ କୌଣସି	
ସାକରେ ରଖି କଥରେ	
ଉଲ୍ଲାର କୋଠା ଛତର	
ସାକରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ସାକି ପଡ଼ିବାର ବର ଦେବ ସେ ୧ ୪ ୦	
କଟକ } ଅରବିନ୍ଦକ ଦର	
ଗୋଧୂଳ ବଜାର }	କଟକ

ଘଡ଼ିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

ଜାଳାପକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ଡକ୍ଟରଙ୍କ
ଘଡ଼ିମରମତି ମରମତ ହେବା ଓ ସମା ସମ-
ସ୍ତୁଲେ ପାୟୁର୍ଣ୍ଣବାଳ ଭଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଏ
କମରରେ କ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଉଚ୍ଚା ମରମତର
ଦାର୍ଯ୍ୟାତମ୍ କରୁଅଛୁ । ଯାହାକର କରବାଲ
ହେବ ଶ୍ରୀରାଜାକାଠାରେ ଚଳୁ ଦଲେ ସମସ୍ତ
ଘଡ଼ିମ୍ କାଣି ପାରିବେ ।

JUST RECEIVED FROM AMERICA
A FRESH SUPPLY OF
THE WORLD RENOWNED
"PLANCHETT"

The Miracle of the 19th Century.

WHAT IS PLANCHETT?
It is the true Spirit invoker. Two
persons of any sex, race, religion or
language, laying both their hands
on the Instrument and setting per-
fectly quiet for a short time.
THE WISHER FOR SPIRIT OF
ANY DECEASED.
FRIEND OR RELATION

Appears before them (Unseen,
of course) and makes responsible
movement of it. The past, the pre-
sent, and the future are thus laid
open, and every thing onected
with any particular event is revealed.
The answers to the questions put
to the spirit are so correct and to the
point that it excites the admiration
of the world. Full particulars and
detailed direction for its use are to be
found in our illustration bills which

also contain a few of the opinions of several respectable persons and presses of Europe and America and which are sent along with our *Plan- chet*.

THE PRICE.

Of an Instrument having such a super natural power ought to be above Rs. 100. A few years ago, MESSRS. W. NEWMAN & Co. of Calcutta imported a large stock of this Instrument and sold it at Rs. 15 each, and when it became scarce even at Rs. 20 and Rs. 30. But with a view to bring it within easy reach of all, we have set the lowest possible price, viz:—

Rs. 3 Three only each, inclusive of packing charges postage extra. Please apply sharp.

or else you will be disappointed as it commands a rapid sale and our stock is nearly exhausted.

WARNING OF SPURIOUS IMITATIONS.

We have been informed that imitations *Planchettes* have been advertised at a lower and higher price by some unscrupulous natives. So please try ours before others.

N. B. In ordering please mention this paper and write letter in English.

M. MARTIN, Sole Agent, Chandernagore, Bengal.

KERR & Co. Sub Agents, 28 1/2 Mirzapur Street Calcutta.

ମୋଡ଼ର ଆବଶ୍ୟକ ।

ବାମନା ଶତକାନ୍ଦିନୀର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ- ବନ୍ଦର ସମାପ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୦ ବୋଧ୍ୟ ଜଣ ମୋଡ଼ର ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଅଗର ଭଲ ପୁତ୍ର, ସାଗ୍ରା ଲେଖି ପାରିବେ ଏକ ଭବ୍ୟ କମାବଦୀ ପ୍ରମାଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖା- ରଖା, ଏକପଦ, ଏକପଦ, ଲେଖା ଲେଖା ବାବଦ ଦେଖାଯିବେ ପ୍ରଥମ କରବାକୁ ସମସ୍ତ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରାକରେ ଲେଖାକାରୀମାନଙ୍କର ହୁଏ, ଯେମାନେ- ଦୁଇ ଲକ୍ଷକୋଟିର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଦେ- ବିବ । ଦେଖନ୍ତୁ କୌଣସି ବାବଦରେ ଦେଖି

ବାର, ସମର ଛକା ହୋବାବରେ ମାସିକ ବ୍ୟୟ । କର୍ମପ୍ରାପ୍ତିମାନଙ୍କ ଅନୁକୂଳ ଅପଣା । ପଦ୍ମପତ୍ର ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ସମସ୍ତ ଆବେଦନରେ କିମ୍ପା ସାମଲବାସକ ନିବନ୍ଧକୁ ପଠାଦେବେ ପ୍ର- ପତ୍ର ବାଦା ଉଚିତମାତ୍ରାରେ ବାହାରି ପ୍ରାଣ- ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶକ ।

ଶ୍ରୀକଳ୍ୟାଣର ଦାସ
ଫ୍ରେଜ୍ ସମ୍ବଲଦେଶରେ
ବାମନା, ସମ୍ବଲପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଚୂଡ଼ୀପୁସ୍ତକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତାନ୍ତରଣ କଠିନ ଶକ୍ତିମାନ- କର ଅର୍ଥ, ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି, ସମାପ ପ୍ରକାର ଓ ଦୁର୍ବୋଧ ସ୍ତମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବ ବହୁତ ଏବଂ ଉଚିତବାସିର ଓ ହୌରୋକିକ ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ପର୍କିତ ହୋଇ- ଅଛି । ଉଚିତମାନଙ୍କର ସ୍ତମ୍ଭର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ତମ୍ଭର ଚୂଡ଼ୀପୁସ୍ତକର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ପଦରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଗ୍ରର ପ୍ରକାଶ- କରାଯିବ । ପଦ୍ୟ ଶୂରାଅଣା । କଟକ ଭରବାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶନାଳରେ ବନ୍ଧୁ ଦେଖନ୍ତୁ ।

**ବିଶ୍ୱମସ୍ତାହେବଂକ ବର୍ଷିକା ।
(BEECHAM'S PILLS.)**

ଫଳକିରକାଳରେ ଏକ ୨ ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ୨ ମୋଡ଼ରୁ ସମ୍ପା ବୋଲିପାଇ ପାରେ ଏ ବର୍ଷିକା ଦେବନ ଉଚିତପଦାର୍ଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ନାହିଁ କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟର ବ୍ୟାଧି ବା ସର୍ମବାନବର ଦୁର୍ବଳ ବସ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏହା ସର୍ବ ଦାମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସ୍ତମ୍ଭର ବସ୍ତୁସର୍ବ ଶ୍ରୀ ସ୍ତମ୍ଭର ପକ୍ଷରେ ସମାଜ ଉପକାରୀ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତକରେ ବ୍ୟବହାର । ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏଥିର ଲାଭ ଜାଣି ପାରିବ । ଉଦାହରଣ, ଶରୀରରେ ବ୍ୟଥା, ମୂର୍ତ୍ତିବ୍ୟଥା, ମୂର୍ତ୍ତିବ୍ୟଥା, ଲେଖନ ଉପକାରୀ ଉପକାରୀ ପଦ୍ମ- ଶୂରା ଓ ଶ୍ରୀରାଜା, ଲକ୍ଷ୍ମୀରାଜା, ଲେଖା, ପାମୋ- ଦ୍ୱୟମ, ସୁଧାମାଳ୍ୟ, ସାସ, ଦୋଷ୍ଟିକକା, ସହସ୍ର କର୍ମସେନ ଲକ୍ଷ୍ୟର ସ୍ତମ୍ଭପ୍ରକାର ସ୍ତମ୍ଭର ଓ ପୈତ୍ରିକ ଶାନ୍ତାରେ ଏହି ବର୍ଷିକା ଅମୋଗ ଔଷଧ । ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରକାର ଓ ଦେବସ୍ତମ୍ଭ- ମରେ ଅଗ୍ରାଣ୍ଡ ଉପକାର । ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନର ସର୍ବକଳମରେ ଦେଖନ୍ତୁ

ଉପକାରକରେ ପ୍ରାଣ ହୁଅନ୍ତୁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶକ- ଅ ଅବାର ଅନୁକୂଳେ ଟ ୦ ୫ ୫ ୦ ୫ ୬ ଟ ୦ ୫ ୫ ୦ ୫ ୬ । ଉଚିତମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶ- କରାଯିବ ।

**New School Books,
JUST TO HAND.**

Webb's Two hundred questions on Grammar and Idiom with Answers.

Webb's Keys to English Entrance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.

Whitehall Drawing Copy Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଉଚିତମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାରର ଗଣ- ଲକ୍ଷଣସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚିତମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର, ସମା- ପ୍ରଥମପଦର ବ୍ୟବହାର

ଖଣ୍ଡାପତ୍ର ୫ ୦ ୫
ଅଧ୍ୟୟନ ୫ ୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ୫ ୫

ମାତ୍ର ଦୌରୀର ବ୍ୟବହାର କେତେ ଶୁଭ ଦେଲେ ଉଚିତ ଗଣି ୫ ୦ ୫ ରୁ ଗଣା ଦେବ ନାହିଁ ।

ବିଷୟ ଓ ଉଚିତମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ସମା- ଅଗ୍ରର ଦେଖା ଓ ଦୁଇଗଣ ସମାପ୍ତକରେ ଏ ଅଧ୍ୟୟନ ପଦ୍ୟରେ ସମସ୍ତ କଲୋକମ୍ପ ହୋଇଗାଉବ ।

ଉଚିତମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଉଚିତମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶ- କାରୀ ଦେବ । ଉଚିତମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଉଚିତମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶ- କାରୀ ଦେବ ।

କରୁଥିବେକି ନାହିଁ । ଏହା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତମାନଙ୍କ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ବ୍ୟବସାୟରେ କରୁଥିବେକି ନାହିଁ । ଏହା
 ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରାନ୍ତକାରଣକାରୀ । ଲବଣ
 ଶାଳସ ଧନୀ ଲବଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାଧୁଅଛି କିନ୍ତୁ ଏ
 ଶାଳସରେ କେବଳ ଗରୁଡ଼ଲୋକେ କଷ୍ଟ
 ଧାରଣେ । ଧର୍ମପୁରୁଷମାନେ ଗରୁଡ଼ଲୋକ
 ଏବେ କଷ୍ଟର ଅନୁରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ
 କାହିଁକି ବ୍ୟସ୍ତ ? ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାଜରାଜ୍ୟରେ
 ଦେଖିବା ଏମାନଙ୍କର ମାତ୍ର ଦେବା ପ୍ରକ୍ରେ
 ଉପରେକୁ ପ୍ରକାରର ସମର୍ଥନ ଅନୁରଣ ହୋଇ
 ନାହିଁ କି ? ବ୍ୟୟଲାଭନ କରିବାକୁ ଯାଇ
 ଗରୁଡ଼ମେଘ ଶ୍ରେଣୀର ଉପସାଧାକି ଗୁରୁତର
 ଉଦ୍ଧୃତଅଛି ସେହିପରି ଏ ପରମର୍ଥତା ବୋଲି
 ଗଲ । ଗରୁଡ଼ ବାବାକୁ କେହି ଉଦ୍ଧୃତ ନାହିଁ ।
 ଅଗ୍ରମତାପତନ ଉପମର ମାସ ତା ୪ ଶତକରେ
 ସଲିଦତାରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶ-
 ର ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି କରିବେକି ଉପସାଧାରେ ସେମାନେ
 ଦୁଇଶତକରେ ବହୁଳ କେବେ ଏକ ଦଳ
 ପ୍ରତିଦେଶାଭିମୁଖେ ଓ ଅନ୍ୟ ଦଳ ମାନ୍ୟତା
 ପ୍ରଦେଶାଭିମୁଖେ ଗମନ କରିବେ ।

କିପୋର ସମ୍ଭବରେ କୌଣସି ଉପାୟ ଅବଲ-
 ମ୍ବନ କରି ବୋଲିଅଛି କି ନା ।
 ଉତ୍ତର—ପ୍ରଶ୍ନଟି ଗରୁଡ଼ମେଘଙ୍କ ବ୍ୟସ୍ତ-
 ଧୀନରେ ଅଛି ।
 ଯ—ସରକାରୀ ପ୍ରଦେଶର ଅଧିକାର
 ଉପରେ କେତେନପ୍ରାପ୍ତ ଦେଶୀୟ ଉପସାଧାକି
 ଓ ଉଦ୍ଧୃତସମାଜର ସଫଳତା କେତେ ?
 ଉତ୍ତର—କିନ୍ତୁ କର୍ମରୁପେ ସମ୍ଭବରେ
 ସିଦ୍ଧିଲି ଲିଖୁ ଅଛି, ଉଦ୍ଧୃତର ସିଦ୍ଧିଲିପି,
 ପ୍ରାଦେଶିକ ସିଦ୍ଧିଲିପି ଓ ବଙ୍ଗଳାର ଅଧ-
 ସ୍ତର କର୍ମରୁପେ ସଫଳତା ଦିଆଯାଇପାରେ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ କର୍ମରୁପେ ସଫଳତା ସମ୍ଭବ କର
 ଗଲେ ଅନେକ ଗୋଲମାଳ ଓ ସରକାରର
 ଅନେକ ବ୍ୟୟ ସଫଳତା ।
 ଯ—ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର କର୍ମରୁପେ ସଫଳତା
 ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରତିର ଉଦ୍ଧୃତ ବୋଲିଅଛି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି-
 ଦାବରେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର କେତେନ ଦୃଷ୍ଟି
 ଦୃଷ୍ଟି ଅଧିକାର କର୍ମରୁପେ ସଫଳତା ନିମନ୍ତେ
 ନୁହଇବି କେବଳ ଉଦ୍ଧୃତର ଉଦ୍ଧୃତର ସାଦେବ
 କରୁଥିଲେ କି ନା ଓ ଉଦ୍ଧୃତର ସଫଳତା
 କେତେନ ସଫଳତା ଦିଅ ଶ୍ରେଷ୍ଠସେକେଟର ମଞ୍ଜୁର
 କରିଅଛନ୍ତି କି ନା ଓ ଗୋଟିଏସମ୍ଭବରେ
 ଏହାର ଅନ୍ୟଥା କର ବୋଲିଅଛି କି ନା ?
 ଉତ୍ତର—ଗରୁଡ଼ମେଘଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଯେ
 ଅଧିକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତର ଅନୁମୋଦନ ବ୍ୟବସ୍ଥା-
 ମାନ ସଫଳତାରେ ଅଧିକ ଓ କମିତ କେତେନ-
 ଦୃଷ୍ଟି ବ୍ୟସ୍ତରେ କାହାର ଦାବୀ ନାହିଁ ଏହି
 ଅପେକ୍ଷା ଉଦ୍ଧୃତର ଉଦ୍ଧୃତ କର୍ମରୁପେ ସଫଳତା
 ନାହିଁ କର ବୋଲିଅଛି କିନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ
 ଉଦ୍ଧୃତରୁ ଉଦ୍ଧୃତର କେତେନ ସଫଳତା
 ଦାବୀ ଜଣାପଡ଼ିବାରୁ ଉଦ୍ଧୃତର ସଫଳତା କର
 ବୋଲିଅଛି । ବଙ୍ଗଳାଶିକ୍ଷାପ୍ରତିଷ୍ଠା ସଫଳତା
 ନୁହଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରିକି ଶ୍ରେଷ୍ଠସେକେଟର
 ଉଦ୍ଧୃତର ଅନୁମୋଦନ ବୋଲି ନାହିଁ ।
 ଯ—ସରକାର ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟବିଭାଗର
 ଶ୍ରାନ୍ତକାରଣରେ ଯେ ଅଧିକ, ସିଦ୍ଧିଲି ଉଦ୍ଧୃତ
 ଉଦ୍ଧୃତମେଘଙ୍କ ଗୋଡ଼ରେ ଅଧିକରେ କିନ୍ତୁ-
 ଧରୁ ଦାବୀକର ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ବୋଲିଅଛି କି ?
 ଉତ୍ତର—ଗରୁଡ଼ମେଘଙ୍କ ଗୋଡ଼ରେ ଅଧିକ
 ଅଧିକ ଦିଅ ସେହିପରି କିଛି କର ଦେବ କି
 ନାହିଁ ବାବା କର୍ମରୁପେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲିଖିବାଦ୍ଵାରା
 କରୁଥିବୁ ନାହିଁ ।

ଫଳ—ବଙ୍ଗଳାର କେତେନ ଉଦ୍ଧୃତ
 ଉଦ୍ଧୃତର ଅଭିଳାଷରେ କେତେ ଟଙ୍କା
 ଅଗ୍ରୀମ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ଓ ପ୍ରଦାନକର
 କି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ବୋଲିଅଛି ।
 ଉତ୍ତର—କେତେନ ପ୍ରାନ୍ତରେ କେତେନ
 ଦାବୀ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ତାହାର ତାଲିକା
 ଦେଖିଲେ ଓ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଯେ କୌଣସି
 ପ୍ରଧାନ କର୍ମରୁପେ ପ୍ରଦାନକରମାନଙ୍କ ସହଜ ସଫ-
 ଯୁକ୍ତକାର ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥି-
 ବାର ସରକାରୀ ସମାଜ ଅଧିକାରୀ ।
 ଯ—ଗୋଡ଼କାଦେଇ ଯେଉଁ ପ୍ରାନ୍ତରେ
 ଦଙ୍ଗା ହୋଇଅଛି ଅଥବା ଦେବାର ଅଗ୍ରଣୀ
 ଅଛି, ସମ୍ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦେଶର ଦୁଃଖୀମାନଙ୍କୁ
 ସେହିପରି ପ୍ରାନ୍ତରେ ଉଦ୍ଧୃତମେଘ ଶାନ୍ତି-
 ସରକାର କମିଟି ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ କରିବେ କି ନାହିଁ
 ଏବଂ ସେହି ସମ୍ଭବ ପ୍ରାନ୍ତର ପରମ୍ପରା ବ୍ୟବସ୍ଥା-
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟକ ମଧ୍ୟରେ ସଫଳ ଓ ଶୁଖିଲା ପ୍ରାନ୍ତ-
 ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଧୃତମେଘ କି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ
 କରିବେ ?
 ଉତ୍ତର—ଯେଉଁ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଗୋଡ଼କା-
 ସରକାର ଅଧିକ ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଓ ଯେଉଁପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ-
 ରେ ଉଦ୍ଧୃତମେଘଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଦ୍ଧୃତ ଅବା
 ଉଦ୍ଧୃତର ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଅଛି ସେପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କରେ
 କରୁଥିବୁ ଦାବୀ ପ୍ରଧାନ ଓ ଉଦ୍ଧୃତମାନଙ୍କୁ
 କେତେ ସଫଳତା ଅଥବା ଶାନ୍ତିସରକାର କମିଟି
 ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ସମ୍ଭବ କି ନା ବରଷାରେ
 ପ୍ରାନ୍ତର କର୍ମରୁପେ ଅନୁରୁକ ବୋଲିଅଛି
 କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବ୍ୟସ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତମେଘଙ୍କରେ
 ମନୋମାନଙ୍କର କର୍ମରୁପେ ସଫଳତା
 ସଫଳତା ଏପରିକି ଉଦ୍ଧୃତମେଘଙ୍କ ତେଣୁ
 ସଫଳତା ହୋଇ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଧୃତମେଘ ସଫଳତା
 ଓ ଶୁଖିଲା ପ୍ରାନ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଦଙ୍ଗାକାର ଓ
 ଦଙ୍ଗାକାରକରମାନଙ୍କ ବରଷାରେ କମିଟି
 ଅଭିଳାଷ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରାନ୍ତର ଦାବୀ-
 ମାନେ ଉପସାଧାକି ବୋଲିଅଛି ।

ଗତ ପୂର୍ବ ଶତକର ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ-
 ସମ୍ଭବ ଅଧିବେଶନ ବୋଲିଅଛି । ଉଦ୍ଧୃତ-
 ବ୍ୟସ୍ତର ମାନମୟ ଉଦ୍ଧୃତର ହି, ବାନ୍ଧୁ
 ପୂର୍ବରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତରେ
 ମାନମୟ ବୋଧିଲିକ ସାଦେବ କରୁଥିବି
 ଉଦ୍ଧୃତ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳାପ୍ରଦାନର
 ଶ୍ରୀକୃତାଳରେ ସଫଳ ମଞ୍ଜୁରୀର ଉଦ୍ଧୃତ
 ଶାନ୍ତିକା ।

୧୮୮୮-୮୯	ଟ ୩୦୧୮୮
୧୮୮୯-୯୦	ଟ ୨୯୭୮
୧୮୯୦-୯୧	ଟ ୨୯୭୮
୧୮୯୧-୯୨	ଟ ୩୦୧୮୮
୧୮୯୨-୯୩	ଟ ୩୦୧୮୮

ଉଦ୍ଧୃତର ମାନମୟ ଶ୍ରୀକୃତାଳରେ ଉଦ୍ଧୃତ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକୀୟ କେତେନ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ ଓ
 କରୁଥିବେ ମାନମୟ ଉଦ୍ଧୃତ ସାଦେବ ସାଦା
 କରୁଥିବୁ ବାବା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କରି
 ଗଲ ।
 ଫଳ—ସରକାର ସଫଳତା କର୍ମରୁପେ
 ପ୍ରଧାନକରମାନଙ୍କରେ ଉଦ୍ଧୃତ ସିଦ୍ଧିଲିପିରେ ଓ
 ଉଦ୍ଧୃତର ଉଦ୍ଧୃତମେଘଙ୍କ ବୋଧିଲିପିରେ

ଗୋଡ଼କାର ମାନମୟ ।
 ଶାନ୍ତିକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତ ସମ-
 ଲୋଚନା କରି ମାନମୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରିକି
 ଶ୍ରେଷ୍ଠସେକେଟର ସର ମାନ୍ଦ୍ରୋନେଲ୍ ଦାବୀର
 ଗୋଡ଼କାରୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାମା ସମ୍ଭବରେ
 ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି କି ବଦାର
 କେତେନ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଶାନ୍ତି ଅଥବା ବଦାବଳ

କଳାକରମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ କାୟକଳ ଜା-
ଲୁଗାମାଳାରେ ଏବଂ କାଳକରମାନଙ୍କୁ ପଣ୍ଡିତ
କି ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦୋକାନରେ ମିଳିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ।
ମାଧ୍ୟମେ }

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର କଟକ ଗୋଧୂମକଳାର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର
ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମୃଦ୍ଧ ବସା ସଲଗ୍ନରେ
ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ବ-
ଲାଇ, ରେସମା ଓ ଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
କିଣ୍ଡିତ ବରରେ ବହୁତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଉଦ୍ର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କପ-
କ୍ଷରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁବିଧା । ଯେଦେଉ ଦର-
ଦାମ କରବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବଳ
ଦାମ ଦେଖି ଉହିଁ ଉପରେ ମୁନଫୀ କଣି ମୂଲ୍ୟ
ଦେଲେ ଲୁଗା ନେଇ ପାରନ୍ତେ । ସମସ୍ତ
ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦର କାହାରଠାରୁ ଅଧିକ
ବା ଉନ୍ନତ ନିୟା ପାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
ମାନେ ଜଳସ ଦେଖି କଳାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ
ସଂପାଦନ କରି ଅଧିକ ।

ନରଦ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଫସଲକୁ ଜାକ-
ସୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
ଅନ୍ତରା ଗୃହଣଣା ଅଗ୍ରମ ପଠାଇଲେ ଦେଲୁ-
ସେବକଳ ଜାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ।

ଉପସର ।

ଉପସର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଟି ପେନସୀଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଲାଇ ଓ କେଳ ପେନସୀଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଓଡ଼ିଆ ପେନସୀଲ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
କବସା ବାଉଳ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସୁଲଭକେତୁ ବାଗଳ ସରସୀ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଳ ରୁଲବାସ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଳ କରସା	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଫାଇସାଲୋଟିସେପର ଓ	
ଲପାଫା	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଜାକକାମଳ ସରସୀ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨

ଏକଳ ମଧ୍ୟମ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଲପାଫା ସରସୀ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଳ ମଧ୍ୟମ ସରସୀ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ବାଲବାଗଳ ୧୨ ପଣି	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସାଦା	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଳ ଶୁଣ୍ଠି ଏହାକୁ ଅଧ-	
ବୋତଲ ଜଳରେ ସଜାଇ	
ଦୁଇଦିନ ପରେ ଶୁଣ୍ଠି	
ନେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧା	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସାଲଟ ପେନସୀଲ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
କବସା	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଦଂସପକ୍ଷୀ କଲମ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଲୁଗା କଲମ (ନିକ) ସରସୀ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଳ କରସା	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଳ ବଡ଼ମାଗଳଦୋକାନ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
କାଚଦୁଆର ଡାକ୍ତରୀ ସହଜ	
(କଲକାବାଲ)	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଳ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
କଳାପିତା ସରସୀ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ବୋଉସ୍ତାର ଦେବ	
ଗୃହସହଜ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ମନବେଗ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ମୁନୁପଥରର ପ୍ରସ୍ତୁତିକୃତା ଓ	
ରୁପେଲକରସାବାଲ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଲେକେଣ୍ଡର	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ମେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ସାଲ୍‌କ ସରସୀ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଫଲଦାମ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଦେବାନଗରୀ ମଜାଲୟା	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକଳ ଏକଜାଲଅ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
କେଳ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଅରବେଟ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଭାସ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସାନପଗଡ଼ା	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
କଳାକରୀ ସରସୀ	୨ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ପିତରୀର ଏହାକୁ ଛୋଣସି	
ପାତରେ ରଖି ନଅଁରେ	
ଉତ୍କଳର ବୋଠା ସରସୀ	
ପାତରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ସାଣି ପଡ଼ିବାର ବନ୍ଦ ଦେବ ସେ ୨ ୫ ୦ ୧/୨	
କଟକ } ଅରବେଟର ବନ୍ଦ	
ଗୋଧୂମ ବନ୍ଦର } ବନ୍ଦାମ	

ଘଡ଼ିମରମତି ।
Watches! Clocks! Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Outtack Printing
 Company Charge moderate.
 କାଳାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ଶୁଣ୍ଠି
 ଉତ୍କଳରେ ମରମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ଵରେ ପାଣ୍ଡିସିଦ୍ଧା ଭଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଓ
 କଲରେ ନ ଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ଘଡ଼ି ମରମତର
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବରମଅଛି । ଯାହାର ବରମାଳ
 ଦେବ ଶ୍ରୀକାଳାଠାରେ ଭଡ଼ ବଲେ ସମସ୍ତ
 ଘଷପୁ ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ।

JUST RECEIVED FROM AMERICA
A FRESH SUPPLY OF
THE WORLD RENOWNED
“PLANCHETT”
The Miracle of the 19th Century.
WHAT IS PLANCHETT?
 It is the true Spirit invoker. Two
 persons of any sex, race, religion or
 language, laying both their hands
 on the Instrument and setting per-
 fectly quiet for a short time,
THE WISHER FOR SPIRIT OF
ANY DECEASED.
FRIEND OR RELATION

Appears before them (Unseen,
 of course) and makes responsible
 movement of it. The past, the pre-
 sent, and the future are thus laid
 open, and every thing connected
 with any particular event is revealed.
 The answers to the questions put
 to the spirit are so correct and to the
 point that it excites the admiration
 of the world. Full particulars and
 detailed direction for its use are to be
 found in our illustration bills which

also contain a few of the opinions of several respectable persons and presses of Europe and America and which are sent along with our Plan- chett.

THE PRICE.

Of an Instrument having such a super natural power ought to be above Rs. 100. A few years ago, MESSRS. W. NEWMAN & Co. of Calcutta imported a large stock of this Instrument and sold it at Rs. 15 each, and when it became scare even at Rs. 20 and Rs. 30. But with a view to bring it within easy reach of all, we have set the lowest possible price, viz:—

Rs. 3 Three only each, inclusive of packing charges postage extra. Please apply sharp.

or else you will be disappointed as it commands a rapid sale and our stock is nearly exhausted.

BEWARE OF SPURIOUS IMITATIONS.

We have been informed that imitations Planchettes have been advertised at a lower and higher price by some unscrupulous natives. So please try ours before others.

N. B. In ordering please mention this paper and write letter in English.

M. MARTIN, Sale Agent,

Chandernagore, Bengal.

KERR & Co.

Sub Agents

28 1/2 Mirzapur Street Calcutta.

ମୋହରର ଆବଶ୍ୟକ ।

କାମଗ୍ରା ସଚ୍ଚରକର୍ମରେ କନୋବସ୍ତ୍ର- ବସ୍ତ୍ରଣ ସବାଣେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୦ ବୋଲି ଏ ଜଣ ମୋହରର ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଅସର ଭଲ ଥିବ, ଗାତ୍ର ଲେଖି ପାରିଥିବେ ଏକ ଜଣକ କମାବକୀ ସଖାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତ- ରକ୍ତା, ଏକାଧାର, ଏକପଦ୍ୟ, ରାଜ୍ୟ ଲିଖାଦ ହାଗଳ ଦେଖାଯିବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ସମସ୍ତ ବୋଲିଥିବେ ଏକ କୌଣସି ପ୍ରାକରେ ଉପସ୍ଥେତି ବାର୍ତ୍ତମାନ କର ଥିବେ, ସେମାନ- କର ଅବେଦନଅପ୍ରବର ସହଜ ପ୍ରଦାନ ଦସ- ସିବ । ବେଳନ ଯୋଗ୍ୟକାନ୍ତସାରେ ଦଣ,

କାର, ସମର ଟଙ୍କା ହୁଏବରେ ମାସିବ ଅଧିକ । ବର୍ତ୍ତମାନେ ଅକଳେ ଅପଣା, ପରୁଅନା ପ୍ରଣୟାପତ୍ରର ପ୍ରକଳିପି ସହଜ ଅବେଦନପ୍ର- ନିମ୍ନ ପ୍ରାଣଭବାରକ ନକଟକୁ ପଠାଇବେ ସେ- ପର ଭାବା ଚଳିବମାସ ଯେବ ଭାବଣ ପୂଜା ଏଠାରେ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ଭଲ ।

ଶ୍ରୀକମଳାନଳ ଦାସ
ଝୋଟୁ ପୁସ୍ତକାଳୟ
ବାମନା, ସମ୍ବଲପୁର, ଯୋଡ଼

ତୃତୀୟପାଠର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତାନ୍ତରଣ କଠିନ ସକଳ- ବର ଅର୍ଥ, ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି, ସମାପ ପ୍ରକଳ ଓ ଦୁଷୋଧ ପ୍ରକଳନକର ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନ ଏବଂ ଚିତ୍ତଦାସିତ ଓ ଚିତ୍ତାଗୋଳକ ବବରଣ ସର୍ବ ବେଶିତ ହୋଇ- ଅଛି । ଉଚ୍ଚପ୍ରାଳମେଷ ସ୍କୁଲର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରଦ୍ଧମାନଙ୍କ ଓ ଶ୍ରୀଚତୁର୍ଥ ସ୍କୁଲର ଉଚ୍ଚମଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରଦ୍ଧମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଜନ ପ୍ରତ୍ୟା- ଜନୟ । ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ରୁଣ୍ଡଅଣା । ବିଟକ ଦରଦାବକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ପ୍ରାଣାଣୀଭାରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ବିଶ୍ୱମସ୍ତାହେବଂକ ବଟିକା ।
(BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକବେଦନାରେ ଏକ ୨ ଫରୁଅର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ସପ୍ତା ବୋଲିପାଇ ପାରେ ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉଚ୍ଚବିପଦାର୍ଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲି ଅଛି । ଏଥିରେ ପାଇ କର୍ମ ଲିଖାଦ ବିଶାଳ ବା ଅର୍ମଦାନକର ଦୁବ୍ୟ ବହୁ ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାଢ଼ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲି ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲିଅଛି ।

ସକଳବସ୍ତୁସର ଶ୍ଚ ସୁରୁଷକ ପକ୍ଷରେ ସମାନ ଉପକାଣ ବୋଲି ପୁଣ୍ୟମରେ ବିଶ୍ୱାସ । ଅଳେ ପସ୍ତା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ । ଉଦ୍‌ଗସ୍ତସ, ଯାବସ୍ତୁକାରେ ବ୍ୟଥା, ମୂତ୍ରବ୍ୟଥା, ମୂତ୍ରକୂଳ, ଲୋକନ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ପକ୍ଷପୁ- ଶ୍ଚିକା ଓ ଶୀତଳା, ନିଦ୍ରାକ୍ରାନ୍ତା, ଶେଷ୍ୟ ଲାଘୋ- ଦ୍‌ଗମ, ଶ୍ଯାମାନ୍ୟ, ଧାସ, କୋଷ୍ଠବଦନା, ବନ୍ଧ୍ୟ ଚର୍ମରେଣ ଲିଖାଦ ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ୱପ୍ନବଦ ଓ ସେହିକ ଶାନ୍ତାରେ ଏହି ବଟିକା ସମୋଗ ଉଷଧ । ଏବଂ ଉକ୍ତ ପରପାର ଓ ବେଦସ୍ତୁତିପ- ମରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହୁଏଦାସ । ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନର ସକଳଜଗତର ଉତ୍ତମ

ଉପକାଣସ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ- ଅ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୨ ୫ ୦ ୫ ୫ ଟ ୦ ୫୫ ଅଟଇ । ଜାକର୍ଣ୍ଣା ପୁଅର ଦେବା- କହେବ ।

New School Books.

Webb's Two hundred questions on Grammar and Idiom with Answers.

Webb's Keys to English Entrance Course for 1892 and 1893. S. P. Ghosh's Key to English-Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary Webb's Condensed Dictionary. Webb's International Do. Whitehall Drawing Copy Books.

R. C. Dutt's History of India. Catechism of History of India. Buckley's History of England. K. P. Basu's Algebra. Royal Readers No. I to IV, Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases. To be had of the Secretary, Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବିକ୍ରୟକ ଉପାଦାନର ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଳାଇଣିତ ରୁପେ ଅର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ଯଥା— ପ୍ରଥମଅର ସକାଶେ

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include ଧାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର (ଟ ୦ ୪), ଅଧସ୍ତମୂଲ (ଟ ୨ ୯), ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୂଲ (ଟ ୩ ୯)

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିକ୍ରୟକ ଯେତେ ଖୁବ୍ ଦେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦ ୫ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧା ଦେବି ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଅର ସକାଶେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ- ଅରର ଦେବା ଓ ଦୁଇପ୍ରଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ଅଧିକ ଦାନର ସକାଶେ ପ୍ରକଳ କନୋବସ୍ତୁ ହୋଇପାରିବ ।

ବିକ୍ରୟକର ମଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟକପକ୍ଷରେ ପଠାଇ- ବାକୁ ଦେବ ।

ଫଳ ଏବଂ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସଚ୍ଚରକର୍ମରେ ପ୍ରକଳନକାର ୧୯୧୩ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ସବାଣପୁରେ ମନ୍ତ୍ର ଓ ପ୍ରକାଶକ ଦେବ

ଗରପ୍ରଦାୟିତ ଉଦ୍ଭୟନୁରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ
 ଉକ୍ତ ପ୍ରସିଦ୍ଧର ସାହାଯ୍ୟମନେ ବାବୁ ଉଲ୍ଲ-
 ମାଳୀ ସିଂହ ଓ ୧୯୯ କା ବାବୁ ରାଧକୃଷ୍ଣ
 ନାୟକ ଓ ୨୦୯ କା ଏବଂ ଚିତ୍ରପତ୍ର ଜଣେ
 ବଳୁ ଓ ୩୯୯ କା ଏପରି ଅତି ଉଚ୍ଚତମ
 ଯଥାକ୍ରମେ ଦସ ପାଠ ଓ ଉଚ୍ଚତମା ଦାନ କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏକ ଏଥିର ମରତ
 ରକ୍ଷୟୁଦ୍ଧାର ସ୍ତମ୍ଭ ଦେଖି ପାଇଅଛୁ ଯେ ଉଦ୍ଭୟ-
 ନୁର ଅଦର ଚିନ୍ତାକ୍ଷେତ୍ରରେ ବହୁପୁତ୍ର ଏବଂ
 ସୁଦେଖାଲୁଗଣ ସେ ଏହାର ମୂଳକାରଣ ଏ-
 ଥରେ ସମେତ ନାହିଁ ଏହଣା ଉଦ୍ଭୟନୁ ଉଲ୍ଲ-
 ମର କବ୍ୟ ଲେଖକକୁ କବିରାଜପୁତ୍ର ସୁନର
 ରଚନାମାନ ଲେଖି ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ
 କରଇ ଯେଉଁ ଉପକାର କରାଅଛି ତାହା
 ସାମାନ୍ୟ ନୁହଇ । ଅନେମାନେ ଅଶା କରୁଁ
 ଉଦ୍ଭୟନୁ ଗର୍ବବାନ ପ୍ରାଣୀ ହୋଇ ଏକପକ୍ଷରେ
 ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳବାସୀର ମହାନପ୍ରକାଶ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟଦିଗରେ ନବ ଲେଖକମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହି-
 ବୁଦ୍ଧି କରୁ ।

ଚିତ୍ରପତ୍ର ଦେହୁଁ ଭବନ୍ତୁ ଦେବୀର ଜଣା-
 ଯାଏ ମତ୍ର ନିଦୁମାନଙ୍କର ଅନୁତ ପ୍ରକାଶ-
 ଦାର ଅଶ୍ରୁଦ୍ୟବ୍ରା ଅତି ବ ଦୋଇପାରେ ?
 ତେବେ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ଡିଏ ମନୋଯୋଗୀ
 ହେବା ଉଚିତ ।

ଅନେମାନେ ଅନ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖରସହଜ ଜଣା
 ଉଅଟୁଁ ଯେ ଏଠାର ବାବୁ ଯଦୁମଣିଦୋଷ
 ପାଶର ହୋଇଥିବାରୁ ଜର୍ମାନପୁ ପାଗଲ ଗା-
 ଦରେ ଅବତ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମନୋଦୟ
 ଓଡ଼ିଆରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ଅଛନ୍ତି ଏହାକ ପିତା ବାବୁ
 ଗୋକୁଳମଣି ଦୋଷ ଏଠାରେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ
 ଓଡ଼ିଆ ଥିଲେ । ଯଦୁବାବୁ ଏଠା ରେଦେନଦୀ,
 କଟକକରୁ ଏଥୁ ଏ ପସ୍ତକାରେ ଉଦ୍ଭାଣି
 ହୋଇ ଓ ନ୍ୟ ହେତୁକାଳ ବିନିତତା କାର୍ଯ୍ୟ
 ରତ ଧର୍ମଅକ୍ରମୁ ମତ୍ତ ବଶେଷ କେଶାବୁ ଦୁଃଖ-
 ଧର୍ମରେ ଦକ୍ଷିଣ ହୋଇ ଉକ୍ତ ଧର୍ମପୁତ୍ରର ଦର-
 ବାବୁ ବିଶେଷ ପ୍ରଦାୟିତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ଅବ-
 ଶେଷରେ ତାଙ୍କର ଇଂଲଣ୍ଡର ଧର୍ମ ବିଦ୍ୟା-
 ନୟରେ ପଠନାବ୍ୟସର ତେଣୁ ତାର ଦେ-
 ବାରୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ସମସ୍ତ ଜମିଦାରୀ ବନ୍ଧୁ
 ଓ ବୋକ୍ଷାମାନଙ୍କର କିୟତର ବିଲଭାଶା
 କରିଥିଲେ । ଏହା ପ୍ରାୟ ୧୯ ଶତମୁଦ୍ରେ
 ବସିଥିଲ । ସେହି ସମୟଠାରୁ ଯଦୁବାବୁ

ଓଡ଼ିଶାବନ୍ଦ କଲେ ନାହିଁ । ଅନେମାନେ ଗୁଣିଲୁଁ
 ସେ ଉତ୍କଳରେ ଚର୍ମାଳକୁ ନ୍ୟାୟଶାସ୍ତ୍ର
 ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅବ ଶ-
 ଷରେ ଏପ୍ରକାର ଦୂର୍ଦ୍ଦିନା ଦିଅଅଛୁ । ତାଙ୍କର
 ଅତି ଏଠାରେ ଚୌପେ ଶ୍ରୀର ନାଦାନ୍ତ ।
 ଏହାକଗୁଡ଼ି ପୁସ୍ତକକାଳରେ ସୁଲ ନେ ସେ-
 ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ସେ ବେଳେ ଯାଇ ନ ଥିଲେ ।
 ସୁତରାଂ ତାଙ୍କର ଦର ଏହି ଚିତ୍ରକ ଜମରରେ
 ଥିଲେତୋରି କହିବାକୁ ହେବ ।

ଗୋଦୁଦ୍ୟାୟନକରେ ଅନୁଦତ୍ତାତ୍ରିତା
 ଖଣ୍ଡିଏ ସୁରୁଶୀଳାକର ସୁଅଧନୀ ପ୍ରକାଶ
 କରାଅଛନ୍ତି । ସରୁଅନା ଖଣ୍ଡିଏ ଦେହୁଁ କାର-
 କପତମରୁ ବସନାରେ ପାଇଲେ ବସୁପ୍ରାପ-
 ରୂପେ ଲେଖିଲେ ତାହାକୁ ପ୍ରମାଣସୁରୁପ ବଣ୍ୟ
 ଭରଦ୍ୱାର ବଶେଷ ସୁଧ୍ୟା ହୋଇଥାନ୍ତା ।
 ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ସେ ତାହା କର ନାହାନ୍ତି । ସମ୍ପ-
 ଦତ୍ତ ତାହା ସର୍ଥାଥ ଥିବାର ଉତ୍ତମ ପ୍ରମାଣ
 ପାଇ ନ ଥିଲେ ପ୍ରକାଶ କର ନ ଥାନ୍ତେ ।
 ସେହି ସରୁଅନା ସନ ୧୮୩୦ ଉତ୍କଳ (ଅର୍ଥାତ୍
 ୧୯ ଶ୍ରୀମୁଦ) ରେ ମଦନବସାବା ଗାଜ-
 ସାହା ଅଲମ ବାବସାହା ଓ ତାହାଙ୍କର କଂଶ
 ମନ୍ତ୍ରୀ ସୈନ୍ୟକ ଅଭାଉଲଣୀ, ଦୈତ୍ୟ ଅବଦୁ-
 ଲଣୀ, ଦାମା ମଦନଦ ରୈ ଗୋବମ
 ଅବମଦ, ମୌରୀମ ମଦମଦ ମଫଦୁଶା
 ଏବଂ ତାହ ଏଲୁପୁର୍ଣ୍ଣକ ପୁତ୍ର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ
 ଅସଦର ଦୋଷେକ ପ୍ରଭୃତ କରଥିଲେ ।
 ରହିଲେ ଲେଖାଅଛୁ ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କ ବଚନର
 ବିରୁଦ୍ଧମାନେ, ସାବନବର୍ତ୍ତନାତେ, ଜମିଦା-
 ରମାନେ ଏବଂ ସଜ୍ୟାସାଧକଗଣକୁ ସମସ୍ତ
 ଦର୍ମଗୁଣମାନେ ଚାଡ଼ିତେ ଯେ ନଦୀର ପଶ୍ଚ
 ଗାଈବଚନ ଅଶେଷ ଉପକାରର ଭଦାନ ।
 ଫଳ ଏବଂ ସମ୍ଭବସମ୍ଭରେ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତର
 କରେ ଏବଂ କଳା ଗୁଣରେ ତାହା ଉତ୍ତମ
 ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ । ଦଳବମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏକା ସେହି
 ଗୁଣବାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଃଖ । ଅତଏବ ଏହି ବସ୍ତୁର
 ଦେଖିଲେ ଲେଖକ ଉପକାରଣେ ଅନେମାନେ
 ପ୍ରଭୃତ କରୁଅଛୁ ଯେ ଏପରି ହୃଦୟଗ୍ରାଣୀ
 ଦୟାକରତା ନିତାନ୍ତ ନିଦମୟ ଏବଂ ଏହି
 ଦୋଷଗାବନ୍ତୁରା ଗାଉଦ୍ୟ ଅନେମାନେ
 ଅନୁମାନଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଏକାବେଳେ
 ଚଳୁଅଛୁ ବରୁଅଛୁ । ଯଦ୍ୟପି ଦେହୁଦ୍ୟାନ୍ତ୍ର ଏହି
 ଅଦେଶ ନିଦର ନିରଦାର ଜଣାଯିବ ତେବେ

ସେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷରୁଚନା ଦେବ
 ଏବଂ ଦୁଃଖ ପାଇବ । ମସଲମାନବାଦସାଧକ ତାଜି
 ଓ ମୌରୀମାନଙ୍କ ଯୋଗରେ ଏପରି ପ୍ରଭୁଅନା
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାପ୍ରକାରେ ଅବଶ୍ୟ ଦୋଇକର୍ତ୍ତ
 ଦେବ ଯେ ଧର୍ମାର୍ଥ ବୋଧ୍ୟ ବରଦା ମୁସଲ-
 ମାନମାନଙ୍କର ଅବଦାୟୁ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟଗାର୍ଯ୍ୟ
 ନୁହ ଓ ସାଧାରଣ ଜେଦୁକ୍ତରେ ସୁକ୍ତ
 ତାହା ଏଦେଶରେ ରହିତ ହୋଇଥିବାପ୍ରକାରେ
 ନିତାନ୍ତ ଗୁରୁତର କାରଣକଳା ଦର୍ତ୍ତମାନ
 ଚର୍ଚ୍ଚର ପସ୍ୟତ କାର୍ଯ୍ୟ କରତା ହଇ ନୁହେ ।
 ଯେବେ ମୁସଲମାନସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଧାରଣକରେ ଏହି
 ବଥା ବିରୁଦ୍ଧ କରୁବେ ତେବେ ଗୋଦୁଦ୍ୟା
 ପାଠକ ବଦାବ ପାତ୍ର ଦିଅବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ପଶ୍ଚିମ ଅକ୍ଷର ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଘକ ସମା-
 ପରେ ଖୋଜାମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେହି ଉଦ୍ଦୋ-
 ଷ୍ଟ ଅକ୍ଷର ଦୋଇ ଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ
 ଅଦ୍ୟାପି ସୁରୁଖାନ୍ତ ବର୍ତ୍ତତ କର ଖୋଜା କର-
 ବା କାର୍ଯ୍ୟ ସେ ଅକ୍ଷରରେ ଏକାବେଳେ ବନ
 ଦୋଇ ନାହିଁ । ଖୋଜାମାନଙ୍କର ନାମ ରେଜ-
 ଶୁକ୍ତ କରବା । ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ସୁଲସ
 ବଶେଷ ଦୁଃଖ ରଖିବାର ସେ ଅକ୍ଷରରେ ବ୍ୟ
 ଅଛି । ଉଦାପି ସୁରୁଖମାନେ ଖୋଜା ଦେବାରୁ
 ଏକାବେଳେ ଯାନ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏମା-
 ନେ ଖୋଜା କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସୁରୁଖ ପିଲ
 ସେଖନ୍ତି ଏବଂ ସୁଲସ ଚର୍ଚ୍ଚତ ବିଶେଷଦୁଃଖ ର-
 ଶିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଏକାବେଳେ ଏ ନିନମୟ-
 ପ୍ରଥା ରହିବ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ଲେଖକ ଜଣେ ଖୋଜାର
 ବେଳେବଟକା ଉତ୍କଳସାହାୟକ ସୁତେ ପାଇବା
 ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅଂଶକୁ ଖୋଜା କର ଅଛି ।
 ଖୋଜାମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳବାସୀ ତ୍ରାବିଦା
 ନ୍ୟାସ କରନ୍ତି ଏବଂ ବେଳେ ବେଳେ ବେଳେ
 ଶ୍ୱାବେସ ପିକ ନୁହା ଗାଧାତ କରନ୍ତି । ସମସ୍ତ
 ପୁଲସ ସରୁବେଳେ ଏହାକ ଉପରେ ଦୁଃଖି ରୁପି
 ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ କରବା-
 ସକାଶେ ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ହୋଇଅଛି ତାହା
 କଠିନରୂପେ କରୁଥିଲେ ଏହି ଦ୍ୱାବିପତ ବର୍ଣ୍ଣ-
 ମଧ୍ୟରେ ଖୋଜା କମ ସମ୍ଭବେ କରୁହୋଇ ପାଇ
 ଅନ୍ତା । ଉଦାପି ଏମାନଙ୍କ ସୁଧ୍ୟା ସମସ୍ୟ ରଣା
 ସୁରୁଖୁ । ଯେବେବେଳେ ପ୍ରଥମେ ରେଜୁଖ୍ୟ-
 ବହି ତାହା ଦେଖ ବେଳେବେଳେ ଉତ୍କଳ-
 ଶକ୍ତିମରେ ୧ ୧୭୧୨ ଶ ଓ ପମୋନାରେ

କର ରକାଅସ୍ତ୍ର ଶକ୍ତିୟ ନିରାକର ହସବା ବିଷ-
ୟରେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ସାଧନାରେ ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି
ତାହା ଯେମିତି ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା, ଯଥା;—

ବାବୁ ସ୍ୱାମୀନାଥନାୟକ ଅମ୍ଭେ ଓଡ଼ିଶାରୁ
ଅଧିକାର ଅମ୍ଭେ ମରଜାଗଣମାନଙ୍କ ଓ ଉଚ୍ଚ-
ପ୍ରଦେଶର ବୋଧିପୁରୁଷ ବହୁଗାରୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା
ମୁଖାବଳୀ ଓ ରଜତାଳ ଲୋକମାନଙ୍କ ସୁଖା-
ବସୟରେ ଅମ୍ଭର ଦେହେତୁ ଜ୍ଞାନ ଅଛି ।
ଅମ୍ଭ ଜାଗିବାରେ ଅଧିମସେବକ ବୌଦ୍ଧି
ଦେଇବ ଯଦା ଶାସ୍ତ୍ରର କରଜାଗଣ ନୁହେ
କରଣ କ'ଣ ଯା ଲାଭୁଛି ଅଧିକରଣ
ଅଧିମ ଶାନ୍ତଅସ୍ତ୍ରୀୟା କ୍ୟାନ୍ତି, ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
ସୁଖର ଜାଣି । ଉତ୍ତମସୁଖର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ ଅସ୍ତ୍ର
ଦ୍ୟବଦାର କରନ୍ତି, ନାହିଁ ଦେହ ଅମୋକ
ବା ଅନ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅସ୍ତ୍ରାଧିକାରୀ
ଏକ ଲୌଚିତ ଅଭିପ୍ରାୟ କ୍ୟାନ୍ତିରାଗ୍ରାସ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କରନ୍ତି ଏପ୍ରକାର ବଞ୍ଚନା ମଧ୍ୟ
ଅଭିପ୍ରାୟ । ମତ୍ତଜାତର ପାଶମାନେ ଅସ୍ତ୍ରୀ
କ୍ୟାନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ସେମାନେ କୃତରୁ ଅସ୍ତ୍ର
ଦ୍ୟବଦାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅସ୍ତ୍ର ଖାଲିକାଦେହ
ଫଳଦାୟୀ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ବରଦାର ବାଦାରକ
ଦେଖି ନାହିଁ କରୁଅ ଅଧିମ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ଶାନ୍ତି
କରୁଅଛନ୍ତି । ଅସ୍ତ୍ର ଓ ମରଜମାନଙ୍କର ଲୋ-
କଶାଳାରୁ ବହୁତୟ ନାକର ସେଠାରୁ ଶଲେ
ଅଛି ଅମଳ ବରଦାଗଣେ ନାହିଁ ।

ଅଧିମ କର ବରଦା ଅନ୍ୟାୟ ଦେବ । ଏହା
କର ଦେଲେ ଶକ୍ତିୟ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ହେବ ତାହା
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବା ଅଧିକରେ ମଧ୍ୟ ବଦନ କରବାକୁ
ଅମ୍ଭପ୍ରଦେହରୁ କେତେ ଅଧିକ ଏହା ଏକ
ସାଧାରଣ ଅସମ୍ଭୋଷର ଭାବଣ ଦେବ । ଅଧିମ
ଶକ୍ତି ଓଡ଼ିଶାରେ କରୁଅ ନାହିଁ ପ୍ରଦେଶ ଏହାର
କ୍ଷମ ନିକାରଣଦ୍ୱାରା ଏ ଫଳଦେବ କରୁ କିପାରୁ
କରୁ ସମ୍ପଦର ସୁଫଳ ଦେବ ନାହିଁ ବାରଣ
ଅଧିକ ମୋକନନମନ୍ତେ ଦେବ ବାରଦାର
ବଦିତ ଓ କୃଷିମାନେ ଅସ୍ତ୍ର କ୍ୟାନ୍ତିରାଗ୍ରାସ
ଲକ୍ଷ ଶାନ୍ତିଧ୍ୟାନେ ସେହରୁ ବନାଦୋଷରେ
ବହୁତ ଦେବେ । ଅଧିକ କରଦ୍ୟୁ ଅଧିକରଣ-
ମନ୍ତେ ହିତରୁ କେ ଅଧିକ ଦେବେ । ସୁକର
ବରୁ ମନ କରବଦନ । ଦୋକିତା ବାହୁଲ୍ୟ
ଅଧିମ ଉତ୍ତମାୟ ସଦାର୍ଥ । କେତେ ଉତ୍ତମାୟ
ଏହାରୁ ଦ୍ୟବଦାର କରନ୍ତି । ଅଧିକ ସୁଧ-

ନାୟାରେ ଶକ୍ତିରାଗ୍ରାସ କେ ଏହା ଏପ୍ରକାର
ମନସଦାର୍ଥ ନୁହେ ଏହାର ମନୋପ୍ରୀତି
ଅବଶ୍ୟକ କରେ । ଅଧିମ ମନସଦାର୍ଥ ଦେଲେ
ସୁଖା ଏହା ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରଦେଶ ଏଥୁ-
ରେ ବସୁକ୍ଷେପ ଦିବ ଅନୁଗତ ଚାଲୁର ମରଣ
କରନ୍ତି କଟକ ସକାମକରୁର (ମେଲେରିଆ) ର
ପ୍ରାଣ ନୁହେ କରୁ ଅମ୍ଭେ କରୁ ଏହାର ଦେ-
ହେତୁ ଅଂସ ସେଥି ଅଛି । କଟକର ପାତ
ଅବା ଅଠମାନ ମଧ୍ୟରେ କରଦାୟ ବରୁ
କରୁ ପଶୁମାନଙ୍କର ବାୟୁ ଦୃଷ୍ଟିକ ଦୋଳ ବଦନା
ଲକ୍ଷଦେଶୀୟ ଉତ୍ତମମାନେ ଅଧିମ ଦ୍ୟବଦା-
ରର ଦ୍ୟବଦା ଦେବାର ଅମ୍ଭେ କାଣ୍ଡ ନା
କେ ଦେଖି-କରଦ୍ୟୁମାନେ ଦ୍ୟବଦା କରନ୍ତି ।

ବାବୁ ବୌଦ୍ଧିକରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଅମ୍ଭେ କଟକର
ନିଦାରୀ ଅଛୁ । ସେଠାରେ ଅଧିମ ଅଧିକପରମ-
ଶରେ ଦ୍ୟବଦାର ଦୁଏ କରୁ ଏହାଦ୍ୱାର
ବିଶେଷ ନୈରବ ଅବା ଶାସ୍ତ୍ରର ମନ
ଫଳ ଶକ୍ତିରାଗ୍ରାସ ଦେଖି ନାହିଁ । ସାଧାରଣର
କେତେ ପରମିତ ପରମାଣରେ ଅସ୍ତ୍ର ସାଧାରଣ ଓ
କରଦ୍ୟୁ ସେମାନେ ସୁସୁଦାୟ ଓ ଦୀର୍ଘାୟ
କରୁଅଛୁ ଏକ ନ ଶାନ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିପର ପରମି-
ତାନ୍ତର ଓ ନିଦାରୀ ନୁହନ୍ତି । ଅମ୍ଭେ କେ-
ତେଦକରୁ କରୁବାଲକ୍ଷେନାକାନ୍ତିରେ କରୁ
ପାତ ପରଦେଶରେ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୟବଦାରଦ୍ୱାରା
କେତୁ ମୁକ୍ତିଲକ୍ଷ କରଦାର ଅମ୍ଭେ ଦେଖି-
ଅଛୁ । ଅଧିକ ଅମୋକ ଅଧିକା ଅଧିକ-
ଅଭିପ୍ରାୟ ସାଧନ କରନ୍ତେ କେତେ କେବ
କରଦାରଦ୍ୱାରା ଅଧିକା ସୁସୁଦାୟ ଓ ସୁସାମର
ମନ କରନ୍ତି । ଅଧିକକରଦ୍ୟୁର ଅଧିକ କରଦ-
ଦାର ମନ । ମାତ୍ର କେତେ ଲକ୍ଷା କଲେ ଅଧିକ
ମଦୁର ସେନା ଶକ୍ତି କରଦା କଠିନ ନୁହଇ
କାରଣ ଅମ୍ଭେ ଦେଖିଅଛୁ ଯେ କେତେ କେବ
ଅଧିକପରମାଣ ଅସ୍ତ୍ର ଖାଲିକାଦ୍ୱାରା ମଦୁର ଶକ୍ତି
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ କେବକର ଉତ୍ତମ ଗୁଡ଼ା
ଅନ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅଧିକ ଦ୍ୟବଦାର କରଦାର
ପ୍ରକୃତି ଅଧିକ ପ୍ରାଣ କେ ବୃତ୍ତିମାନ ସେଥିର
ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ଅଧିମ କରକ କରୁ ଦୋକିଅଅଛୁ ।
ଅମ୍ଭେ କଦେବତା କରୁ ସରମାକର କରୁ-
ପାତ ନାହିଁ କଦେବତା ମଦୁର ଦୋକାଦେବ
ମଦୁର ଖାଲିକା ନିଶେଷ ଅଜା ଦେବୁ ଏ ଫଳ
ଦେଖିଅଛୁ । ଏପ୍ରକାରପ୍ରକରେ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତମ
ଅଧିକମନ କରଦା ଅଧିକରଣ ଦେବୁ ନାହିଁ ଓ

ଅଧିକା ଶକ୍ତି କେତେ ଦୃଷ୍ଟ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ମନେ
କରନ୍ତେ ସେହେତୁ ବ କର୍ତ୍ତମାନ ସେନାକେ
ଶାନ୍ତିର ଭାବ ଅଧିକ ଉତ୍ତମ ସୁକର କରୁଅଛନ୍ତି
ଓ ଅଧି ଅଧିକ ଶାନ୍ତି ଦେବାକୁ ଅଧିକାର । ଶାନ୍ତି
ଦେବାର ଦଥା ଶୁଣି ଦେବେ ଭାବ କେଲେ ଓ
ସେମାନେ ଅଧିକ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଦେଖି
ଯାହା ବ ଅଧି ଅଧିକର ମରଦେ ବାହା
ଅନାୟାସରେ କରୁ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ଦୃଷ୍ଟିକା
ପ୍ରଦେଶେ ଦେଖି ଅଧିକା କେତେ ମଦ
ଦ୍ୟବ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଯଦ୍ୟୁ ଅନେକ ପୀଡ଼ା
ଅଧିକା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଉତ୍ତମ କରଦା-
ଦାର ସେମାନେ ଶାନ୍ତି ଦେବାକୁ ଦେବ ।
ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଧିମ କର ନାହିଁ କେ ଦେଖି-
ନରେ ଅଧିମ କର ଦେଖିଅଛନ୍ତି, ସେଠାରୁ କର
କର ଦେ ଦେଲେ କରଦୋକାନ୍ତି କର
ଦରଦୋକାନ୍ତି କରକନିତ ପରଦେଶ ଅଧିକ
ଦେବୁ ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍ତମକରୁ କୃଷିମାନଙ୍କର ସେ-
ରୁ କରଦୁ ଅଧିକା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ପ୍ରଦେଶ
କରଦୁରୁପ ଦେବ । ଅଧିମକରୁର ଉତ୍ତମ କରଦା
କରଦୁରେ କରଦୁମେଧ୍ୟ ଯେଉଁ ଉତ୍ତମାୟ ସଦ-
ଲକ୍ଷ କରଦେଶର ତାହା ଯଦେଶୁ ଅଧିକ
କେତେ କେତେ ଏକିକ କରଦୁରୁକରରେ
ଗୋପନାୟକତା କର ମଦୁର ଖାଲିକାର ଅଧିକ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏହା କରଦାର କରଦା ମନେ
କୌଣସି କରଦୁ ଅଧିକମନ କର ଉତ୍ତମ ।
କେତେ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିକ କର ଦେବ
ଓ କରଦାର କେତେ ଶାନ୍ତି ଦେବାକୁ
ପଦିକ ।

ବାବୁ ସୁସାମନାଥନାୟକ ଅମ୍ଭେ ଓଡ଼ିଶା-
ନାରୀ ଓ ବାହା ଓଡ଼ିଆ । ଅମ୍ଭେ ସୁସାମନାଥନାୟକ
ଦାରଦୋକାନ୍ତିକ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭେ ଦେଖି
ଲୋକମାନଙ୍କ ଦସୟ ଜାଣି । ଅଧିମ ଦ୍ୟବଦା-
ରଦ୍ୱାରା ଲୋକମାନଙ୍କ କୈଳିକ ଅବା ଶାନ୍ତିର
ମନ ଦୋଇ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଲାଗିଥାଆନ୍ତି
ଓ କରଦାୟର ଦୋଷର କରଦାଦାର୍ଥେ ବା-
କରାର କରଦାଅଛି କେତେ ବାଲେଶ୍ୱର
ଲୋକମାନେ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିମକରୁ ମଦୁର
ଅବା କରୁ ପ୍ରକୃତ କର ଅଧିକ ଦ୍ୟବଦାର
କରେ କର ଦୃଷ୍ଟି କରୁ ଅମ୍ଭେ କାଣ୍ଡ ଏପ୍ରକାର
କେତେ ସୁଖୀ ପର କର । କରଦା କୌଣସି
ନିକାରଣର ଉତ୍ତମାୟ ଅଧିକମନ କରଦାର
କରାନ୍ତି ଅଧିକର ଦୁଏ କେତେ ମଦୁର କରୁ

କଟକାଂଶକ ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁର କାବୁକର ଡା-
କ୍ତରଖାନାରେ ଏବଂ ବାଲୁବଜାରପୁ ଡାକ୍ତର
ଓ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ବୋଚାରରେ ମିଳନ୍ତି ।

କଟକ ମାଧ୍ୟମେ } ଓ ଦ ମୋକର ପଞ୍ଜିମାପୁ ।

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର କଟକ ଚୌଧୁରୀକଟାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ବାବୁ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପଦ ସେବା ସମ୍ମୁଖରେ
ଅନୁମୋଦିତ ଦୋକାନରେ ଡ୍ରୋପୋରୀ, ବି-
ଲ୍ଲଇ, ରେସମା ଓ ଗେଜେଟ୍ ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଗୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଏକ
କିମ୍ବଦନ୍ତୀ କରରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରୀଦ ପର ସେହି ଲୁଗା-
କ୍ରୟରେ ଲେଖା ଅଛି ଯଦି ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର
କ୍ଷତ୍ରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁଖ । ଯେତେବେଳେ ଦର-
ଦାମ କରଦାର ଅବସ୍ୟକତା ମାହିଁ । ତେବେ
ଦାନ ଦେଖି କହିଁ ଉପରେ ମନୁଷ୍ୟ କଣି ମୂଲ୍ୟ
ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାହେବେ । ସମସ୍ତ
ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦଳ କାହାରଠାରୁ ଅଧିକ
ବା ଉତ୍ତା କରା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
ଦାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
ମାନେ ଜଳପ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ
ସଂପାଦନ କରି ଅଛି ।

କରବ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋକାସଲକୁ ଡାକ-
ସୋରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
ଅନୁରୂପ ରୁପିଆ ଅର୍ଥ ମ ପଠାଇଲେ କେନ୍ଦ୍ର-
ସେବକ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ।

ଉପସର ।

କନସଲ ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅକ୍ଷମେଷ୍ଟି ପେଟଶୀଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ।
ଲଲ ଓ କେକ ପେଟଶୀଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୧
ଓକ୍ଲିକ ପେଟଶୀଳ	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
କରସା ବାଗଜ	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୫
ଫୁଲସବେସ୍ଟ ବାଗଜ ପରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୭/୭
ଏକଲ ରୁକ୍ତବାଳ	୧ ୧ ୫ ୦ ୯/୯
ଏକଲ ନିରୁସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୯/୯
ଆକାଶିନୋଟ୍ଟେସେସ୍ଟ ଓ	
ଲକ୍ଷ୍ମୀନା	୧ ୧ ୫ ୨ ।
ଡାକଡାମରୁ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ।

ଏକଲ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ୫ ୦ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀନା ପେଟଶୀଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୧
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ ସୂକ୍ଷ୍ମ	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
କାଳିକାଗଜ ୧୨ ପିଣି	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୫
ଶିବାଜି	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୭/୭
ଏକଲ ଗୁଣ୍ଡି ଏହାକୁ ଅଧ-	
ଗୋବିନ୍ଦ ଜଳରେ ପକାଇ	
ତୁଳସୀ ପରେ ପ୍ରତି	
ଦେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ	୧ ୧ ୫ ୦ ୯/୯
ଶିବଜି ପେଟଶୀଳ	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
କରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୫
ଦଂପଣୀ କଲମ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୭/୭
ଲୁଗା କଲମ (କବ) ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୯/୯
ଏକଲ ନିରୁସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୯/୯
ଏକଲ ବକ୍ରମାଗଜଦୋକାନ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୯/୯
କାଚରୂପ ଡାକ୍ତରୀ ସହଜ	
(କରଶାବାଲ)	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ।
ଏକଲ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୧
କଳାପିତା ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
କୋରୁଣ୍ଡା କେଗ	
କୃଷ୍ଣସୁତ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୫
ମନଦେବ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୭/୭
ମୁଖ୍ୟପତ୍ରର ପଦ୍ମବିକ୍ରମା ଓ	
ରୁପେଲନକସାବାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୨ ।
କେବେଗ୍ରହ	ଗୋ ୧ ୫ ୧ ୧
ନେକସର ଅବଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩
ସାକୁଳ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୫
ଫୁଲଦାମ	ଗୋ ୧ ୫ ୧ ୧
ଦେବାଲଗିର ମାକାୟା	ଗୋ ୧ ୫ ୩ ।
ଏକଲ ଏକଜାକିଅ	ଗୋ ୧ ୫ ୩
ସେକ	ଗୋ ୧ ୫ ୩
ଅବଗେଟ	ଗୋ ୧ ୫ ୩ ୯/୯
ପାପ	୧ ୧ ୫ ୦ ୩/୩
ସାଧସରଜା	ଗୋ ୧ ୫ ୩ ୧
କନାରସା ସରୁ ଜଗ	୧ ୧ ୫ ୦
ପିତାମହ ଏହାକୁ କୌଣସି	
ପାତ୍ରରେ ରଖି ଲାଞ୍ଜରେ	
ଉଲ୍ଲାଇ କୋପା ଶରତ	
ଫାକ୍ତରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ପାଣି ପଡ଼ିବାର ବଳ ଦେବ ସେ ୧ ୫ ୦	
କଟକ } ଅନୁବନ୍ଧକ ବର	
ଚୌଧୁରୀ ଦକାର } କମ୍ପାନୀ	

ଘଡ଼ିମରମତି ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Outtack Printing
Company Charge moderate.

କାଳପ୍ରକାର ଶେଷ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର
ଘଡ଼ିମରମତି ମରମତ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ୟରେ ପାସ୍ତୁରୀକାର କରି ବନୋବସ୍ତ ଏ
କରରେ ତ ସୁଦୂର ଅନୁପ ଚକ୍ରା ମରମତକୁ
କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରାଯାଏ । ଯାହାକର କରବାକୁ
ହେବ ସ୍ୱାଖ୍ୟାକାଠାରେ ବଡ଼ କଲେ ସମସ୍ତ
କଷ୍ଟମୁ ଜାଣି ଯାଉବେ ।

JUST RECEIVED FROM AMERICA
A FRESH SUPPLY OF
THE WORLD RENOWNED
"PLANCHETT"
The Miracle of the 19th Century.
WHAT IS PLANCHETT?
It is the true Spirit invoker. Two
persons of any sex, race, religion or
language, laying both their hands
on the Instrument and setting per-
fectly quiet for a short time.
THE WISHER FOR SPIRIT OF
ANY DECEASED.
FRIEND OR RELATION

Appears before them (Unseen,
of course) and makes responsible
movement of it. The past, the pre-
sent, and the future are th laid
open, and every thing connected
with any particular event is revealed.
The answers to the questions put
to the spirit are so correct and to the
point that it excites the admiration
of the world. Full particulars and
detailed direction for its use are to be
found in our illustration bills which

ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ହତାର ଏକ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କରେ କେତେ ପ୍ରାୟତଃ ଏହିପରି ଚିନ୍ତାମାତ୍ର ଅଟେ ।

ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ ଲବ ଗୋଟିଏ ଯୁକ୍ତି ଏହିପରି ଅପ୍ରାୟତଃ ଅଭିମାନ ଅନେକ ଲୋକ ଅପ୍ରାୟତଃ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅପ୍ରାୟତଃ ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ ଉଠାଇ ଦେବା ଉଚିତ । ଏଥିରୁ ଜଣେ ଚାନ୍ତିର ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବିକଳରୂପୀ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅପ୍ରାୟତଃ ଉପାଦାନ କରା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଗଳାରେ ଲୁଗା ବାଳି ଫାଟିଦେଇ ମରଣ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଅଧିକ ଅପ୍ରାୟତଃ ଅପ୍ରାୟତଃ ଉଠାଇଦେବା ପୂର୍ବେ ଲୁଗାବନ୍ଧୁ ଉଠାଇଦେବା ଉଚିତ । ସେମନ୍ତ କଥାକୁ ସେମନ୍ତ ଉଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁଭବ ମୂଳ ନ ଅଛି ତାଳପତ୍ର ଧରଣୀ କଳେବର ବାରିଧି ନଦର । ସର୍ବତ୍ର ଲୋକଙ୍କର ଅପ୍ରକାଶ୍ୟପ୍ରକୃତି ରହିବ ଦେବ ତାହା କର । ଲଜ୍ଜା ଦେଲେ ଉପାୟ ଅଭାବ ରୁଅଇ ନାହିଁ । ସବୁକୁ ଉପାୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଦେଇ ଏକେ ଗଣ୍ଡଗୋଳର ଚିତ୍ର ଫଳ ନାହିଁ ।

ଅପ୍ରକାଶ୍ୟର ଚିନ୍ତା-ଆଲିଙ୍ଗନେ ମେମ୍ବର ଦାବା-ଜୀର କରୁହେଲା ମହୋଦୟ ଚଳିତମାସ ତା ୩ ରଖ ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ ସମୟରେ ବୋମାଳ-ଠାରେ ସମୁଦ୍ରସ୍ତର ସମାପ ମିଳି । ଏହାକୁ ଅଧ୍ୟାୟୀ କରବା କାରଣ ବିଷେଷ ଅଭାବ ହୋଇଥିଲା । କନକରୁ ଏହାକୁ ଉପାଧ୍ୟାୟୀ ସମୁଦ୍ରସ୍ତରସ୍ତର ସମାପ ଲଭ୍ୟାଦରେ ସୁମ-ହିତ ହୋଇଥିଲା । ଲଂକାରେଶ୍ୱର ବାବୁ ମଧ୍ୟ ବାଳି ଥିଲ । ଜାହାଜ ଉପକୁ ଯେଉଁମାନେ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନେ ଯାହା ପ୍ରାୟ ଅନେକ ବୋଟ ସଫରୀତ କର ଏହାକ୍ରମେ ଅଧିକେ । କନକରେ ପଦ୍ମାବତୀ ମାଟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଳକମାନେ ବାଳି ବାବୁ କରୁଥିଲେ । କଲକତ୍ତା ବୁଝିପଲ୍ଲୀ ସ୍ଥାନସ୍ଥ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ଥାନ-ସ୍ଥ ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ଅଲହାବାଦ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଜାମୟ ମହାସିଦ୍ଧିର ବିମୁଖିମାନଙ୍କରୁ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସରଦାର ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସମାପରୁ ଅଧ୍ୟାୟୀମାନଙ୍କର ଚାକିରୀମାନ ଅଧିଷ୍ଠିତ ।

ଚାନ୍ତିର ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନନାରାୟଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀମରେ ଗୋଟିଏ ସଲ୍ଲୀ ଯାନ୍ତିକାସ ପ୍ରାପନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମୁଦ୍ର ଚଳିବାକୁ ଯାଇ ଯାନ୍ତିମାନେ ସେଠା ପ୍ରାୟତଃ ବେତେପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶକ ହୁଅନ୍ତି ଯାହା କାହାରିରୁ ଅଭାବ ନାହିଁ । ଅପ୍ରାୟତଃମାନେ ଭଲପାଆରେ ରହି ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେହସର ପିତୃଦାନାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାଦ-ମେଲେ ଚାନ୍ତିର ମହାସୟ ଏହି ଯାନ୍ତିକାସ ପ୍ରାପନକରୁଅଛନ୍ତି । ଯାନ୍ତିମାନେ ଚାନ୍ତିରମହା-ଶୟଳ ନିବାସରେ ପଦ୍ମାଳୟ ସେସମ୍ପ୍ରଦାନୋ-କସ୍ତରର ଦେବ ଏବଂ ପିତୃଦାନାର୍ଯ୍ୟ ଅସମର୍ଥ-ପକ୍ଷେ ଟ ୨୯ କାରେ ସୁଦ୍ଧା ନିବାଦ ହୋଇ-ପାଉ । ଯାନ୍ତିକ ପ୍ରତି ଏ ସୁଧା ବହୁମୁଲ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ପ୍ରସନ୍ନକାରୁ ଏପ୍ରକାର ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଧ୍ୟାୟୀର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରକୃତସ୍ତରୀଣ ପିତୃ-ପାଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁଧାକୁ ଦେଇ ଗମ୍ଭୀରୁ କି ଯାଇ ଚାନ୍ତିରମହାସୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫଳ ଲେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ସମ୍ପର୍କନାମ ହୋଇପାରେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରାଳୟେ ଏଥିରୁ ବହୋବସ୍ତୁ ଦେଲେ ପ୍ରାୟତଃ ଅଧ୍ୟାୟୀର ଅନେକ ଗଣା ସତ୍ତକ ସାଦକ ନାହିଁ ।

ସେକ୍ସନାଗରର ବିମିଷକର ଶ୍ରୀ ମିଳାସା ଦେବ ସେଠା ବାରିକବରଣୀରେ ଲେଖିଅ-ଛନ୍ତି ପ୍ରାୟତଃ ଏବଂ ମହାବଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଅନେକପ୍ରକାର ସ୍ତମ୍ଭକ ପତ୍ତା ଦେବାକୁ ଦେଖି ସେ ଅଧ୍ୟାୟୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ସୁଲ୍ଲୀ ପ୍ରଥମଶେଖୀରେ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚଳିତମ ୩ ୧୭ ଶ୍ରୀ ସ୍ତମ୍ଭକ ପତ୍ତା ଦେଇଥିଲ ଏବଂ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଟ ୧୦୦୦ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀମାନେ ବର୍ଷରେ ଲକ୍ଷପତ୍ର ଦେଇ ସୁଲ୍ଲୀ-ପତ୍ର କରନ୍ତି ତହିଁର ଲକ୍ଷଣ ଅଟଇ । ଗରୁଡ଼ ବିଲକର ଏଥିରେ ବଡ଼ ବସ୍ତୁ ହୁଅଇ । ମାଧ୍ୟ-ଦର ଶ୍ରେଣୀର ଏସବୁ ହେବେନା କରବା-କାରଣ ବିଷାକ୍ତର ଚାନ୍ତିରକରୁ ଅଳ୍ପ-କ୍ଷେତ୍ର କରବେ ବୋଲି ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ନାସ-କରେ ପାଠ୍ୟସ୍ତମ୍ଭକର ମୂଲ୍ୟ ଏକା ଶ୍ରେଣୀର-ସୁଲ୍ଲୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମସ୍ତକ୍ରମରେ ଗରୁଡ଼ପତ୍ର-ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ବସ୍ତୁର ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଆପ୍ରକାଶନ ଯାହା ଚଳେପ୍ରକାଶେ ଅନୁବଦ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନୁହେଁ ଦେଲେ-ଶ୍ରୀ ଦେବଲ ସ୍ତମ୍ଭକ ଚଳିବାକୁ ଅମମ ହୋଇ ଅଗତ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳନ କରୁ-

ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦୌର୍ବଣି ପ୍ରକାଶକ ଏହାକୁ ବାହୁମୟ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ବାହାବୁର ବୁଦ୍ଧଦେବ ଭ୍ରମଣ କର ସେଠାରୁ ଅଭାବମାନ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ବେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରକାଶକ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବା ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କମୋଠାରେ ସେହି ଦରଦର ଦୋଇଥିଲା ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ ସେଠାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ କମୋଠାରୁ ମାମଦାନ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁ ସଜ୍ଜିତ ନିର୍ମିତ ଦେବ ଏବଂ ଦୌର୍ବଣୀ ଓ ମହୋଳ ନିର୍ମାଣ-କରେ ନୌଦା ଗମନାମନଙ୍କର ବାଟ ପରିଷ୍କାର ଦେବ ଏପରି ରେଲିଗାଟ ସେତେ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୋଇ-ପାରେ କହିଁରେ ଟୁଟି ଦେବ ନାହିଁ । ନିତାନ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟୀକ କ ଦେଲେ ପଲିଟିକର ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ ବହୁବା ସକାଶେ ବେଠି ଧର ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ବାରିକ୍ୟ ଗୁଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବାରିକ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ତଳଲରୁ କାଠ ଅଧିକେ ରହିଁ ଉପରେ ମାସର ନିଅସିତ ନାହିଁ । ଦେବର ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପତ ଦେବାର ସେହି ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ କଲ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ସୁଦ୍ଧା ଓ ସରଦାରମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇଦେଲେ ଓ ସରଦାର ସେନାନିକ ନିକଟ ବ୍ୟାଧିରେ ଅଦୌ ଦସ୍ତ-କ୍ଷେତ୍ର ବଦଳେ ନାହିଁ ମହା ଅପ୍ରକାଶ ଓ ଗୋଳମାଳ ଦେଲେ ଯଦା ନିବାସଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ଅବଦ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକରେ ବେଠି ଉପସ୍ତମ । ଅବ-ଲମ୍ଭକ କରବେ ଓ ଅପ୍ରକାଶନକୁ ଉପସ୍ତମ୍ଭ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବେ ।

ଅପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ସମସ୍ତକା ତ ୧୭ ସଦ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମହାସି ଓ ଏମାନଙ୍କର ଚଳିତକା-ଦେଠକ କ୍ଷେତ୍ର ଦୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏହି ସମ-କର ଗୋଟିଏ ଶାଖା ଗରୁଡ଼ୀରୁ ବୁଧଦେବକୁ ଯାହା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଶାଖା ତ ୩ ଶ ସଦ୍ୟକାଶ ବେଠି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସର ଲେମଟ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଏଥିରୁ ସରୁପତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ଅବଶିଷ୍ଟ ତ ୩ ଶ ଏ ମାସ କ୍ଷେତ୍ର-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକତାରେ ଅବସ୍ଥିତ କର ସାଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶକରବେ । ବୁଦ୍ଧଦେବରୁ ଶାନ୍ତିପ୍ରକା ସଦ୍ୟ-ମାନେ ବଡ଼ବଳ ଦୁକ୍ତରୁ ଚଳିତକାରୁ ଶେର ଅଧିକେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସଦ୍ୟ ଏବଂ ବିଳ ବୋଇ

ଅଗାମୀ ଜାନ୍ତବ୍ୟ ମାତ୍ର ତା ୨ ରଖରେ କଳ-
 ତତାରୁ ଯାହା କର ସାଧନା କଳାରସ ଲକ୍ଷଣୀ
 ଅମୂଲ୍ୟ ଲବୋର ଉଚ୍ଚା ଅପ୍ତା କର୍ତ୍ତୃପୁର ଓ ଅଳ-
 ମିର କରରମାଳ ଉପମା ଓ ପ୍ରତିକରରେ ହୃଦ
 ଗୁରୁଦଳ ଲେଖାଏ ରହି ଅସନ୍ନା ଫେରୁଅଣ-
 ମାସ ପ୍ରଥମ ଭାବରେ ଅଜମିରଠାରୁ ଏକ
 ଶାଖା ମଞ୍ଜୁରର ଏବଂ ଅପରଶାଖା ଗୁଜରାଟ-
 ବାଟେ ବୁଲି ସେହିମାସ ତା ୧ ରଖରେ ସମସ୍ତେ
 ବମେଇଠାରେ ମିଳିବ ଦେବେ । ଏଥିରୁଗୁରୁ
 ମାନ୍ଦ୍ରାଜପ୍ରଦେଶକୁ ଯାହା ବରବାରି କଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେବ । ଏଥିରୁ ଦେବୀଯାଏ ଯେ ଆଶ୍ରମମିତ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପ୍ରସ୍ତରକରରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବାକୁ
 ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରୁ ସଦ୍ୟମାନେ
 ଅଧିକାରୀ ପାରିଲମେଧର ମେମର ଥିବାରୁ
 ସେମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଗୁରୁକୃପମଣ୍ଡାସ ଯେଉଁ
 ଅଭିଜ୍ଞତା ଲଭ କରୁଦେ ତଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାପରେ
 ଅନୁମାନକର ମନାଳ ଦେବ ବୋଲି ଆଶା
 ଦେଉଅଛୁ ।

କଟକ ମିତ୍ରକବିପାଲିକାର୍ଣ୍ଣ ଚର୍ଯ ନିବୀଚନ
 ଅଗାମୀ ସୋମବାରୁ ରୁଢପ୍ରବର ସମୟରେ
 ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଦାର୍ଣ୍ଣର କ୍ରମିକ୍ରମପଦପ୍ରାପ୍ତି-
 ମାନକ ନାମ ନମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ । ଅନୁ-
 ମାନକ ଲକ୍ଷ ଏମାନକ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାକୁ ଉପ-
 ସୁକ୍ର ଜ୍ଞାନ କରୁଦେ ଦୋଷରମାନେ ଯାକପ-
 ସରେ ଲେଖ ଦେବେ । ନିବୀଚକର ପ୍ରାଣ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଦାର୍ଣ୍ଣର ନାମ ଉଲେଖଅଛନ୍ତି ।

ନ ୧ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।

- ୧ ନେ ସାମସନ ସରଳ * ବାବୁ ମାଧୁସୂଦନ ଯେନ
- ୨ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମାହାରଣ * .. ଗୋପୀନାଥ ସାବୁ
- ୩ .. ଉପକ୍ରମପାଳ ଦେ * ମୁକୁନ୍ଦ ବସୁଦେ ଗପୁର
- ନ ୨ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।
- ୧ କାବୁ ନୟନୋପାଳ ଦେ * ବାବୁ ମଧ୍ୟମାନ ଦୋଷ
- ୨ .. ହରିଚନ୍ଦନ ନାୟକ * .. ପ୍ରିୟନାଥ ନାୟକ
- ୩ .. ଦେବୁଶ୍ୟାସ ଦର * .. ଗୋପୀନାଥ ଯେନ
- ନ ୩ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।
- ୧ କାବୁ ଉପକ୍ରମପାଳ ଦେ * ବାବୁ ସମସନର ସାବ
- ୨ .. ପ୍ରିୟନାଥ ନାୟକ * .. ଗୋପୀନାଥ ଦୋଷ
- ୩ .. ସରସଜନ ଦୋଷ

ନ ୪ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।

- ୧ ମୁକୁନ୍ଦ ମଧୁସୂଦନ ଯେନ * ବାବୁ ନବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦୋଷ
- ୨ ବାବୁ ମାଧୁସୂଦନ ଦୋଷ * .. ସରସଜନ ଦୋଷ
- ୩ .. ଗୋପେଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ର

- ନ ୫ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।
- ୧ ଗୋପୀନାଥ ଦେବ * ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ
- ୨ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମାହାରଣ * .. ସମାଜପଦାସ
- ନ ୬ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।
- ୧ କାବୁ ନୟନୋପାଳ ଦେ * ବାବୁ ଗୋପେଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ର
- ୨ .. ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର * .. ବସୁଦେ ଦାସ
- ନ ୭ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।
- ୧ କାବୁ ଉପକ୍ରମପାଳ ଦେ * ବାବୁ ଉପକ୍ରମପାଳ ଦେ
- ୨ .. ଅପକ୍ରମପାଳ ଦୋଷ
- ୩ ବାବୁ ମଧ୍ୟମାନ ମାହାରଣ
- ୪ .. ମୁକୁନ୍ଦ ବସୁଦେ ଅନୁମନ
- ନ ୮ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।
- ୧ ଗୋପୀନାଥ ଦେବ * ବାବୁ ନୟନୋପାଳ ଦେ
- ୨ ବାବୁ ମଧ୍ୟମାନ ମାହାରଣ
- ୩ ବାବୁ ଯେଶ୍ୱର ନାୟକ
- ୪ ବାବୁ ସଦ୍ୟମାନ ଯାଦବ
- ୫ ବାବୁ ଚିରନ୍ତେନ ସୁପ୍ତ
- ୬ ବାବୁ ନାକର ମହମଦ
- ନ ୯ ସ୍ୱର ଓଦାର୍ଣ୍ଣ ।
- ୧ କାବୁ ସଦ୍ୟମାନ ଦେବ

ଗୋବିନ୍ଦବଦାକ ଏକ ବକ୍ତୃଲକ୍ଷ ।
 ଅନୁମାନକର ବକ୍ତୃଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ଗତ
 ନବମ୍ବରମାସ ତା ୧୦ ରଖରେ ଆଗରଠାରେ
 ପଦ୍ମ ମିତ୍ରକବିପାଲିକାର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଜନନସଫର
 ଉତ୍କଳରେ ଗୋବିନ୍ଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁସଲମାନ
 ଓ ହିନ୍ଦୁମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଯ୍ୟମାନ ଯେଉଁ ବଦାଦ
 ତହିଁଅଛି ତହିଁସମ୍ପର୍କରେ କେତେକ ସାରଗର୍ଭ
 କଥାମାଳ କହିଥିବାରୁ ପାଠକମାନଙ୍କ ଅନରଣ
 ନମନ୍ତେ ଗୁରୁତ ମନ ନମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ।
 ପଥା; ।—

ଉପରେ ଉକ୍ତ ଏକଦାରେ ତାଳ ବାଜେ
 ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋବିନ୍ଦ ଦେଲ ଯେଉଁ
 ବଦାଦ ଲାଗୁରେ କେତେକ ପ୍ରାଣରେ ଦେଖା
 ସାହିତ୍ୟ କେତେକ ପ୍ରାଣରେ କହି ନିମିତ୍ତ
 ମୁସଲମାନମାନେ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକପ୍ରାଣରେ
 ହିନ୍ଦୁମାନେ ଦାୟୀ ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଏକଅ-
 କ୍ତରେ ଦୋଷ ଅଛି ଏପରି ଗଣନା ହୋଇଲେ
 ନିକଟା ଦୃଷ୍ଟ । ମାତ୍ର ଗୋଷ ଯେଉଁଅକ୍ତେ ନ
 ଆଉ ବାକି ଦେଖିମାନଙ୍କୁ ବସ୍ତୁରେ ପଦ୍ମ-
 ସାହିତ୍ୟକୁ ଅନୁମାନେ ଅଦୌ ହିନ୍ଦୁ ନ

କରୁ । ଏପରି ଦେଖାଇବା ବାର୍ତ୍ତମାନ ଅର୍ଥ
 ଦେଖିବାନିମିତ୍ତ ଗୁରୁକୃପାଦର୍ଶିମେଧକର ଉଲ-
 ମାସ ଲକ୍ଷ ନାହିଁ । ଧର୍ମସମ୍ପର୍କରେ ବସ୍ତୁସେଷ
 ନ କରୁ ପୃଥକ୍ କହିବା ଇଂସକର ଦୃଷ୍ଟ-
 ଲକ୍ଷ ଅଟେ ମାତ୍ର ତାହା ବୋଲି ଅନୁମାନେ
 ଅପରାଧ କମ୍ପା ଗୋପମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବୁ
 ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ସେମନ୍ତ ଗୁରୁକୃପାଦର୍ଶି
 ପ୍ରକାବର୍ଗଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷାକରଣ-
 ମିତ୍ତ ଦାୟୀ ଦେମନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମସମ୍ପର୍କରେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମୁସଲ-
 ମାନମାନେ ସୁରକ୍ଷା କର୍ତ୍ତୃମତ ଧର୍ମପାଳନ
 କରବାନିମିତ୍ତ ଅଭିଜନ ଅକ୍ତ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅଭ-
 ଚରେ ଅଭିଜନର ଏବଂ ଅବମାନନାରୁ ହିନ୍ଦୁ-
 ମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ମଧ୍ୟ ଦିଅ ଅଛି, ଏହି-
 ଦେବୁରୁ ଅପ୍ରଯୋଜନୀୟ ପ୍ରକାଶକରେ
 ଅଥବା ଉର୍ଦ୍ଧାଭାବରେ କିମ୍ପା ଅଭାଗଣ ଅପରେ
 ମଳସ୍ତାପ ଜନ୍ମାଇ ଗୋବିନ୍ଦ ଦରବାକୁ ଅଭିଜନ
 ମନା କରଅଛି । କେହି କେଉଁଅନୁମାନାର୍ଥ
 କଲେ ଅନୁମାନେ ଅପଣା ମନକୁ ତଳମାଟି
 ଦୃଷ୍ଟକୁ ନାହିଁ କମ୍ପା ଖାଇବାନିମିତ୍ତ ଅଥବା
 ଯଜ୍ଞାର୍ଥ କେହି ଗୋବିନ୍ଦ କଲେ ଅନୁମାନେ
 ତାହା ନିବାରଣ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ
 ଉପକୃପଣର ଧର୍ମ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଦୌଷ୍ଟି-
 ପଣ ଅଭାଗଣ ଅପରପକ୍ଷରୁ ଧର୍ମକ୍ଷତରେ ବଦ୍ଧ
 ଦକ୍ଷାଲେ ତାହାରୁ ଅଭିଜନଦାୟୀ କଣ୍ଠ
 ଦେବୁ । ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣଦେବୀଙ୍କ ସନ ୧୮୮୮
 ମସିହାର ଦୋଷଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ
 ଦୌଷ୍ଟି କାହିଁରୁ ଧର୍ମପ୍ରକା ଦାନ ଅଥବା ଅନୁ-
 ଗ୍ରହପ୍ରକାଶ କର୍ତ୍ତୃମିତ ନାହିଁ ଏବଂ ସମସ୍ତେ
 ସମାନଭାବରେ ନିରପେକ୍ଷ ଆଲକରେ ଗୁରୁତ
 ହେବେ । ଏହି ଅଦେଶମତ ଅଭିଜନ ଦେବୁ
 ଅଛି ଏବଂ କେହି ଅପଣା ପ୍ରତିକାସିର ଧର୍ମକ୍ଷ-
 ବରେ ବଦ୍ଧ ଦକ୍ଷାଲେ ଅଥବା ଧର୍ମ ସମ୍ପଦା-
 ସ୍ତରେ ଗୋତ ଉପସ୍ତୁତ କଲେ କମ୍ପା ପୂଜାପ୍ରାଣ
 ଅପକ୍ଷ କଲେ ତାହାରୁ ଜାତଧର୍ମ ନିର୍ବିଷେ-
 ସରେ ତଠିନଦଶ୍ୱରେ ସଦ୍ୱ୍ୟାଧିକାର ଦିଅ
 ହୋଇଅଛି । କେହି ଏପରି ମନେକରୁଦେ ନାହିଁ
 କେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତେ ଅନୋକଳ ଲକ୍ଷଅଛି
 ତଦ୍ୱାରା ଅନୁମାନେ ଏକପକ୍ଷର ଅଭିଜନତେ
 ଅଧିକାର ବାଜିକେବୁ କମ୍ପା ଅପରପକ୍ଷକୁ ତଳ-
 ବାଜ ଦେଖି ଉପସ୍ତୁତକୁ ହିନ୍ଦୁ ଦେଖାଇବା
 ଅଥବା ତାକୁତା ଦରବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବୁ ।
 ବାରିତ ଏକପକ୍ଷ ଏକପ୍ରାଣକେ ବଳବାରୁ

ଦେଲେସକା ଅପରପ୍ରାନ୍ତରେ ଦୁର୍ଲଭ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝା ଅଟନ୍ତି । ଧର୍ମସମ୍ପର୍କରେ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କରା- ବାରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ମାତ୍ର ଦେଲେସକା ଏହା ଦେଲେ ମନେ କରାବେ ନାହିଁ ଯେ ଅମ୍ଭେ- ମାନେ ଗୋପନରେ ଉଦାସୀନ ଅଛୁ । ଅମ୍ଭେ- ମାନେ ଜାଣି ଯେ ଏଦେଶରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାବ ଅଧ୍ୟାୟ ବଳବାନ୍ ଓ ବଳମୁଳ । ଏହାମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେଲୁ- ଅଛୁ ଯେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକମାନେ ଗୋପନକୁ ପଦ୍ୟ କ୍ରମେ ଗୋଲ ଦେଖନ୍ତି ଏବଂ ତାହାକୁ ସ୍ପେଷ ଏକ ବକ୍ତି ଲାବରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି କି ସମ୍ପର୍କ ଗୁରୁକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ କ୍ରମେ ଦୁର୍ଘ- ଶାସ୍ତ୍ର ନାହିଁ । ସେମାନେ ଯେ ଦେବନ ଧର୍ମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୋପନକୁ ପ୍ରକାଶକରନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ଲୋକର ପରିମିତ ବ୍ୟୟ ଦେବା- ନରେ ଏହା ଯେଉଁପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ପୂଜା କରୁଥିବା- ବାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋକେ- ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରକାଶକରଣ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ତା- ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋକରେ ଧର୍ମ ଏହା ଅମ୍ଭେମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ କରୁଅଛୁ ଏବଂ ସେ ଧର୍ମକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମତୀ ଅଧିକାରଣ ଅଧିକାର କି ହୁଏ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ କରୁଛୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହାମଧ୍ୟ ଜାଣି ଯେ ଯେଉଁ ଧର୍ମକ୍ରମ ମୁସଲ- ମାନମାନଙ୍କୁ ଏଦେଶକୁ, ଲାଭ ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପର୍କ କରୁ ଲୋକେ ଦୁର୍ଘଟନା ଦେଖ- ମାନଙ୍କରୁ ମହାକୁ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଯାହା ଗାଳନ କରବାକୁ ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଧର୍ମକୁ ଉତ୍ତରୀ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେହେତୁ ସମ୍ପର୍କ ଅଟେ ।

“ସେହି ଲୋକଙ୍କର ଧର୍ମକ୍ରମ ଏଦେଶର ବା- ବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଲେ, ବନନ କରବା କଠିନ ଦେବ ଏହା ଅମ୍ଭେମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦୁହିଁ ଯାକୁ ଅଛୁ ମାତ୍ର ଏ ଧର୍ମକ୍ରମ ଶ୍ରୀମତୀ ଅଧିକାରଣ ଶୀଘ୍ର କି ହୁଏ ତାହା ଦେଖିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତମ ଅଟଇ ଓ ଉତ୍ତେ- ମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ କହିଲେ କ୍ରମେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ ନାହିଁ । ଅଧିକ ପଦ୍ଧତିର ଅଟଇ । ଅଧିକ ତତ୍ତ୍ୱାଦିଆ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତମ ଅଟଇ ଏବଂ ଅଧିକ ମାନବୀ କ୍ରମେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ- ତମ । ସତ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଅଧିକ ଭାବ ଏ- ଅଧିକ ଓ ଅଧିକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏ ଦେଶ ଯେଉଁ

ଦଳା ହୁଏନା କରୁଅଛୁ ତାହା ଦେଲେ ଅଧି- ଶୁଦ୍ଧ ଏହା ସେମାନେ ଲୋକକୁ ବୁଝା- ଦେବେ । ମଧ୍ୟ ହୁଏ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ ଲୋକେ ଏ ଦେଶରେ ତେଣୁ ଗୋପନରେ ଦେଖି ଅମ୍ଭେ ଅଧି- କର ଦୋଲମକୁ । ଅମ୍ଭେ ଦେଖିପାରୁ ହୁଏ- ମ୍ୟା ମୁସଲମାନ ବ୍ୟା ଲୋକ ପାଠକର ଫିର ଦେଖାଯି ଲୋକ ଦେବ ଅଧି- ଲୋକମାନଙ୍କର ସମାପତନମାନଙ୍କର ସମା- ଦେବ ଓ ଅଧିକାରମାନଙ୍କୁ ଅଧିକେଷ କରୁଅଛୁ ସେମାନେ ଯେପରି ନିଶ୍ଚଳ ଏବଂ ଗାଳନକରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକଦେ । ସମାପତନମାନେ ଏହା ମନେ ରଖିବେ ଯେ ଦଳ ମଧ୍ୟ କରବାର ବସେଷ ସମତା ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଅଛି ଏବଂ ସେମାନେ ଏଠାରେ ଯେଉଁ ସମତା ଲୋକ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଲୋକେଖିଲେ ଗାଳନାଧିକ କନା ଯେ ଅଧିକ ଦୈନିକପାତରେ ଲୋକ ଦେବ ମାହିଁ ଏଥରେ ସମେତ ନାହିଁ । ଏହି ଅଧିକାର ସେମାନେ କବେତନାଧିକ ଏବଂ ଗାଳନକରେ ଲୋକ କରବା ସତେଷୁ ନୁହେଁ ସେମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବାଠାକୁ କରୁଥିବେ ଲୋକଠାରେ ଦୃଷ୍ଟମାନ ଅଧି- ଶ୍ରୀମତୀ ଅଧିକା ମିଥ୍ୟାକ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶ କୁଏ ତାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ କ୍ରମେ କରୁଥି ଓ ପରମ୍ପର ଦୟାକ୍ରମ କହୁକାବାରିଣ ସମ୍ପର୍କ ଦେବେ । ଯେଉଁମାନେ ଏହାପରି କେବେ ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ପ୍ରାନ୍ତକ୍ରମ ଦେବେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଲୋକ କରନ୍ତି ସେ ଏ ଲୋକ ଗାଳନ ଲୋକ କରବା କି ଯାହା କନା ସମ୍ପର୍କ ଦେବ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମକୁ ସମ୍ପର୍କ ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ଉତ୍ତେମାନେ ହୁଏମାନଙ୍କର ଧର୍ମକ୍ରମ ଦେଲେ ବର ଅଧିକାର ଧର୍ମ ପାଳନ କର ମାହିଁ କଠିନ ଅଧିକା ଅଧିକାରରେ କର ମାହିଁ । ବ୍ୟା ହୁଏମାନଙ୍କ ଧର୍ମକ୍ରମରେ ଅଧିକ ଗୋପନ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେ ହୁଏମାନଙ୍କୁ କରୁଅଛୁ ଯେ ଉତ୍ତେମାନେ ଗୋପନକୁ ଅଧିକା- ଲୋକେ ଯିତି କେବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମରେ ସେପରି ଶୀଘ୍ର ସକ୍ଷ କର ଏବଂ ସେପରି ଦୃକ ଅଧିକା ମାହିଁ ଅଧିକାରରେ ସେମାନେ କଳମ ମୁଦ୍ରେ କହୁ ନ ପାଆନ୍ତୁ ବ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଧକ ହୁଅନ୍ତି ତାହା ଦେଖ ମାହିଁ ପ୍ରକାଶକି ଦୃଷ୍ଟ ଦେଖାଲବା ଅଧିକା ଗାଳନ ପରମ୍ପରାକର ଶ୍ରୀମତୀ ଅଧିକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରବା ସେପରି ସକ୍ଷ

ଦାୟକ ହୁଏ ତହିଁକି ଦୃଷ୍ଟି ଲୋକ । ଅମ୍ଭେ ଉଦ୍ଦେ- ହୁଏ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ କରୁଅଛୁ ଯେ ସଦ ଦେବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନେ ପରମାତ ବ୍ୟା ଅଧିକ ତତ୍ତ୍ୱାଦିଆରେ ଦୃଷ୍ଟି କରବେ ତାହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଗୋପନ ଦେବ ଅମ୍ଭେ ନିଶ୍ଚୟ କରୁଅଛୁ ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଉତ୍ତେମାନେ କର କରୁର ଏବଂ ଗାଳନକ୍ରମକୁ ସଦାପ୍ୟ ପାଳନ ।

ଏ ଉତ୍ତମାନେ ସେ ବକ୍ତିକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେଖା ବାବୁଲ୍ୟ ଏବଂ ବକ୍ତିକ୍ରମ ମହୋଦୟ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁର କଲେ ସେଥିର- ବାଣେ ସେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ମାତ୍ର ଦୈନିକ ଅଧିକ ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବା ଅଧିକ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଏ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ ଦାବ୍ୟ ପୁରା ପୁରା ପାଠ କର ଗାଳନକରେ କେବେ- ତନା କରବା ଓ ନିଦ୍ରାଧିକା କାର୍ଯ୍ୟ କରବା- ନାହିଁ ଅଧିକ କରୁଅଛୁ ।

- ସନ ୧୮୯୩ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବରମାସରେ ବୁଝା ମାନବରମଣ୍ଡଳୀର ଫଳ ।
- ୧ ମ ସେଣା । ଗାଳନକ୍ରମରେ ।
- ନମ୍ପର । ଉତ୍ତମାନଙ୍କ ନାମ । ହୁଏମାନ କର ।
- ୧ ଅର୍ଦ୍ଧବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି ଟାଉନସ୍ତ୍ର କଟକ
 - ୨ ତାଉନାକରଣ ମହାନ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରଭୂମି ବାଲେଶ
 - ୩ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଲୋକ
 - ୪ ଗୋପାଳାଧିକ ମହାନ୍ତି ବାବାଲକ୍ଷ୍ମୀ କଟକ
 - ୫ କେତାନନ ଲାସୁର ଟାଉନସ୍ତ୍ର ମ
 - ୬ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି ବାବାଲକ୍ଷ୍ମୀ
 - ୭ ଚନ୍ଦିନୀବର ଦାସ ବାମପୁର ପୁର
 - ୮ ଶ୍ରୀଧର ମହାନ୍ତି ପଟ୍ଟାଭୂମି
 - ୯ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ
 - ୧୦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ ମହାନ୍ତି ବାବାଲକ୍ଷ୍ମୀ
- ବାଲେଶ ୩
- ୧୧ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବସୁ ଗୋରଖା ପୁର
 - ୧୨ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ
- ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ ୨
- ୧୩ ଗାଳନକ୍ରମକ୍ରମ ବାବାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଲେଶ
 - ୧୪ ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋକକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ
- ଘିମେଲପର୍ଯ୍ୟାଳେକ କଟକ ୭
- ୧୫ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମକ୍ରମ ଗୋରଖା ପୁର
 - ୧୬ ଗୋପାଳାଧିକ ମହାନ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ରମ
 - ୧୭ ଦେବଦାସନ ପ୍ରକାଶ କଟକ

୧୮ ମାୟାଧର ଦାସ ପଞ୍ଚମୁଣ୍ଡେଇ ବଟକ
 ୧୯ ମୟାଧର ସିଂହ ଚେକାଳାଳ ଚେକାଳାଳ
 ୨୦ ଶ୍ରେଣୀ ସାରକର୍ଷିତାନୁସାରେ ।
 ୨୧ ଗାଳକରୁ ସାହୁ ଲରମଣୁ ଚାଲେଖର
 ୨୨ ଉଦୟନାଥପୁଣ୍ୟପାଳୀ " " "
 ୨୩ ଲାଲ ବରପ୍ରସାଦ ରୁନ ଚେକାଳାଳ
 ଚେକାଳାଳ
 ୨୪ ବଳରାମ ନାୟକ ବଳଦେବପୁର ବଟକ
 ୨୫ ଦେବଦାସ ମିଶ୍ର ମଉଦାପୁର ବଟକ
 ୨୬ ବୁଦ୍ଧବଳ ମହାନ୍ତି ଖୋରଧା ପୁର
 ୨୭ ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦ ଦାସ ମଡେଲ " ବଟକ
 ୨୮ ଲେକନାଥ ସ୍ୱୟମ୍ଭୁର ଖୋରଧା ପୁର
 ୨୯ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଲୁଧମସର ଲ ମସୁର
 ୩୦ ରୁଚନେଶ୍ୱରମହାନ୍ତି ଜନକପୁର ବ
 ୩୧ ବସନ୍ତକୁମାର ମୁଣ୍ଡେଇ ଇନ୍ଦୋରପୁର
 ପୁର ଚାଲେ
 ୩୨ ମଣିଉଦୁମକାସ୍ୟ ବାରବାଟୀ ଚାଲେଖର
 ୩୩ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନମହାନ୍ତି ଚେକାଳାଳ
 ଚେ । ନାଳ
 ୩୪ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ ରୁନବାଲି ଚାଲେଖର
 ୩୫ ଜୟଳାଳନଦାସ ଇନ୍ଦୋରପୁର
 ୩୬ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦଦାସ ବର ବଟକ
 ୩୭ ବଳରାମଚନ୍ଦ୍ରସୁମତୀପାଠ୍ୟ ଶ୍ରୀମନଗର
 ଚାଲେଖର
 ୩୮ ଭୈରବଚନ୍ଦ୍ର ବେ ଟାଉନ ବଟକ
 ୩୯ ସମଚନ୍ଦ୍ରଦେ ଇନ୍ଦୋରପୁର
 ୪୦ ଲକ୍ଷ୍ମଣସିଂହ ସକାଶ ପୁର ବଟକ
 ୪୧ ରାମଦେବ ଦାସ ମିସନ ଚାଲେଖର
 ୪୨ ଭଗବାନ ଦାସ ଉତ୍ତରାପୁର ବଟକ
 ୪୩ ଅର୍ଜୁନଚରଣମହାନ୍ତି ବାରବାଟୀ ଚାଲେଖର
 ୪୪ ଗାଳମଣି ନାୟକ ମଉଦା ବଟକ
 ୪୫ ଯୋଦନ ରଥ ଖୋରଧା ପୁର
 ୪୬ ଦ୍ୱାରବାଳାଅବେଦେସ ମିସନ ବନେଖର
 ୪୭ ଉତ୍ତରଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ ଟାଉନ ବଟକ
 ୪୮ ରାଧାମୋହନ ଦାସ ରଘୁନାଥପୁର ବଟକ
 ୪୯ ପୁରୁକୋଟୀଅମହାନ୍ତି ବେହେରା
 ଚାଲେଖର
 ୫୦ ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁମାର ସରକାର ବାରବାଟୀ
 ୫୧ ଶ୍ରେଣୀ ସାରକର୍ଷିତାନୁସାରେ ।
 ୫୨ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାସୀ ସରକ ବଳଦେବ ବଟକ
 ୫୩ ସକଳ ମିଶ୍ର ମଉଦା " 21
 ୫୪ ଦୁର୍ଲଭସିଂହ ନାୟକ ରାମବାଗ " 15

୫ ବାମନ ଗୁଣ୍ଡ ଟାଉନ ବଟକ
 ୬ ଲକ୍ଷ୍ମଣାସୁର ଦାସ " " "
 ୭ ଜଗନ୍ନାଥ ସାମନ୍ତ " " "
 ୮ ଜନକଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି କୋରାଳ " 27
 ୯ କରୁଣାକର ଦାସ ବରୋଳା " 26
 ୧୦ ଉତ୍ତରାଳନ ମହାନ୍ତି ଉତ୍ତରପୁର ପୁର
 ୧୧ ସେଖ ଅବଦୁଲଗମା ଇନ୍ଦୋରପୁର
 ଚାଲେଖର
 ୧୨ ଦମିତର ରଘୁନାଥ ମିସନ " "
 ୧୩ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମଉଦା ବଟକ
 ୧୪ ଗୋଷ୍ଠୀବନ୍ଧୁବର୍ଦ୍ଧନ ମଡେଲ " "
 ୧୫ ଲୀଳାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ ଖୋରଧା ପୁର
 ୧୬ ଲୀଳାଧର ଜୟସିଂହ ଖୋରଧା ପୁର
 ୧୭ ଦୁର୍ଲଭପ୍ରସାଦ ଦାସ ବାରବାଟୀ ଚାଲେଖର
 ୧୮ ଶ୍ରୀଚଳପ୍ରସାଦଦୋଷ ଇନ୍ଦୋର
 ବେବଳ ଇଂରାଜୀ ଲୁଧାରେ ଇନ୍ଦୋର
 ୧୯ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ସାମନ୍ତ ଖୋରଧା ପୁର
 ୨୦ ଯଦୁନାଥ ମହାପାତ୍ର " " "
 ୨୧ ସର୍ବଦାସ ଦାସ ବାରବାଟୀ ଚାଲେଖର
 ୨୨ ସୁନରମୋହନ ମହାନ୍ତି ମିସନ " "
 ୨୩ ଅଭୟଚରଣ ବାରକ " " "
 ୨୪ ବସନ୍ତଚରଣ କନ୍ଦା ବାରବାଟୀ
 ୨୫ ଦୁର୍ଲଭ ମହାନ୍ତି " " "

RADHANATH RAI
 Inspector of Schools.

ସନ ୧୮୯୩ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବରମାସରେ
 ପୁସ୍ତକ ରଖିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଫଳ ।
 ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ I—ସାରକର୍ଷିତାନୁସାରେ ।
 ନମ୍ବର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କନାମ ସୁଲଭନାମ ଲିଷ୍ଟାବଳୀ
 ୧ ବୁଦ୍ଧବଳ ଜନ ରୁଚନେଖର ପୁର
 ୨ ଗାଳମଣି ପ୍ରଧାନ ପୁରୁଣାଗଡ଼ ଅନୁପୁର
 ୩ ମେଳକା ସାହୁ ବେହେରା
 ୪ ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ଚେକା ରୁଚନେଖର ପୁର
 ୫ ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚିକା " "
 ୬ ଦୁର୍ଲଭସିଂହ ମହାସିଂହପୁର " 3
 ୭ ମନମୋହନ ନାୟକ ରୁଚନେଖର " "
 ୮ ବଳମାଳୀ ବେହେରା ମହାସିଂହପୁର " 5
 ୯ ବରୁଣାକର ଦାସ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର " 8
 ୧୦ ଦୁର୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକ ନୟାଗଡ଼ ନୟାଗଡ଼ " "
 ୧୧ ଦେବୀଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ମଡେଲ ବଟକ " "
 ୧୨ ବଳମାଳୀ ମିଶ୍ର ରୁଚନେଖର ପୁର " "

୧୩ ବୈଦ୍ୟନାଥଦାସ ଚେକାଳାଳ, ଚେକାଳାଳ
 ୧୪ ସେଖ ଦୁର୍ଲଭମହାନ୍ତି ମହାସିଂହପୁର ବଟକ
 ୧୫ ଶ୍ରୀମତୀଜାନକୀଦେବୀ ଚଣାଦୁଆ ବାଳକା,
 ପୁର
 ୧୬ ଦାମୋଦର ପଣ୍ଡା ରଘୁନାଥପୁର " "
 ୧୭ ଦେବକଣ୍ଠ ଦେବୀ ଜି.ଆ.ନା " "
 ୧୮ ମୋହନ ଦାସ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ବଟକ 9
 ୧୯ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେରା ମିସନ ବାଳକା,
 ଚାଲେଖର
 ୨୦ କରୁ ମିଶ୍ର ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ବଟକ 10
 ୨୧ ଜଟକର ମହାପାତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚିକା " "
 ୨୨ ଚୈତନ୍ୟକଳୀଅସିଂହ ରୁଚନେଖର ପୁର
 ୨୩ ପ୍ରଧାନ ପଣ୍ଡା ଚେକାଳାଳ ଚେକାଳାଳ
 ୨୪ ଗାଳକରୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ବଡ଼ାପା ବଡ଼ାପା
 ୨୫ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର ଉତ୍ତରପୁର ପୁର
 ୨୬ ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି ଉତ୍ତରପୁର " "
 ୨୭ ଜଗନ୍ନାଥ କୁଂଅର ବେହେରା ବେହେରା
 ୨୮ ଉତ୍ତରାଳନ ଦାସ ମଡେଲ ବଟକ 12
 ୨୯ ଶ୍ରୀପ୍ରସାଦ ଦାସ ଗାଳଗିର ଗାଳଗିର
 ୩୦ ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁର ବଟକ 13
 ୩୧ ସେଖ ଜାଲ କୋଠାର ଚାଲେଖର 2
 ୩୨ ମହାଦେବ ମିଶ୍ର ବସନ୍ତାପୁର ପୁର 18
 ୩୩ ବଳଦେବ ଦାସ ଗାଳଗିର ଗାଳଗିର
 ୩୪ ଉତ୍ତରାଳ ନାୟକ ପାସପୁର ପୁର 11
 ୩୫ ସେଖ ଅଭୟଚରଣ କୋଠାର ଚାଲେଖର 3
 ୩୬ ଲେକନାଥ ସ୍ୱୟ ବାସଦେବପୁର " 8
 ୩୭ ଶ୍ରେଣୀ I—ସାରକର୍ଷିତାନୁସାରେ ।
 ୩୮ ବଟ ସାହୁ ରଘୁନାଥ ରଘୁନାଥ
 ୩୯ ସେଖ ଜାଲ କୋଠାର ଚାଲେଖର 6
 ୪୦ ନିତ୍ୟ ବେହେରା " " 3
 ୪୧ ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି ଅସୁରେଖର ବଟକ 14
 ୪୨ ଦୁର୍ଲଭଦାସ ସାମଲ ଡାଳଚେର ଡାଳଚେର
 ୪୩ ଚୈତନ୍ୟପ୍ରସାଦ ଚେକା ବ୍ୟାସପୁର
 ରଲ ବଟକ 15
 ୪୪ ବୁଦ୍ଧମୋହନ ଦାସ ଗାଳଗିର ଗାଳଗିର
 ୪୫ ଦାଶରଥ ଗୌରୀପୁର " " "
 ୪୬ କୁମାରୀ ପ୍ରଧାନ ପୁରୁଣାଗଡ଼
 ଚାଲେଖର 7
 ୪୭ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି ବାସୁର " 6
 ୪୮ ସରୋଧର ସାମଲ ଉତ୍ତରାଳ ଉତ୍ତରାଳ
 ୪୯ ମଧ୍ୟକାଳନ ମହାନ୍ତି ବାଗସର ଚାଲେଖର
 ୫୦ ଦୁର୍ଲଭପ୍ରସାଦ ଦାସ ଅନୁପୁର
 ୫୧ ଅନନ୍ତ ପତି ମହାସିଂହପୁର ବଟକ 16

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କା ୮୮
୧୯୧୫

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ମସିହା ୧୯୧୫ ମସିହା ।

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ସମ୍ବାଦେୟ ୫ ୨୯

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳରେ ବହୁ ବେଦିଆ ଉତ୍କଳ-
ସଂଗ୍ରହ ମୋଦମା ନିଶ୍ଚି ହୋଇଅଛି । ବାବୁ
ରଘୁନାଥମହାପାତ୍ର ଓ ବାବୁ ଲଳିତାମୋହନ-
ସରକାର ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ବହୁଦିନ
ଉତ୍କଳରେ ମୋଦମାମାନ ନିଶ୍ଚି ହେଲେ ଓ
ଉତ୍କଳର ସବୁଟି ଶାସ୍ତ୍ରଗ୍ରାମୀ ଦେଲେ ଅ-
ମ୍ବେମାନେ ଅପା ହକୁ ଏଣିକି କାଳେକରରେ
ପାନ୍ତି ବସନ୍ତକ ।

ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀର ଅଧିକାଂଶ ମେଣ୍ଡ-
ମେଣ୍ଡର ଦାଉ ଗ୍ରନ୍ଥ-କୋଷେ ମନୋଦୟ
ଗୁରୁକୁ ଅନମଳ କରୁ ଦୋମ୍ବିରାଦିକ୍ରମ
ସମାପେତ ସହକରେ ଅଧ୍ୟାୟିକ ଦୋଇପୁତା-
ପ୍ରସ୍ତୁ ଗଠନମାନେ ସବବଦ ଅଛନ୍ତି । ବୋ-
ମ୍ବିରାଦି ଗବଣ୍ଡିର ମନୋଦୟ ଓ କୁ ପାଲିଆମେ-
ଣ୍ଡର ମେଣ୍ଡରପଦରେ ଅଧିକାଂଶ ଦୋଇପୁ-
ତାଦେବୁ ଅପଣାର ଅନଳପ୍ରକାଶକପଟି ଲେଖି
ଏଠାରେ ବହୁ ସମାପେତରେ ଚାକର ଅଧ୍ୟ-
ୟିକା ଦୋଇପୁତା ଦେବୁ ସନ୍ତୋଷ କଣାଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳରେ ଶେଷି ଜଣକ ହେବାର
ଅଧିକାଂଶ ଅଦେଶ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅବଧ
ପାଲିଆମେଣ୍ଡର ବହୁସଂଖ୍ୟା ଅଛି । ସବୁ ଲେ-
ଖକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାବେତ ଜଣକ ବହୁଦିନରେ
ଲେଖି ଲିଖୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର
ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଧାନ

ପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ବହୁଦିନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ମୁଖପତ୍ର ନାସନାଲି-
ଅବହରଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ "ସାହା ଉତ୍କଳ
ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜା ଗୁହାଣୁ ନାହିଁ ତାହା ଉତ୍କ-
ଳୀୟ କର୍ମରୂପ ବରଦାକୁ ଗୁହାଣୁ । ସେ କର୍ମ-
ରୂପମାନେ ନିଜକୁ ଅସୁଲବସମ୍ପନ୍ନ ଏବଂ ସେ-
ମାନେ ଉତ୍କଳ ଜମିଦାର ଏବଂ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ କଲ ନିରାଭିବାକୁ ଗୁହାଣୁ ।"
ଉତ୍କଳ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅତି ଅଧିକ ଉତ୍କଳ
କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି । ପାଠକମାନେ
ଏଥିରୁ ସହଜରେ ବୁଝି ନେବେ ସେ ଉତ୍କଳରେ
ଏ ଦେଶ ଲେଖକଙ୍କ ଉପର ମତ ଏବଂ ଅ-
ନୋଦେ ଦୋଇଅଛି । ଅମ୍ବେମାନେ ଉତ୍କଳ
କରୁ ବହୁତ ପାଲିଆମେଣ୍ଡ ଉତ୍କଳଗବଣ୍ଡିମେ-
ଣ୍ଡର ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଅଦେଶ ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳ
କର ଉତ୍କଳ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାକୁ ଅଧିକ ସମ-
ଦରୁ ରକ୍ଷା କରବେ ।

କଟକରେ ବନୋବସୁ କର୍ମରୂପ ଶ୍ରୀମୁଖ
ନାମନବାଦେବ ବନୋବସୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା
କରବା ନମନ୍ତେ ଉତ୍କଳ ଦୋଇଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ
କେଉଁ ଦିନେ ବେଳୁ ବନୋବସୁ ଲେଖମାନେ
ପାର୍ଶ୍ଵ ଶେକ ସିକେ ଓ ପାର୍ଶ୍ଵ ଅଣିଦେ ତାହା
ଠିକ ଜାଣି କ ପାବଦାକୁ ଲେଖେ ବଡ଼ ଦର-
ବରରେ ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି । କେତୋଟି ବନୋବସୁ
କୋଟିଏ କୋଟିଏ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଲେଖାଯାଇ
ମୁକାଦି ଦିଅଯାଉଅଛି ମୁକାଦିବାଳ ଦୁଏତ

ଉତ୍କଳରେ କୋଟିଏ ଏବଂ ବା ଦୁଇ ପ୍ରାୟରେ
ମୁକାଦି ବେଳେ ଗୁଲି ଯାଉଅଛି ମାତ୍ର ସମସ୍ତେ
ତାହା ଜାଣି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଦିନେ ବାଲୁକା-
ର ଲେଖମାନେ ବନୋବସୁଅଧିକରେ ଉତ୍କ-
ଳୀୟ ହେବାର ମୁକାଦି ଦିଅଯାଉଅଛି ପରଃପ-
ଶୁଣାଶୁଣିରେ ଲେଖମାନା ଉତ୍କଳରେ ବାଲୁକା-
ର ସମସ୍ତ ଲେଖ ଉତ୍କଳୀୟ ହୋଇ ବୁଝିଲେ
ସେ ବାଲୁକାକାରର ବେଳେ ଗୋଟିଏ ଦିନର
କାର୍ଯ୍ୟ ପଢ଼ିବାର ଥିଲା ବାଲୁ ଲେଖକଙ୍କ
ପଢ଼ିବାର କି ଥିବାରୁ ବେଳେ ଦୋଇପୁ-
ତା ଓ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟର ସତ ଦେଖ ।
ଏହାପରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଉତ୍କଳର ଶୁଣାଶୁଣି
ଏଥିପାଇଁ ବନୋବସୁକାର୍ଯ୍ୟ କଟକରେ ପ୍ରାୟ-
ତା ସେ ସେହି ଦିନ ସେହି ବନୋବସୁ
ସେହି ପାଖର ପାର୍ଶ୍ଵ ମୁକାଦି କା ଅଧ୍ୟ-
ୟାୟ ଦେବାର ଦିନ ଅଧ୍ୟାୟ କରବେ ସେଦିନ
ସେପରି ସେହି ଅଧିକ ଲେଖେ ଉତ୍କଳରୁ ପ-
ତାଣି ବନୋବସୁରେ ହାକର ଦୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ
ଲିଖିବେ ତହିଁରୁ ବୁ ବନୋବସୁ ଲେଖି ଉତ୍କଳ
ଦେବ ।

ଗତ ତା ୧୮ ରୁକ୍ଷ ସୋମବାରଦିନ ଏଠା
ବହୁତ ମିତ୍ରମଣିପାଲିକାର କର୍ମଗତମାନଙ୍କର
ନିବାରଣ ଦୋଇଅଛି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍କଳୀ-
ମାନେ ନିବାରଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସମାଧି—
କ ୧ ମୁଖ ବାଣିରେ ବାବୁନାଥସୁଶ୍ରୀକମ୍ବେର

୩୨ ମର ବାଉଁଶର ବାବୁଦରୁଣରକନେ-
 ପାଆନ୍ତୁ ଓ କାନ୍ତ ନିକାଳନ ଯୋଗ
 ୩୩ ମର ବାଉଁଶର ବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ
 ୩୪ ମର ବାଉଁଶର " ସୁକବିହାର ବାସ
 ୩୫ ମର ବାଉଁଶର " ଜଳ ସାମପେତରୁଣ
 ୩୬ ମର ବାଉଁଶର " ଯୋ-ଗସରକେ ଓ
 ବାନ୍ତ ନିମାଳରଣ ମିଶ୍ର
 ୩୭ ମର ବାଉଁଶର ବାବୁଦରୁଣରକନେ,ସ
 ୩୮ ମର " ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର ଓ
 ବାବୁ ବିରାଟପୁ ଗ୍ରନ୍ଥ
 ୩୯ ମର " " ସଦାନନ୍ଦ କେଦୁର
 ଏଥର ନିକାଳନର ଅର୍ଥ ଅଧିକେନ
 ଦୋଇଥିଲେ ପୁଣି ଦମିତନର ପ୍ରାର୍ଥନାକ
 ମଧ୍ୟରେ ବସେପ୍ରକାର ନିଦେହୀର ଲାଭିଥିବ ।
 ୨, ୪ ଓ ୫ ନମର ବାଉଁଶମାନଙ୍କରେ ଲେଖି-
 ମାନେ ବାଉଁଶର ଅନନ୍ତ ଦୋଇଥିଲେ । ଲେ-
 ଶମାନଙ୍କର ସବ ମର୍ଯ୍ୟଦାର ସମ୍ମାନ ଏବେଦକ-
 ରେ ଦେଲ । କେବଳ ୩ ୫ ମରରେ ଏକ-
 ଯାହ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥିବାରୁ ହେ ମୋନମାନ ଦୋଇ
 କ ଥିବ । ତନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିକାଳନ ପ୍ରାଣମାନ-
 ଶର ଦମିତନରୁମକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍-
 ଯୋଗିମାନେ ଲେଖିଲେକେ ଶୁଣା ଓଷ୍ଠର ବର-
 ଦାରୁ ଶୁଣି କ ଥିଲେ । ଏଥର ନିକାଳନକାର୍ଯ୍ୟ
 ଅତି ଧୂନିଆମରେ ସମ୍ପନ୍ନ ଦୋଇଅଛି ଅନ୍ୟା-
 ନ୍ୟଥର ଅନେକା ଏଥର ଲେଖିଲେକେ ଅଧିକ
 ଦୋଇଥିବାର ନିକାଳନଅଛି । ଉତ୍କଳବିକସ
 ୩୩ ଓ ୫ ନମର ବାଉଁଶର ଲେଖିମାନଙ୍କଠାରୁ
 ବନୋ-ପ୍ରଦର୍ଶନରୁ ଜାଣିଲେକେକ ସରାଠ-
 ନର ଲେଖିଥିବାରୁ ଅନେକ ଲୁଚିଏ ଯୋଗର
 ଠାକ ଅତିସକ୍ତ ଗୁଣପାଇଥିଲେ । ଇତିପି ଲେ-
 ଶର ସମ୍ପନ୍ନ ଅଧିକ ଲୋଇଥିବାରୁ ଅନୁଗାସକ
 ପ୍ରଣାଳୀପତ ଏଠାଲେକେକଅଗ୍ରା ଜଳୁବାର ବୋଧ
 ଦେଇଅଛି । ଲେଖିଲେକେକର ସୁଖ ଏଥରକାର
 ଜ୍ଞାନ କ ଦୋଇଥିଲେ ପୁଣି କର୍ମମାନର ପ୍ରାର୍ଥ-
 ମାନେ ଉ-ଦ୍ୟାବଦ୍ୱାର ଉତ୍କଳଜନ ଜଗୁରବାର
 ପ୍ରକାଶ ପଢୁଅଛି । ଯାକ ଦେଇ ଏଥର ନିକା-
 ଠନ ଉତ୍କଳପ୍ରକାର ଲୋଇଅଛି ଓ ସାଧାରଣ
 ସମସ୍ତ ଦୋଇଅଛି ।

୧୮୧୩ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଶ୍ରୀରାଜ
 ଅମଳ ପ୍ରାଣନେତ୍ରୀଗଣର ଘର ।
 ନ ଶ୍ରେଣୀ ସାରସଂହିତାମାନେ ।
 ନମର । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର । ସୁଲ । ଶୋକା କଣ
 ୧ ନେତ୍ରମଣି ଦେଇ ଦୋଇଥିବା ପୁସ୍ତକ

୨ ଶ୍ରୀରାଜ ନରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁର ପୁସ୍ତକ
 ୩ ଅର୍ଦ୍ଧମାସ ପଢ଼ିବାପୂର୍ବ ଶ୍ରୀମାତୁର ଶ୍ରୀ
 ୪ ନଦକମୋଦର ପଢ଼ିବାପୂର୍ବ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳ
 ୫ କେଜ ପଥାନ ରେଭନ୍ସା ବାଳକା କଟକ
 ୬ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓଷା ବାଲପଠଣା ପୁସ୍ତକ
 ୭ ଦରଦର ନର ନୟାଗଡ଼ ନଗରକ
 ୮ ସାକ୍ଷି କଲ୍ୟାଣ ମଠୀ ଭୋଜାଳାଳ
 ୯ ସେବକ ପାତ୍ର ରୁନମାତୋର କଟକ
 ୧୦ ତିରକନପ୍ରସାଦ ସପ୍ତ ବରପଦା "
 ୧୧ ସଲ୍ୟା ଦେବେର ରୁନମାତୋର "
 ୧୨ ମଠୀ ଦାସ କୋଷାସାହ "
 ୧୩ ନଦର ସାମନ୍ତର ପଦ୍ୟକଥା ପୁସ୍ତକ
 ୧୪ ସୁନରମଣି ଦେଇ ତମାଦୁଆ "
 ୧୫ ଗୌରୀକା କର ବରପୁକ କଟକ
 ୧୬ ଭାରଣୀ ପ୍ରଦତ୍ତକ ରୁନମାତୋର "
 ୧୭ ଲାଲମୋଦର ପତ ସାକାମୀ ମୟୂରକଠ
 ୧୮ ନାଶକରୁ ନାୟକ ପଠିଲେ "
 ୧୯ ଶ୍ରୀମତୀ ରମଣୀ ପଥାନ ଭୋଜାଳାଳ-
 ବାଳକା ଭୋଜାଳାଳ
 ୨୦ ଗରୁଡ଼ ପିଣ୍ଡ ସଂକଳିତପୁସ୍ତକ "
 ୨୧ ଦେବର୍ଷଳ ନିଗାଠୀ ମଠୀ "
 ୨୨ କେଶାବଳ ମହାନ୍ତି ପୁଣିଦାଟ ପୁସ୍ତକ
 ୨୩ ଜାଗାନ ମହାନ୍ତି ମୃତୁନଦୀସପ୍ତକ "
 ୨୪ ଦାମୋଦର ପଢ଼ିବାପୂର୍ବ ବରପୁକ କଟକ
 ୨୫ ଲୁମାଣ ରଞ୍ଜିତ କୋଷାସାହ "
 ୨୬ ସଦାସିକ ଦେ ବାଉଁଶକା ମୟୂରକଠ
 ୨୭ ତିଲେତଳ ସାଧୁ ଶାଠା "
 ୨୮ ବାଳକୃଷ୍ଣ ପଢ଼ିବାପୂର୍ବ ଶ୍ରୀଗୁପ୍ତା ଶ୍ରୀଗୁପ୍ତା
 ୨୯ ଦୁଳକରୁ ଗାମନ୍ତୀ ଯାକଲଦୁଆ ଯାକଲଦୁଆ
 ୩୦ ନରସିଂହ ମହାପାତ୍ର ଲାଲକାଳ ପୁସ୍ତକ
 ୩୧ ପଞ୍ଚାଳ ପିଣ୍ଡ ରାୟଚକ୍ରଧରପୁର "
 ୩୨ ଦାଶରଥ ରଥ ସଦାସିକପୁର କେଶାଳାଳ
 ୩୩ କଟକର ମହାପାତ୍ର ଗୋପାଳପୁର ରଣପୁର
 ୩୪ ନିଧି ସାମନ୍ତର ଉରଗଦାର ପୁଣି
 ୩୫ ଦୈତ୍ୟାଳ କର ବାବାପୁର କଟକ
 ୩୬ ପିଠି ସକଳପୁର ଶ୍ରୀରାଜମହାଳ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୩୭ ସୋମନାଥ ନାୟକ ସଦ୍ୟକାଥା ପୁସ୍ତକ
 ୩୮ ରାଜରାଜ ମାତ୍ର ଦରପଥା ଦରପଥା
 ୩୯ ପଦ୍ମଚରଣ ମହାନ୍ତି ମୃଗିଦାଟ ପୁସ୍ତକ
 ୪୦ ପୁନା ଦେଇ ପଠାନ୍ତର "
 ୪୧ ବନମାଳୀ ପାଠକପାଣି ଗୋପାଳପୁର
 ରଣପୁର

୪୨ ଦାଶକରୁ ମହାପାତ୍ର ଦୈତ୍ୟାଳ କଟକ
 ୪୩ ନରଣ ମହାନ୍ତି ରଣପୁର ରଣପୁର
 ୪୪ ସୁଦାସ ଦେଇ ପଠାନ୍ତର ପୁସ୍ତକ
 ୪୫ ବାଗୀଚାପ ଦସ ଯୋଗପଠା "
 ୪୬ ଅନୁର୍ଭସୀ ପଢ଼ିବାପୂର୍ବ ରୁପୁର ରଣପୁର
 ୪୭ ମୁକ୍ତକରୁ ରୁପୁର ରଣପୁର ପୁସ୍ତକ
 ୪୮ ଦୈବିକର ପୁସ୍ତକ ଗୋପାଳ ବୌଦ
 ୪୯ ନିଧିସର ଗୋପାଳୀ ପୁର୍ଯ୍ୟପୁର ବାଲେଶ୍ୱର
 ୫୦ ପ୍ରାଣଦ ବସା ଶାଠା ମୟୂରକଠ
 ୫୧ ଧ୍ୟାନପାଣି ଦାସ ରେଭନ୍ସା ବାଳକା
 ଦୁଇ (ବନକୋଷାରେ ପଢ଼ିଥିବା)
 ୫୨ ସାଧୁକେଶ ଦେବୁଣ ରମରକ ବୌଦ
 ୫୩ ମଦେଶର ପୁରାପ ଦୋଇକ କଟକ
 ୫୪ ବାଳାପ୍ରସାଦ ପଢ଼ିବାପୂର୍ବ ପାଠପୁର ମାଳଗିରି
 ୫୫ ଦାକମୁଦ ସାମନ୍ତ ରଣପୁର ରଣପୁର
 ୫୬ ରାଧିକାନ୍ତ କପଳ କଟକ
 ୫୭ ଅପରିଚିତର ପତ୍ରା ଉତ୍କଳ ମୟୂରକଠ
 ୫୮ ଦୈବିକାଳା ଦେଶ ରେଭନ୍ସା ବାଳକା
 ଦୁଇ (ବନକୋଷାରେ ପଢ଼ିଥିବା)
 ୫୯ ବାଉଁଶର ପଥାନ ରେଣ୍ଡିପଦା ଅନୁଗୁଳ
 ୬୦ ଦୁଃଖଦୁ ଦାସ ଉତ୍କଳ କଟକ
 ୬୧ ଲକ୍ଷ୍ମୀକ ମହାନ୍ତି ଅଗ୍ରଗଳ ଦଲେଶ୍ୱର
 ୬୨ ଗୋପାଳାପ ପତ୍ରା ନୁରଦାଳ କଟକ
 ୬୩ ଜ୍ଞାନରତନ ଗୋପାଳୀ ପୁର୍ଯ୍ୟପୁର
 ବାଲେଶ୍ୱର
 ୬୪ ଦୁରଦର ନର ରଣପୁର ରଣପୁର
 ୬୫ ନମୋଦର ସତ୍ପତ୍ରୀ ଧରପୁର ଭୋଜାଳାଳ
 ୬୬ ଉତ୍କଳାଥ ନାୟକ ବଳମାଳପୁର ପୁସ୍ତକ
 ୬୭ ନିଧିକାଥ ମିଶ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ "
 ୬୮ ଧନେଶ୍ୱର ଦମୋଇ ଉତ୍କଳ କଟକ
 ୬୯ ଉଦୟକାବସର ସତ୍ପତ୍ରୀ ମୁଖାଗାଠକ
 ମୟୂରକଠ
 ୭୦ ପଞ୍ଚାଳକରଣ ଦାସ ଗୁରୁଦରୁଣା
 ବାଲେଶ୍ୱର
 ୭୧ ନରେନ୍ଦ୍ରନାୟକ ଦୁଇ ବାବାପୁର "
 ୭୨ ଦୁର୍ଜାନ କରୁ କୋପାଳ "
 ୭୩ ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର ରାମୋଳ ହିନୋଳ
 ୭୪ ମହାଦେବ ମହାନ୍ତି ଧନପୁର ଭୋଜାଳାଳ
 ୭୫ ଶ୍ରୀମତୀ ସଦାଦେବୀ ବ୍ରଜାମୁଦାବଳା
 ଦତ୍ତାମ୍ନୀ
 ୭୬ ରାଧିକା କର ଦୈବିକପ୍ରସାଦ ପୁସ୍ତକ
 ୭୭ ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ବ୍ରଜାମୁ ନାଳକା
 ଦତ୍ତାମ୍ନୀ

୨୮ ଗୋପାଳନାଥ ରଥ ବାହାରିପୁର	୧୧୮ ଟାବାବର ପଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡା-ଲେ ଚେକା- ନାଳ	୩୪ ଗୋପାଳଚରଣ ମହାନ୍ତି
୨୯ ଶ୍ରୀମତୀ ନିରଦାମୋହନ ଦେବ ସୁନଦାଟ ହିନ୍ଦୁବାଳିକା	୧୧୯ ଅନନ୍ତଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ରୁନପୁର ର- ଶପୁର	୩୫ ଭୂଗୀରଣୀ ରଥ ବଖୋର
୩୦ ସମତନ୍ତ୍ର ଶୁଭେଷ ମଣ୍ଡା	୧୨୦ ଗଦାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ	୩୬ ବସୀଧର ମହାନ୍ତି
୩୧ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ମୟୂରାପୁର	୧୨୧ ମନୋହର ପାଲ ପାଲଲବଡ଼ା ପାଲଲବଡ଼ା	୩୭ ଦୁନାବଳ ଦାସ ଅର୍ଜୁନପୁର
୩୨ ବଳମାଳୀ ମହାନ୍ତି ମାଲକିରଥ	୧୨୨ ଶ୍ରୀମତୀ ସାବଣୀଦେବୀ ବଡ଼ାମା ବାଳବା ବଡ଼ାମା	୩୮ ଗୋବିନ୍ଦ ଚେନା ଛୁମପୁର
୩୩ ଶ୍ରୀଧର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ରୁଅଁରପୁର	୩୯ ପ୍ରତ୍ନାମଣି ଧର ଚୋବାପଡ଼ା	୪୦ ସୁସ କାୟକ ଜଳଦେବ ନରସିଂହପୁର
୩୪ ପଦ୍ମଶ୍ୟାମ ଦାସ କୁଦେବ	୪୦ ସୁ ପ୍ରେମୀ ।	୪୧ ଲୋକନାଥ ମହାନ୍ତି ପ୍ରତ୍ନାମଣି ପୁସ
୩୫ ସାଧୁଚରଣ ମହାପାତ୍ର ବଡ଼ବିଷ୍ଣୁପୁର	୧ ପ୍ରତ୍ନାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର ଅନନ୍ତପୁର ଛଟବ	୪୨ ବନମାନ ପଥାଳ
୩୬ କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଦାସ ଗୁଜରାଟପୁର	୨ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର ନରଗୁଆଁ	୪୩ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଦଦ୍ୟାସି ଦସୁର
୩୭ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମହାନ୍ତି ପିରବାଟ	୩ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡା କୁରୁଜାଳ	୪୪ ଗଦାଧର ମିଶ୍ର ଦୁରଗଣ୍ଡାସାହୁ
୩୮ ଦୁରଗଣ୍ଡାସାହୁ ପାଣି ମାଖନପୁର	୪ ସମତନ୍ତ୍ର ଜାୟକ ପଦ୍ମପୁର	୪୫ ରୁନୁଷ ଶ୍ରୀ ଦେରଜା
୩୯ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ପାଠୀ	୫ ଶ୍ରୀଚରଣ ମହାପାତ୍ର ସବଳକିଶୀ	୪୬ ମଦେଶର ମୁଦୁପାଣି ଗଜପଡ଼ା
୪୦ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପାଠୀ	୬ ରୁଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ ବସରୀ	୪୭ ଦଦ୍ୟାସି ଦୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ବାଲମାଣିକ
୪୧ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାଠୀ ଗୋଲପୁର	୭ ରଘୁନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବରଗପୁର	୪୮ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ପଥାଳ ଗୋବିନ୍ଦପୁର
୪୨ ସପନା ସାହୁ କଦାପା	୮ ପୋନେନ୍ଦ୍ର କାୟକ	୪୯ ରଘୁବ ସାହୁ ବାଦକ ପଟଣା
୪୩ ଦୁନାବଳ ମହାନ୍ତି ରୁଅଁର	୯ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର କଲବୀଳ	୫୦ ପଦ୍ମଲେଚନ ଦାସ ବାଲମପୁର
୪୪ ଚାଳିଚରଣ ମହାନ୍ତି ମନୋ	୧୦ ଅର୍ଜୁନାଶ ଟିପାଠୀ	୫୧ ସ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ ରଘୁ ବାଲେଶ୍ୱର
୪୫ ଦରେକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି ସାହାପୁର	୧୧ ବାଳକ୍ରମ ପରଜା ସାଲେପୁର	୫୨ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପାଟି ରଘୁଲ
୪୬ ଋଷ ସାମଲ	୧୨ ବାଳଚରଣ ମାଡ଼ ରଘୁପୁର	୫୩ ରଘୁନାଥପୁର ମହାନ୍ତି ମନୋରାଗହ
୪୭ ମୁକୁନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଦାସ ପାଦଗପୁର	୧୩ ଦରେକୃଷ୍ଣ ଜେନା	୫୪ ଅକ୍ଷୟନାଥପୁତ୍ର ଶକ୍ତିନୀ ନାମୋ
୪୮ ଗଜାଧର ଦାସ	୧୪ ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ସାହୁ କାଠଗଡ଼ାସାହୁ	୫୫ ପିପ୍ପଳାଶ ସେଠୀ ସାନ୍ତପୁର ମିଶ୍ର
୪୯ ଶ୍ରେଣୀ ଅପ୍ପିଭୈଳ ମଦୁମୁଦ ସୋସେ ମାଜୁସା	୧୫ ନିଧି ସାହୁ ଗୋବିନ୍ଦପୁର	୫୬ ସମସୁନ୍ଦରା ମହାପାତ୍ରମଣି ମିଶ୍ର
୫୦୦ ଭରତ ଛବିଦେବ	୧୬ ପ୍ରଘୋରଚରଣ ଦତ୍ତ ବାଲବା	୫୭ ମଧୁସୂଦନ ଚନ୍ଦୀ ଅଲଲପୁର
୫୦୧ ମଣିରଘୁ ମହାନ୍ତି ସାନ୍ତପୁର	୧୭ ନିଧ୍ୟାନନ ମିଶ୍ର	୫୮ ବଳକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡା ବାଲମପୁର
୫୦୨ ଲୋକନାଥ ଦେଠ ଜୋଠାର	୧୮ ବଳମାଳୀ ଦାସ କରଗପୁର	୫୯ ବୈଦ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଭଲପଦା
୫୦୩ ମାର୍ଚ୍ଚଣ୍ଡ ମହାନ୍ତି ବସନ୍ତୀ	୧୯ ଗୁଣାନନ୍ଦକୁ ପାଲ ବାଣୀରପୁର	୬୦ ଦରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ
୫୦୪ ପଦ୍ମନାଭ ଦାସ ଅଗରପଡ଼ା	୨୦ ପ୍ରଜ୍ଞାଦ ସେନ ବେଣୋବନପୁର	୬୧ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଲେଙ୍କା ମଣ୍ଡା
୫୦୫ ଉତ୍ତମକୃଷ୍ଣ ଦାସ ମାଖନପୁର	୨୧ ପାଲବଳ ଦାସ ଜେନାପୁର	୬୨ ସାଧୁଚରଣ ରାୟ ଭଲମପୁର
୫୦୬ ରମାକାନ୍ତ ଦୁ ବେଦା	୨୨ ରାଧାଗାୟା ପଣ୍ଡା ସାରପ୍ରେସ୍‌ଭର	୬୩ ମଦନମୋହନ ରାୟ
୫୦୭ ରଘୁନନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଦାସ	୨୩ ମାମୁଣି ମହାପାତ୍ର ଦୋଠାଳ	୬୪ ଦୁଇକାଳୀନ ରାୟ
୫୦୮ ସୀତାସମ ଦୋଳା ଶିବର	୨୪ ନିଧିରମ ଦାସ ଚେଣା	୬୫ ମାର୍ଚ୍ଚଣ୍ଡ ମହାପାତ୍ର ରଘୁନାଥପୁର
୫୦୯ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଚେନା ଦଧିବାମନ	୨୫ ସାଧୁଚରଣ ଦାସ	୬୬ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର
୫୧୦ ମିରବରପୁର	୨୬ ପ୍ରଜ୍ଞାଦ ଦାସ	୬୭ ମଧୁସୂଦନ ସେନାପତି ପଦ୍ମପୁର
୫୧୧ ଦରେକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡା	୨୭ ଅଦୈବପ୍ରସାଦ ଦାସ ବଡ଼ବାଟ	୬୮ ଦଧି ବାସୁଦେବ ବିଲେ ବେନୁଶର
୫୧୨ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ବିଦ	୨୮ ବସୀନାଥ ପଣ୍ଡା ଚନ୍ଦନନଗର	୬୯ ଋଷ ପଲ ଚଉପାଣି ବାଲେଶ୍ୱର
୫୧୩ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ରଘୁ ଅ ମୟୂରପୁର	୨୯ ବଳକୃଷ୍ଣ ପଥାଳ	୭୦ ବଳକୃଷ୍ଣ ପାଠୀ ମୁଖନାଭ
୫୧୪ ପଞ୍ଚାନନ ଜାୟକ ପାଠିଲେ	୩୦ ରମକୃଷ୍ଣ ରଘୁଣି ମାଲକିରପୁର	୭୧ ଜଗଦ୍‌ବଳ ରଠ ଜଳପୁର
୫୧୫ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ପଣ୍ଡା ରୁମମଣ୍ଡ	୩୧ ଗଠୁ ସେନ ପାଠପୁର	୭୨ ଅଜନ ଦାଶିକ
୫୧୬ ଗଜାଧର ସାମଲ ସାଲଗାଁ	୩୨ ଭରଦ୍ୱାଜ ଦାସ ଦାସଦେଶ୍ୱର	୭୩ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ସାହାପୁର
୫୧୭ ସଦାଶିବ ପଣ୍ଡା ସୋମନାଥପୁର ଦା- ଲେଶ୍ୱର	୩୩ ଋଷର ମହାନ୍ତି ଅଲକଣା	୭୪ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସାବଣପୁର
		୭୫ ଦୁର୍ଗଚରଣ ନାୟକ ଦଧିବାମନ
		୭୬ ଦୁର୍ଗଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ସ୍ୱର୍ଗମୋହର ବଳବତ୍ କୌଣସି ପ୍ରାୟତଃ ଦୋଷିଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମନ ପ୍ରକାଶକ ସେ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବାଧରେ ଫଳ ଲାଭ କରେ ।
ଏହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହିଁକି ବ୍ୟୟର ଦେବ ପଦ ।

ପ୍ରେମରାଜ୍ୟ ।

ପ୍ରକୃତପ୍ରେମର ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମେମ୍ପା-
ନେ ପାଠ୍ୟ କୋଡ଼ି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
ପଦ୍ୟ ସମାପେତ୍ୟ ।
ମହାପଦ୍ୟ ।

ଅପରାଧ କରଣୀୟାତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ବସ୍ତୁଷ୍ଟିକୁ ପ୍ରାଣପାଳ କର ଚିରବାଧ୍ୟତ
କରଣା ଦେବେ, ଅମ୍ଭ ଦୃଷ୍ଟିରେ । କ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
। ମୌ । କୃଷିକରଞ୍ଚ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ଦେବମୂର୍ତ୍ତି
ପଶ୍ଚିମ ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଳାୟ ଦେବ ଶର୍ମା ଭୂମିକା-
ଦାହାଦୁରକ ସ୍ୱଳ୍ପଗିମଧ୍ୟରେ ବସନ୍ତମାନ ବର-
ଅବା ଶ୍ରୀ ମଧୁକେଶର ମହାଦେବଙ୍କ ଦେଉଳ
ଓଁ ଶେଷ ସଜା ଶାନ୍ତେ ଉଦ୍ଧମରୂପେ ଜାଣିବସ୍ତୁର
ନରଦେଇ ଅଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ମହାଦେବଙ୍କ ସ୍ୱେଦନ-
ର ସମ୍ମୁଖେ କି ଅମେଶୋ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭେଦୁଅଛୁ ସେ
ଦରଠିର ଯହିଁ ନାହିଁ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ଭାଗ୍ୟାଦେବ
ମହାଦେବଙ୍କ ଦର୍ଶନକୁ ବସନ୍ତମାନ କରନ୍ତି
ବୋଧ ହୁଏ ବେଶସରକୁ ଦୁଃଖି ନ ଥିବ ଦୁଃଖି ଅ-
ରେ ଅବସ୍ୟ ସୁଖାସାଦେବ ଚିତ୍ତର ସୁ ବନୋ-
ଦସ୍ୟୁ ବରଣାଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତମା କରୁଁ ଏକଥାଟି
ସଜାକ୍ ଗୋଚର ଦେଲେ ମହାଦେବଙ୍କ ସ୍ୱେଦ-
ରଠି ଉଲ୍ଲ ଗୋଲ ପାରେ ବର୍ଣ୍ଣରେ ମଧ୍ୟ ଖର-
ତ କରୁ ବସେଷ ହେବ ନାହିଁ ଅର୍ଥ ଠାକୁରଙ୍କ
ସମ୍ପଦି ଦୁଃଖିରେ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ସେପରି କଳ୍ପ-
ଅଛି ଇନ୍ଦ୍ରରୁ ବହୁ ଉଦ୍ଧର୍ତ୍ତ ହୋଇ ମନର ନୀର୍ମାଣ
ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ମହାନ୍ତ ଶ୍ରୀ ଉଦ୍ଧମାୟ ପୁଷ୍ପ ବୋଧମୟ ।

ମହାପଦ୍ୟ !

ସାଧୁନୟ ସ୍ୱାର୍ଥନା ଏହି ସେ ଅମ୍ଭର ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ସାଧାନ୍ୟ ବକାଦଣ୍ଡୀ ଅପରାଧର
ଉତ୍ତମାପସହିବାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ପରମ
ଅନୁଗ୍ରହକ ଦେବ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣପୂର୍ବକ ମନୋରାଜ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ
ପୁଣ୍ୟ ଦୁର୍ଗା ଅମ୍ଭମହାପୁଣ୍ୟ ଦାସ ମହାପାତକର
ପୁଣ୍ୟୋକ୍ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ କୁମାର ବସନ୍ତଚାର
ଦାଣ୍ଡିକପୁତ୍ର ଦରୁଥିଲେ, ଏହି ସମୟରେ ବାବୁ
ବହୁଳ ଅନୁକମ୍ପା କର ଅମ୍ଭଦେବରେ ପୁଣ୍ୟମତ
ଲକ୍ଷ ବରଣପ୍ରାଣ । ଏମନ୍ତ କି ଅମ୍ଭ ଅପରା ଦେ-

ବାବୁ ହାଟି, ବଜାରରୁ ଲୋକ ଚୁକାର ଅଣ
ଅନ୍ତ ବଜାରରୁ ବରଣଥିଲେ । ଉଦାତ ଦଳବାରୁ
ପ୍ରଦେଶକ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଅରକୁ ପଠାଇ ଦେଇ-
ଥିଲେ । ଦୁର୍ଗିମାର ପରଦଳ ମଧ୍ୟ ବହୁଲେକକୁ
ଅନିଲୋକକ ବରଣଥିଲେ । ପ୍ରାଣପୂର୍ବକ ସବୁରେ-
କଷ୍ଟାର ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ଅବନାଶକଳ୍ପ ବସୁ ମହୋ-
ଦୟଙ୍କ ଉଦ୍ଧାରିଲେ ଅଧେନ୍ତୁ ଅଭ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନସହ
ସେହି ସମୟରେ ଉତ୍ତମଗର୍ଭର ଦୋଇଥିଲ ।
ବହୁଳ ବସୁମହୋଦୟ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳରେ ଯୋଗ
ଦେଇଥିଲେ, ଯେ ଦୁଃଖର ଉତ୍ତମ ଏହିକ
ବସନ୍ତ ଦାନ୍ତକର ଅମୁଖ ହେବାରୁ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳରେ
ଯୋଗଦାନ କରପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅପା କରୁଁ
ପ୍ରକାଶରେ ବାବୁ ମହୋଦୟ ଜଗନ୍ନାଥର
ବର ଦେଶବାସିମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଧାରିବସ୍ତୁରେ ଯୋ-
ଗାହୁତ କରିବେ । ବସନ୍ତଦାନ୍ତ ଅତି ଅନୁକମ୍ପ-
ସରେ ଦେବେଦୁର ଜଗନ୍ନାଥ, ଧାର୍ମିକ, ପ୍ରକା-
ବସୁଳ ଓ ବଦେବତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ
ଅମେମ୍ପାରେ ଅପା କରୁଁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାରେ
ବାବୁ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳାଣ ଦେଲେ ଅମେମ୍ପାରେ ବହୁଦଳ
ମୁଖରେ ଦାଣ୍ଡପାଶନ କରିବୁଁ । ସତ ୧୦୦
ପାଲ ବରଣ ୨୦ ଲ ରଦିବାର ।

ବାଲପାଠ } ବରଣଦ
ଉଦ୍ଧମାୟସୁର } ଶ୍ରୀ ସମ୍ପୃକ୍ଷର ସମ୍ପା

ବରଣ ପୁରସ୍କର ଉଦ୍ଧେବନ ମିତ୍ର
ମହାପଦ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଂକ୍ତିର ଅପରାଧର
କାବ୍ୟାଧିକା ପ୍ରତିଭେଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ପ୍ରାଣ ଦାନ
ଦେଇ ଚିରବାଧ୍ୟତ କରବେ ।

ଈଶ୍ୱର ୧୦୦୦ ବର୍ଷ ଉଦ୍ଧମର ମାତ୍ର ୧ମ
ଦେଶୀୟ ସମ୍ବଲପୁରଜୁରିଗିଣାରେ ଉଦ୍ଧେଶ
ଅହୁ ଉଦ୍ଧମାୟ ସଜା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଓ ଦେବତା-
ପୂଜାରବସନ୍ତାୟ ଦୋଇ ବସନ୍ତ ଦେବତାମୟ-
ମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାରରୁକି କର ଦେଇ ଦେବତାଙ୍କର
ପୂଜା ସେବା ଉଦ୍ଧାତ ନରମାନ ଦଳ କରଦେଇ
ପିତା ପୁତ୍ର ବସୁ ଉଦ୍ଧେଶ ଅବଲମ୍ବୀ ଦୋଇଅଛ-
ନ୍ତି ଅତି ଏଥିନିମନ୍ତେ ସଜା ମହୋଦୟକୁ
ଗୋଟି ଦେଇ ଉଦ୍ଧମାୟ ଦାବ୍ୟ ପ୍ରାୟାଣ
ହୋଇଅଛି ମୁଁ ଏହି ମିଆରଟିକାରେ ସମ୍ପୃକ୍ଷ-
ନାମି ବସୁପାମଳ ଦୋଇ ଏଥିର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଧର
କ ଦେଇ ଶାନ୍ତ ରହି ପାରିଲ ନାହିଁ । ମୁଁ ପଶୁ-
ରୁ ଅହୁ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଉଦ୍ଧେଶ-ସମ୍ପାଦକ ମହା-
ପଦ୍ୟ ଦେଇ ମୁଲକୁ ଜାଣିପାରିଲେ ସେ ବଡ଼-

ପୁଣ୍ୟ ସଜା ପ୍ରକୃତରେ ଏପରି ଅପରାଧ କଲେ
ଦୋଇ ଉଦ୍ଧାତ୍ତ ଭାବର ଦୃଢ଼ତର ଉଦ୍ଧାସ ଦେଇ
ଅର୍ଥ ସେ ଜଣେ ଏକେ କରୁଲୋକନ ନାମ-
ରେ ସମ୍ବୁଧ୍ୟସ୍ତୁରେଥା ଦୋଇ ଜଗନ୍ନାଥରେ
ଦୃଷ୍ଟନ ଦୋଷକୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ବଦେହୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ହିନ୍ଦୁକର ଅସନ୍ତୋଷପାତ୍ର ହୋଇ
ଭରଣୁ ବେଲେ ।

ସମ୍ପାଦକ ମହାପଦ୍ୟ କୌଣସିଲୋକର
ଲେଖକାରୁ ଏଡ଼େ ଦୁର୍ବଳପାସ କଲେ ଓ
ଶୁଣା ଶୁଣ ବଜାସଂକର ପ୍ରତି ଚର୍ଚ୍ଚର ଉଦ୍ଧି
ଲେଖନା ଧାରଣ କରବାରେ ଅସମର୍ଥ ଦେଲେ
ଯଦ୍ୟଦି ଶୁଣା ବସାକୁ ଗଣିଧନ ବର ହିନ୍ଦୁଶିଖା
ମହୁପରେ ସଂଗ୍ରହ କର ଅଛନ୍ତି ତେବେ ସମ୍ପା-
ଦକ ମହାପଦ୍ୟ ଦେବତା ଶ୍ରବଣେନ୍ତୁ ସ୍ୱଳ୍ପ
ମେଶଜ୍ଞାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଦୋଇଲେ ଅପୁଣ୍ୟ ହେ-
ବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥ ମୁଁ ବସାସଦର୍ଥେ ଯେଉଁମାନେ
ଚରୁଲୁକୁ ଓ ହିନ୍ଦୁଗଣ୍ଡିକ ଥାର ମଗନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଣ୍ୟଜ୍ଞାନ କରୁଥିବେ ସନେକ ନାହିଁ
ମୁଁ ବୋଧ କରେ ଯେଉଁ ଦାନ୍ତାଦେଶୀୟ ସମ୍ପାଦ-
ନାକ ହିନ୍ଦୁଶିଖାରେ ଉଦ୍ଧେଶ ଧାଏ ସେସବୁ
ଏହୁପରି ସତ୍ୟ ନୁହେବ ଯଦ୍ୟଦି ଏହିପରି ଶୁଣା-
ଶୁଣି ବଥାରେ ବଥାକ ରୁଦ୍ଧି ଉଦ୍ଧେଶ କରୁଥି-
ବେ ତେବେ ପ୍ରବଚନୋଦ୍ଧମାରେ ପ୍ରାୟତଃ
ଦେବେଶିବ ।

ଦାଣ୍ଡ ଉଦ୍ଧମାୟର ସଜାକର ବରୁଦେ
ସେହି ଦଣ୍ଡା ହିନ୍ଦୁଶିଖାରେ ଉଦ୍ଧେଶ ଅଛି
ଉଦ୍ଧେଶଦାୟ ଉଦ୍ଧାତ ମିଆଣ ଓ ଅନୁକର ଅଟେ
ଏହା ଅର୍ଥୋ ଦୋଇ ନାହିଁ ପାରୁଁ ମନକର ବଦ୍ୟ-
କ୍ଷାରେ ଅହୁପ୍ରାଣୀୟ ଦେବତାମାନଙ୍କର ନାମ
ପୁଣ୍ୟ ଉଦ୍ଧାତ ନିବନ୍ଧକରେ ଉଦ୍ଧେଶ ଦେବତା
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୁଇଗୋଟି ପ୍ରଥା ପ୍ରସଂସିତ ସଜା
ଉଦ୍ଧେଶ ବରଦେଇ ଅଛନ୍ତି ବାବା ଯଦ୍ୟଦି ପ୍ରବନ୍ଧ-
ପ୍ରେମାରେ ଅନୁକମ୍ପା ବୋଧ କରବେ ସମ୍ଭବର୍ଥ
ଦେଲେ ସଜା ଅପରାଧ ଆଦେଶ ଅବଲମ୍ବରେ
ପ୍ରଦାହାର କର ପାବ ଦେ ସନେକ ନାହିଁ ଯଥା,
ଅଦ୍ଧେଶରେ ପ୍ରାଚୀନ ଦାଣ୍ଡିକ ଏହି ବଡ଼
ଥିଲ ଯେ ବଦାସ୍ତ ଉଦ୍ଧାସ ଧାଏ ଜଣେ ଦେବକୁ
ଦେବାଙ୍କ ସକଳରେ ବସାଳ ଦେବାଙ୍କ ଅଦାଣ୍ଡ-
କ କରନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ବଦାସ୍ତ ଦକାଜ୍ଞାନରେ
ଉଦାମାଜି ବସେ ଲେଖେ ବାଦାଉପରେ ଉଦ୍ଧ-
ନାତ ଉଦ୍ଧେଶ ବରନ୍ତି ଚାନ୍ଦାନୀକ ବଦାସ୍ତ ଅଧ-
ଶାର ଦେବକୁ ବସ୍ତମାନ କର ପିରକୁ ଉଦାମା
ଭରେ ଦୁଇର ଦୁବାଇ ଶକ କର ନାନାଦ ଅଙ୍ଗ

ଉତ୍କଳର ଦେଶ ଉତ୍କଳ ଦେଶର ବ୍ୟାସ କରାଇ
ଏଣୁ ଚେଷ୍ଟା ଗ୍ରହଣ କରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସେ ସବୁ
ଫଳରେ ଯେଣୁ ଏସ୍ତଳରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ
ତେଣୁ ଦୁର୍ଗା ଦେବୀଙ୍କ ରୂପ ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଆନନ୍ଦେ
ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁଠାରେ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ଯେଣୁ ଶାନ୍ତରେ
ଲଜ୍ଜା ଅଛି ସେ ଦେବୀଙ୍କ ସୁଖୀ ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ଏ-
ଅଗ୍ରଦଣ୍ଡ ନରଦେବତା ଦଠାନ୍ତ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ମାତୁଳତୁଲ୍ୟ ବଦେ ଏକାକି ସମ୍ପଦ ଲଭ୍ୟ
ଦୟାପୁରୁ ଏହିପ୍ରକାର ବ୍ୟାସ ନ କର ରହେ
ହରି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଏହା ଦସଦସ ପଦ୍ୟାଳୟରେ ଏଠାରେ
ଦୁଇପୁର ବସବର ଦୈନିକ ମନୁଷି ସାବଦ ଏବ
ସମସ୍ୟକ ଶୁଣ ଦେଖାଇ ବଳୀ ଉଦ୍ଦେଶରେ
ଶିରସ୍ତେଦ ଦେଉଥିଲ ଏହା ଅନୁଚିତ ବୋ-
ଧ କର ଏହିପ୍ରକାର ହୃଦୟ ରସୁରକର୍ତ୍ତରେ
ଦିଆଣ୍ଡି ଶାନ୍ତ ପିଣ୍ଡାକାଦ ଏବ ଶୁଦ୍ଧାଦ ଶାନ୍ତଳ
ସାମଗ୍ରୀ ଦେଖାଇର ଦୁର୍ଗା ଯୋଗେ ବନୋଦସୁ
କରୁଦେଲେ ଏହିପ୍ରଥା ସଦ ବା ଦୁଦୟଦାନ
ନଦାସୟନକରୁ ନିନ୍ଦ୍ୟ ବୋଧ ଦେବ ଭେଦେ
ଏସ୍ତଳ କ ରସାୟ । ଅଲମଳ ବସୁରେଣ କଂ
୧୮୯୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାଦି ନବମର ମାସର କ ୩୦ ନ

ବରମୁଦ
ଶ୍ରୀ ଦରବସ ଅଗ୍ରମି ଶ୍ରୀ ।
ମାତେଜର ବେଗାଲୟ ।
ର । ଉତ୍ତମାଳ ।

ପୂଲ୍ୟସ୍ତ୍ରୀ ।

ମହାବନା । ୧ । ବେଦ ସ୍ତର	୨ ୦
ଗାବୁ ଗୁଣ୍ଡମଧ୍ୟ ୧୨ କଟକ	୩ ୧
ମଧୁସୂକ୍ତେ ତ୍ରିପାଠୀ କରଣ୍ୟ	୪ ୧
ଦେବୀପଦ୍ମାବଳୀ-ଦର୍ଶନ ଶାନ୍ତପଦ୍ୟା	୩ ୦
ଦେବୀପଦ୍ମାବଳୀ-ଦର୍ଶନ ସାମନ୍ତ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ	୨ ୦
କଳ୍ପଦ୍ରବ୍ୟ-ରୂପେ ଦେବୀପଦ୍ୟ	୩ ୦
ଦେବୀପଦ୍ୟ କଟକ	୧ ୦
ଦେବୀପଦ୍ୟ ମହାଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତପଦ୍ୟ	୩ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

**BHUBANESWAR TEMPLE
IN THE DISTRICT OF PURI.**
This very old, grand, romantic and
artistic temple is going fast to decay
for want of repairs. It has been
decided to invite public sympathy
and help towards its preservation by
raising public subscription. A public

meeting will be held in the Cuttack
Printing Company's Hall at 4 P. M.
Sunday, the 7th January next, under
the presidency of Mr. B. L. Gupta,
District Judge of Cuttack. Attenu-
dance respectfully solicited.

Cuttack } Priyanath Chatterji.
14-12-93 } Rash Bihari Naik.
 } Choudhury Kiribash Dash
 } Members, Bhubaneswar Temple
 } Committee.

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ-ପତ୍ରିକା ।

ଏହ ଅଲଗାଗାଳ ଅନୁକରଣକୁ ଏବ ପ୍ରକାଶ
ମନର ସମ୍ଭାର ଅଭାବରେ ନଷ୍ଟପ୍ରାୟ ହୋଇ-
ଅଛି । ଏହାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ସଂଧାର-
ଣକଠାରୁ ଗୁଣା ସମ୍ଭବ କରାଇବା ପ୍ରତି ବସ-
ଯାଇଅଛି । ଅବାସୀ ନାନୁଏସ୍ତମସ ତା ୨ ଟଙ୍କା
ଲକ୍ଷର ଅପବନ୍ତ ଯ ଟ ଶିବାସମୟରେ କଟକ
ପ୍ରିନ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟତରରେ ସର ହେବ ।
କଟକର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜକ ବ, ଏଲ-
ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ମହୋଦୟ ସଂଗ୍ରହକର ଅସଲ
ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସର୍ବସଂଧାରଣକୁ ଏହାକୁ
ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଅନୁ-
ଗ୍ରହପୂର୍ବକ ସହରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

କଟକ

୧ ଆର୍ ୨୧୩
ଶ୍ରୀ ପ୍ରିୟନାଥ ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟ
ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଲାପୁକ
ଶ୍ରୀ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ କୃତ୍ତିବାସ ଦାସ
ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ମେମ୍ବରଗଣ ।

**JUST RECEIVED FROM AMERICA
A FRESH SUPPLY OF
THE WORLD RENOWNED
"PLANCHETT"
The Miracle of the 19th Century
WHAT IS PLANCHETT?
It is the true Spirit invoker. Two
persons of any sex, race, religion or**

language, laying both their hands
on the Instrument and setting per-
fectly quiet for a short time.

**THE WISHER FOR SPIRIT OF
ANY DECEASED.
FRIEND OR RELATION**

Appears before them (Unseen,
of course) and makes responsible
movement of it. The past, the pre-
sent, and the future are thus laid
open, and every thing connected
with any particular event is revealed.
The answers to the questions put
to the spirit are so correct and to the
point that it excites the admiration
of the world. Full particulars and
detailed direction for its use are to be
found in our illustration bills which
also contain a few of the opinions
of several respectable persons and
presses of Europe and America and
which are sent along with our Plan-
chett.

THE PRICE.

Of an Instrument having such
a super natural power ought to be
above Rs. 100. A few years ago,
MEESRS. W. NEWMAN & Co. of
Calcutta imported a large stock of
this Instrument and sold it at Rs. 15
each, and when it became scare even
at Rs. 20 and Rs. 30. But with a
view to bring it within easy reach
of all, we have set the lowest possible
price, viz:—

**Rs. 3 Three only each,
inclusive of packing charges postage extra.
Please apply sharp.**

or else you will be disappointed as
it commands a rapid sale and our
stock is nearly exhausted.

BWARE OF SPURIOUS IMITATIONS.

We have been informed that imi-
tations *Planchettes* have been adver-
tised at a lower and higher price
by some unscrupulous natives. So
please try ours before others.

N. B. In ordering please mention
this paper and write letter
in English.

**M. MARTIN,
Sole Agent,
Chandernagore, Bengal.**

**KEBB & Co.
Sub Agents
28 1/2 Mirzapur Street Calcutta.**

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୩୦
ସଂ ୨୦

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୧୩ ମସିହା । ମୂଲ୍ୟ ୧୨ ନ ପୌଷ ସହ ୧୯୧୩ ସାଲ ଶେଷକାଳ ।

ଅଭିମ ଦାସଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତା ୫ ୨୯

ମିତ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରମଦାଚରଣବାଦୀମାନଙ୍କ ମଦାସୟ
ଅଲଦାନାଦ ଦାଲବୋର୍ଡର ଜଳ ସବରେ
ଅଭିଷିକ୍ତ ହୋଇଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
ଅଛୁ । ଏ ମଦାସୟ ପ୍ରଥମେ ମୁକୁତ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କରି ଅଗ୍ରା ଏବଂ ଅଲଦାନାଦଠାରେ ଗର-
ଦସବର୍ଷ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଦାଲତର ଜିଜ୍ଞାସୁକି କରୁ-
ଥିଲେ । ଅନୁତନ ଭନେତାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି
ଜିଜ୍ଞାସୁକି ପଦରେ ନିସ୍ତୁଳ କରବା ବାସ୍ତବ
କଥା ଦେଖିଲେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଦାଲବୋର୍ଡକୁ
ଏକାଦେଲକେ ପଦୋତ୍ତଳ ଲବ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଏହାଙ୍କ ନିବାସ ବଙ୍ଗଳାଦୁତା ବାଲର ନିକଟ-
ବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍କଳପଠାଠାରେ ଏବଂ ଏ ମଦାସୟ
ଭୂଲୀଳ-ବାଞ୍ଛନ ଅଟନ୍ତି । ଉତ୍କଳପଠି ମଅଲ-
ରେ ଏହାଙ୍କର ସାଧୁସ୍ଵଭାବ-ସମ୍ପର୍କ ଲୋକ-
ବୋଲି କଷେଷ ପ୍ରକାଶି ଅଛୁ ।

ପ୍ରାକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉଲ୍ଲାସକୁ ପାଠକ-
ମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଭବନେ-
ଶରସ୍ତ୍ର ଅତି ପୁରତନ ଗୀତି ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ
ମଦାସୟର ବରଦ ଦେବାଳୟର ଶାନ୍ତିସମ୍ଭାର
କରିବା ନିମିତ୍ତ ସେଠା ନିମିତ୍ତର ମେମ୍ବରମାନେ
ଉଦ୍ଘାତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ମନ୍ଦର ଓଡ଼ିଶାରେ
ବାହିର ଲଭିବୁମି ଅଥବା ପୁସ୍ତକରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଗଣ୍ଠ
ବୋଲି କହିଲେ ଅନୁକ୍ରମ ଦେବ ନାହିଁ ।
ନିକଟବାସୀ ସାହେବମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଗରମୁଖରେ
ଏଥିର ଶିକ୍ଷକେଶରୀ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସୁରୁଷୋତ୍ପର ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଶାନ୍ତିସମ୍ଭାର ଦେବା
ସଙ୍ଘେ ଏଥିର ଶାନ୍ତିସମ୍ଭାର ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଦେଖି ଅମୈମାନେ ବାସ୍ତବରେ ଅଗବ ଅନ-
ଲତ ହୋଇଅଛୁ । ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ବସୟ ସେ
ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର କମିଟୀର ଏପରି ଦୌର୍ଗତ୍ୟ ସମ୍ଭବ
ନାହିଁ ସେ ସାଧାରଣ ସାଧାରଣ ଭଳି ମେମ୍ବର-
ମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ପର ପାଇବେ ।
ଯାହା ଦେଉ ମେମ୍ବରମାନେ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ହୋଇ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥସମ୍ପ୍ରଦାନ ଦେଖା କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସମ୍ଭବ ବସୟ ଏବଂ ଅମୈ-
ମାନେ ଏକାନ୍ତ ଦାମନା କରୁଁ ସେ ସଦାସୟ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେପରି ମୁକ୍ତବସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ଜନନୀଥ ଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିର ସଂସ୍କାର୍ଥ ଅର୍ଥ
ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ସେପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ମଦାସୟର ବରଦ ମନ୍ଦର
ସଂସ୍କାର୍ଥ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରି ପୁରତନ ଗୀତି
ରକ୍ଷା କରବା ସଙ୍ଘେ ନିଜର ଗୀତି ପ୍ରାପକ
କରିବେ ।

୧୯୧୩ ସାଲ ବଦାୟ ଦେବାକୁ ଚାଲିଲ ।
ଅତି ଏକଦବସ ଉତ୍କଳ ୧୯୧୩ ସାଲ ପର-
କାଳ ନିମନ୍ତେ ବଦାୟ ପ୍ରକଟ କରି ଇତିବାସ
କୋଡରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଦେବ । ଉତ୍କଳ ଲାଳା
ଏହି ପ୍ରକାର ଲାଗି ଅଛୁ । କଲ ଉତ୍କଳରେ
ମାସ, ମାସ ଉତ୍କଳରେ ବର୍ଷ, ବର୍ଷ ଉତ୍କଳରେ
ସୁଦ୍ଧ କମପା ଚାଲି ଯାଉଅଛି କିନ୍ତୁ ଜାକର ନାମ,

ଗୀତି ଚରବାଳ ସମାଜରୁକରେ ରହି ଅଛୁ ।
ଅତିଏକ ଶାଳଠାରେ ସବୁ ସାଲ ସମାଜ ।
ଉତ୍କଳର ଅନୁଗ୍ରହରେ ୧୯୧୩ ସାଲକୁ ଅମୈ-
ମାନେ ଦୌର୍ଗତ୍ୟ କଷେଷ କଷ୍ଟରେ ଯାପନ କର
ନାହିଁ । କେବେ ଓଡ଼ିଶାରେ କନୋବସ୍ତ୍ର-
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ ଜମିଦାର ରବଜକର ଦୁର୍ବସ୍ତ୍ର
ଓ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତଜଣା ମୋକଦମା-
ଦେଉ ବାଲେଶ୍ଵର କରଣରେ ମଦାସୋଲାଇଲ
ଓ କେନ୍ଦୁଝରର ଗୋଲମାଳ ଉଦ୍ୟାଦ ପ୍ରକାର
କଷ୍ଟ ଅନୁଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲ କିନ୍ତୁ ଯାହା ଦେଉ
ଉତ୍କଳର ଅନୁଗ୍ରହରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତଜଣା ମୋକଦମା
ନିଷ୍ପତ୍ତି ଲଭୁ ଅଛୁ ଓ କେନ୍ଦୁଝରର ଗୋଲମାଳ
ମଧ୍ୟ କେତେମାଳ ପ୍ରକାଶରୁ ଉଦ୍ଘାତ ହୋଇ-
ଅଛୁ । କନୋବସ୍ତ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏହାଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଅଗା ଦେଉ ନାହିଁ ।
ପ୍ରାୟ ୧୯୧୪ ସାଲର ସୁଦ୍ଧ ଉତ୍କଳ ଧନୀର
ବୋଧ ଦେଉଅଛୁ । ବର୍ଷାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଯୋଡିଏ
ମଦୁର ଗୋଲମାଳ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେବା ସବୁଜ
ସୁଖର ବସୟ ନୁହେଁ । ଅନୁର ଗୋଟିଏ
କଥା — ୧୯୧୩ ମସିହାରେ ଉଦ୍ଘାତକ ନାମକ
ଏକ ନୂତନ ଅସାମୟିକ ପତ୍ରିକାର ଉତ୍ପତ୍ତି । ଏହା
ଦେବକ ମୁଦ୍ରକ ଉଦ୍ଘେନୁଦ୍ଘେଷ ଯଶ ଗୀତି-
ରକ୍ଷା କରବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅବମନ କରୁଥି-
ବାର ବୋଧ ଦେଉଥିଲ କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚମଧ୍ୟରେ
ଭଲ ବସୟର ପ୍ରବଳ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶିତ
ଦେଉଥିବାକୁ ଓ ମଧ୍ୟ ନାନାପ୍ରକାର ବସୁଲପ-

ଶାମଳ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିବାରୁ ପଡ଼ିକା ସାହୁରୀର ଅଲୋଚନାରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରଦାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବାର ଦୋଷ ଦେଖୁଅଛୁ । ଅନୁମୋଦନ ଅପା କରୁ ୧୮୯୩ ମାଲ ଏହାକୁ ଏହୁପରି ଭାବରେ ଗୋଟି ଯାଇ । ଅନୁମୋଦନ ପରିଶେଷରେ ଉତ୍କଳର ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ୧୮୯୩ ମାଲରେ ଅନୁମୋଦନ ପରଞ୍ଚର ମଧ୍ୟରେ ଶୈଳାର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରବା ଓ ଅନୁମାନଙ୍କର ଜନ୍ମକାଳରେ ପରିଷ୍କରରେ ସାମାନ୍ୟ କରବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କୁ ମନ, ବଳ, ଉତ୍ସାହ, ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରବେ ।

ଶେଷକାଗପୁରର-ଉତ୍କଳ ।

ଶେଷକାଗପୁରର ଗଜ ଦାଣ୍ଡିକବରଣୀକୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେକଲର ଦାଣ୍ଡିକବରଣୀକୁ ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ ଖ୍ୟାତ କରୁଅଛୁ । ଏହା ଗୁଡ଼ା କ୍ଷେତ୍ର ଉତ୍କଳା ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟରେ ଉତ୍କଳ ଦେଖାଯାଏ । ଗୁଡ଼ା-କ୍ଷେତ୍ରର ସଖ୍ୟା ପୂର୍ବଦର୍ଶ-ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା । ଗୁଡ଼ାର ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଉତ୍କଳ ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବଦର୍ଶରେ ଗା ୩୩/୩୧୨ ଗୁପ୍ତକେ ଗଜଦର୍ଶ ପା ୩୨୩୯-୩୨ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା । କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ମରରେ ଏପ୍ରକେଶ ଗୁଡ଼ା-କ୍ଷେତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଅନୁକୂଳ ନୁହଇ । ଏଠାର ବାସୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶୁଷ୍ଟ, ବୃଷ୍ଟି ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏବଂ ମାଟି ସଂଯୋଗର ଉତ୍କଳ ନୁହଇ । ଲୋକାଲକାର ବହୁଦର୍ଶୀ ଗୁଡ଼ା-କ୍ଷେତ୍ର ମିତିନକ୍ଷେତ୍ର ସାହେବ ବହୁକ୍ଷିତ ଶେଷକାଗପୁରର ଗୁଡ଼ା ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅଥବା ସିଲେନର ଗୁଡ଼ାପକ୍ଷେ ପ୍ରତ୍ୟୋଗିତା କରୁପାଖିକ କାହିଁ ଏବଂ ପରମେଷ-ରେ ଏପ୍ରକ ଗୁଡ଼ା ପରକାଳୁ ଦେବାର ତଥା । ଲକ୍ଷ, ଉତ୍କଳ, ଲେଖନ ଓ ପଥକାପକର ବ୍ୟବସାୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛୁ । ଗଜଦର୍ଶ ଏହା ସିଂହଭୂମରୁ ସାଦେ ପାଞ୍ଚମକ୍ଷେତ୍ରର ଉତ୍କଳରୁ ଅନୁଷ୍ଠିତାବାଦରୁ ଗୁଡ଼ାମ ହୋଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଓ ଶୋକନପୁରରେ ସୁଦ୍ଧା ପଥକାପକର ଶେଷ-ମାନଙ୍କର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳରୁ ଶୁଭୁଅଛୁ । ଅନୁର ଶେଷ ଗୋ ୧୮୯୩ ଯା ପରକାଳର ଦାକରେ ଅଛି ଓ ଶେଷ ଶେଷ ପ୍ରାୟ ଦସ-ଦକାବରଣା ସହକରେ ଅଧାକୁ ହୋଇଅଛି । କଳାକାରରେ ସହସ୍ରକା ମ ୨୨୩୨ ଦଶ ଅନୁ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳ ପୂର୍ବଦର୍ଶର

ଉତ୍କଳ ମ ୧୨୮୯ ଦଶ ଥିଲା । ଅନୁ ବହୁଦର୍ଶ ପ୍ରକାଶ ସ୍ଥାନ ଅନେକକା ମାତ୍ର ସେଠାରେ ଏହି ପ୍ରକାଶ ଉତ୍କଳରେ ଶତକ୍ରମ ୪୩୫୯ କା ଲେଖାଏ ମାସକୁ ବସିବାରୁ ଉତ୍କଳ ବାଧା ଗୁଡ଼ିକାର ଉତ୍କଳ ଦେଖୁଅଛୁ । ଉତ୍କଳର ପୂର୍ବ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁ ହୋଇ କାହିଁ ମାଟି ବହିରେ ଲବ ଦେବାର ଅପା ଦେଖାଯାଇଅଛି । ସୁଦା ଉତ୍କଳର ଅପସ୍ତା ପୂର୍ବଠାରୁ ବହୁ ଭଲ ହୋଇ କାହିଁ ଏବଂ ଗୁଡ଼ା ଓ ଶେଷର ଶେଷ ଶୋକା ଦେଖୁଅଛୁ ମାଟି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ସୁଦା ମିତି କାହିଁ । ବୃଷ୍ଟି ଅନୁକରୁ ଫସଲର ଅପସ୍ତା ମର-ବର୍ଷ ଭଲ ନ ଥିଲେହେଁ ସସ୍ୟ ଉତ୍କଳା କପୁର ହୋଇଥିଲା । ରେଭିକାଟି ଏପ୍ରକ ମୂଳଦାରଣ ଅଛି । ଉତ୍କଳରୁ ସହକବାଟି ଅନୁକରୁ ହେତେକ ସ୍ଥାନର ଦାଣ୍ଡିକପ୍ରକ ବାଧା ଗୁଡ଼ି-ଅଛି ଏଠା ଏପ୍ରକାର ଗୁଡ଼ାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳ ବାଟି ନିର୍ମାଣ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି । ସିଂହ-ଭୂମରେ କାଠର କାଳବାର ଅଧକପରମାଣରେ ହୋଇଥିଲା ।

ଗୁଡ଼ାବରିଗୁମାନଙ୍କର ଦାର୍ଯ୍ୟକଳାପ୍ରକାଶ ।

ଅସମ ଉତ୍କଳର ଗୁଡ଼ାବରିଗୁ-ସ୍ଥାନମାନଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ାବରିଗୁରେ ବାମ କରବା ସହାପେ ଉତ୍କଳ-ବର୍ଷର ନାକା ସ୍ଥାନରୁ ଉତ୍କଳମାନେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେବା ଶେଷପୁର ସନ ୧୮୯୨ ମାଲର ଦାର୍ଯ୍ୟ-ବିଜ୍ଞାନରେ ମହାମାନ୍ୟ ବଡ଼ଲକ୍ଷ ସାହେବଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ସେପ୍ରକୃ ଜଣା-ଯାଏ ଯେ ସନ ୧୮୯୧ ମାଲରେ ୩୨୨୯ କମର ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା ସ୍ତରେ ସନ ୧୮୯୨ ମାଲରେ ୪୨୮୨୯ କମର ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବର ଚୁକ୍ତି କି ୪୩୨୩୦୩ ଶରୁ ବିଜ୍ଞାନ-ବର୍ଷରେ କି ୪୨୯୨୪୭ ଶ ହୋଇଥିଲା । ଶର-ବଡ଼ା ସାହେ ପାଞ୍ଚକର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ବହୁ ସନ ୧୮୯୧ ମାଲରେ ସେତେକର ଚୁକ୍ତି ଯାଇଥିଲେ ହେତକ ଉତ୍କଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସନ ୧୮୯୨ ମାଲରେ କି ୨୯୪୨ ଶ ଅଧିକା ଯାଇ-ଥିଲେ ଶତକ୍ରମା ପ୍ରାୟ ବାରିକର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଅଛି । ଗୁଡ଼ାବରିଗୁଧରାଣଙ୍କ ବହୁକରେ ଦେବ-ନ ଗୁଡ଼ାପକ୍ଷେଟି ମାମଲ ହୋଇଥିଲା ଓ ତଳେ ଉତ୍କଳାପୁର ବହୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ନ ଥିବାରୁ ଯଦା ଉତ୍କଳରେ ୪୩୦୦ କା ଅର୍ଥବସ୍ତୁହୋଇ-ଥିଲା । ମୋଟରେ ବରିଗୁଧରାଣ ଓ ଚୁକ୍ତି ଏବଂ

ମାମଦାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସଭାକ ସୁଦାର ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରକାଶ । ମହାମାନ୍ୟ ବଡ଼ଲକ୍ଷ ସାହେବ ଉତ୍କଳରୁ ଫଳଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଧ ସହକ୍ରମ ହୋଇ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଗୁଡ଼ାବରିଗୁ-ବର୍ଷ ଜଳପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି ଓ ଉତ୍କଳମାନେ ଅପ୍ରକ ସହକ ବରିଗୁମାନଙ୍କୁ ଯାଉ-ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ ଏପ୍ରକେ ଅଧ୍ୟ ଦୋଇ ଯାକୁ କାହିଁ । ବରିଗୁଧରାଣଙ୍କ ବହୁ-କରେ ସେପରି ଗୁଡ଼ାପମାନ ସହକା ଶୁଣାଯାଏ ସେଥିରେ ବରିଗୁ ଜଳପ୍ରିୟ ଦେବା ଅଧକର ଦେଖୁଅଛି କୁଳବଖ୍ୟାବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଏହି ଯେ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ପ୍ରାୟ ସହକ ସ୍ଥାନରେ ଶାନ୍ତସାମଗ୍ରୀ ଅପସ୍ତା ମଦର୍ଷ ଦେବାରୁ ଦୃଷ୍ଟି-ଲେହେ ଦେବେଦବର୍ଷ ହେଲ ଅଧକ ଦୃଷ୍ଟରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଲେକକୁ ମଧ୍ୟ ଦୂର୍ବଲ୍ୟ ବାଧ୍ୟସ୍ତବାରୁ ଉତ୍କଳମାନେ ସୁସ୍ଥାନରେ ସଂପୃକ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶାଳ କାହାନ୍ତି । ଏଥି ଉତ୍କଳକୁ କୁଳ ସହକବାସ ସିଅକା (ଉତ୍କଳ) ମାନଙ୍କର ଓର୍ଗଲକ । ଅନେକସ୍ତରେ ସେମାନେ ଉତ୍କଳ-କକୁ ନାକାବ ପ୍ରଲୋଚନ ଦେଖାଇ ଏପରି ସହ କରୁ ଉତ୍କଳ ଯେ ମେକସୁରକ ପଶ୍ୟା-ସୁଦା ବସନ ହୋଇଯାଏ । ଏହି ସହ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣରେ ଉତ୍କଳବଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଥିବାର ଦୋଷ ହୁଏ ଓ ଗଣାମଜଲରୁ ଅନେକ ଚୁକ୍ତି ଯାଇ ଥିବାରୁ ଏ ଅନୁମାନ ପ୍ରକଳ ଦେଖୁଅଛୁ । ଯେହେ ଗୁଡ଼ାବରିଗୁ ବାସୁବକ ଜଳପ୍ରିୟ ହୋ-ଇଥାନ୍ତା ଓ ଉତ୍କଳମାନେ ସେଠାରେ ଅନୁସରେ ଓ ଅନୁମରେ ଉତ୍କଳାନ୍ତେ ହେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁକରେ ଉତ୍କଳର ନାକାବ କଟକଣା ସୁଦା-ପ୍ରକାଶେ ପ୍ରକାଶ ଅନେକ ଚୁକ୍ତି ଗଣାମ ଅପୁ କ ଆନ୍ତେ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ବର୍ଷରେ ପକାକର ସଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ କି ଆନ୍ତା । ଗଜଦର୍ଶ କି ୧୦୨୮୦ ଶ ପକାଲ ଯାଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ କି ୧୦୩୭୭ ଶ ପକାଲ ଗଲେ । ପୁଣି ମୁଖ୍ୟ-ଖ୍ୟା ଏଥି ସହକ । ଉତ୍କଳାପଶ୍ୟାକର ପ୍ରକ ମାଲ-ଲରେ ସନ ୧୮୯୧ ମାଲରେ ମୁଖ୍ୟଖ୍ୟା ପକ-କା କି ୩୨ ଶ ଥିଲା ଏବର୍ଷରୁ ଶତକ୍ରମା ପ୍ରାୟ କି ୪୨ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । ସ୍ଥାନର ଅପସ୍ତାବରଣା ଏ ଉତ୍କଳରୁ ନାକାବ ହୋଇ ବିଜ୍ଞାନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ତେଣୁ ଅନୁ-ମାନଙ୍କ ବହେଦନାରେ ଏହା ଏକମାତ୍ର ନାକାବ ନୁହଇ । ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ନିଷ୍ଠର ବ୍ୟବହାର

ଓ କର୍ମର ଭିତ୍ତ ଉପାଦାନ ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଭ୍ୟାସର
 କାରଣ ଅଟଇ । ଦୁର୍ଦ୍ଦଳଦାୟୀ କୁଳମାନଙ୍କ
 ମୁକ୍ତସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଏପରି ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଅସ୍ମାସ୍ତ୍ରମକର
 ସ୍ଥାନ ଓ କଠିନ କର୍ମ ସକାଶେ ନେବାର ଉଚିତ
 ନ ଥିଲ ।

କୌଣସି ସମ୍ପାଦକପଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଜନ-
 ପାଇପୁଣି କଲରେ ମୂରେ ସାଦେବ ନାମକ
 ଚାନ୍ଦିକାଙ୍କ ଇଂରେଜ ଗଞ୍ଜାମ ଅଞ୍ଚଳର ଅନେକ
 କୁଳକୁ ବର୍ଣ୍ଣିତରେ ଅନ୍ୟାୟମତେ କଏଦ
 ରଖିଥିବାରୁ ବାରଦାସ ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛି ଓ
 ଦାଲକୋଟରେ ଏ ଦଣ୍ଡ ବାଦାଲ ରହିଅଛି ।
 ଏ ମକଦ୍ଦମାରୁ କୁଳିକପ୍ରତି ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟର
 ଦେଖିପାର ରାଜ୍ୟପତିର ପାଲିମେଣ୍ଟସଭାଙ୍କ
 ଗୋଟରରେ ଅସିଦାରୁ କୁଳିକସମ୍ପର୍କ ଅଭିଧାନ
 ଉଠିସିବାର କଥା ଦେଉଅଛି । ଚାନ୍ଦିକାଙ୍କ
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲାର ସଂଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଅଟେ ସତ୍ୟ
 କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖ ଓ ଅସଦାୟୀ କୁଳମାନେ ପ୍ରତାପଶାଳୀ
 ଓ ଧନ ଚାନ୍ଦିକାଙ୍କ ଇଂରେଜଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
 ମାମଲ କରବାକୁ ବି ସମକକ୍ଷ ? ଏଣୁବର ଅଭା-
 ଗୁରୁ ଦେଲେ ସୁଦା ଅନେକେ ସଦ୍ୟ କରି
 ରୁଦ୍ଧି । ଅଧିକାଂଶ କୁଳ ସପରକାରରେ ଯାଉ
 ଯାନ୍ତି ଓ ପଳାଇ ଅସିବାର ବାଟ ସଫଳନହେ ।
 କଚେରୀ ମାମଲ ଓ ପଳାୟନର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ
 ଦେଉଥାନ୍ତା । ମାମଲ ଅଧିକ ଦେବ ନ ସୁଦାକୁ
 ବାସିକ ବଞ୍ଚାପମାନାଳ ଅଦା କାଂକି ସନ୍ତୋଷ-
 ଜନକ ନ ହେବ ପୁଣି ଚାନ୍ଦିକାଙ୍କମାନେ
 ଇଂରେଜ । ଯାଦା ଦେଉ ଚାନ୍ଦିକାଙ୍କର
 ଅନ୍ୟାୟର ପାଲିମେଣ୍ଟସଭାର ମନ ଅକର୍ଷଣ
 କରୁଅଛି ଅକର୍ଷଣ କିଛି ସୁଦେ ନିକଟ । କଲି-
 ଦଦା ଇନ୍ଦ୍ରାଦ ସ୍ଥାନର ବାରଦାସମାନଙ୍କରେ
 ଅସଦ୍ୟ ବିଦେଶୀୟ କୁଳି କର୍ମ କରନ୍ତି ଓ
 ଅପରାଧସେ ଯାଇ କର୍ମ ପାଇବା ସକାଶେ
 ଧନ ପତ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଯେବେ ବରକଳା ଇନ୍ଦ୍ରାଦ
 ସ୍ଥାନ ସକାଶେ ବିଶେଷ ଆଇନ ଅନାବସ୍ୟକ
 ଠେକେ ଚାନ୍ଦିକାଙ୍କ ସକାଶେ କାହିଁକି ଅନ-
 ଶ୍ୟକ ? କୁଳିକକାର କାରଣାଳା କୁଲ୍ୟ ଚାନ୍ଦି-
 କାଙ୍କରୁମାନ ବାସ୍ତବିକ ଜନସିୟ ଦେଲେ ଅ-
 ଇନ୍ଦର ବି କରବାର । ଯେବେ ନୁହେଁ ତେ-
 ବେ ବଞ୍ଚାପମ ମନୁଷ୍ୟ ଉପାୟକ ଓ ଚାନ୍ଦିକା-
 ଶ୍ୟକ ଦାସ । କୌଣସିମତେ ବିଶେଷ କୁଳି-
 ଅଇନର ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ଓ

ଏହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଠାଇ ଦେଲେ ଦୁଃଖି
 କୁଳମାନଙ୍କର ବଡ଼ ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଶିକ୍ଷା ।

ବଙ୍ଗଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ସନ ୧୮୯୩୧୩ ସା-
 ଲର ବିବରଣରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଠାରୁ
 ସୁଲିପଂଖ୍ୟା ସାମାନ୍ୟରେ ଉର୍ଦ୍ଧା ହୋଇଥିଲେଦେ
 ଶ୍ରବଣସଂଖ୍ୟା ୧୫୫୧୨୫ ଠାରୁ ୧୫୫୫୦୫୭କୁ
 ବୃଦ୍ଧି ଦେଇଅଛି । ଉଚ୍ଚ ଓ ମଧ୍ୟମ-ଶ୍ରେଣୀର
 ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଶୁଦ୍ଧ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି
 ମାତ୍ର ନିମ୍ନ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରବଣ ଉର୍ଦ୍ଧା
 ପଡ଼ିଅଛି । ଏଥିର କାରଣ ବୋଧ ହୁଅଇ ଉଚ୍ଚ-
 ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କଲେ ଚାନ୍ଦିକା ମିଳିବ ବୋଲି ସେ
 ବିଗଳି ଲୋକଙ୍କର ମନ ଧାବତ ଦେଉଅଛି ।
 ନିମ୍ନଶିକ୍ଷାରେ ସେପରି ବଡ଼ ଫଳ ନ ଦେଖି
 ଲୋକେ ସଙ୍କୁଚିତ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ନିମ୍ନ ଶିକ୍ଷା
 ପ୍ରତି ସରକାରଙ୍କର ଅଧିକ ଯତ୍ନ ସେମନ୍ତ ବି
 ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ କେହି ଗଣ୍ଡ ମୂର୍ଖ ନ ରହିବେ
 କିନ୍ତୁ ନାନା ଚେଷ୍ଟାରେ ସୁଦା ସେ ଫଳଭର
 ଦେବାକୁ ବିସ୍ତର ବଳମ୍ ଅଛି । ଲୋକ ଗଣନା
 ଅନୁସାରେ ସୁଲରେ ପଢ଼ିବା ଯୋଗ୍ୟ ବୟସର
 ବାଳକ ସଂଖ୍ୟା ୫୪ ଲକ୍ଷ ୨୨ ହଜାର ଏବଂ
 ବାଳିକା ସଂଖ୍ୟା ୫୫ ଲକ୍ଷ ୯୫ ହଜାର । ଏସ-
 ମଧ୍ୟରୁ ୧୫୫୧୨୫ ବାଳକ ଓ ୧୦୩୫୮୮
 ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍
 ଶତକ୍ରମ ୨୭ ବାଳକ ଓ ପ୍ରାୟ ୨ ବାଳିକା
 ପାଠ କରବାର ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ବାଲିକାରୁ
 ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି । ମୋଟରେ ଇନ୍ଦ୍ରାଦ ପୁର୍ବ
 ସକ୍ରିୟ ଅପାର୍ଥ୍ୟ ରହି ଯାଉଥିବାର ଦେଖା-
 ଗଲେଦେ ସବୁ ସ୍ଥାନର ଅବସ୍ଥା ସମାନ ନୁହଇ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଲକ୍ଷ ବା ବିଭାଗ-ଭେଦରେ କୁଳାଧିକ
 ଅଛି । ଯଥା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବା ବୟସର
 ୧୦ ବର୍ଷ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନବିଭାଗରେ
 ୫୧ ଉତ୍କଳମରେ ୫୫ ଓଡ଼ିଶାରେ ୫୭ ଛା-
 ବାରେ ୨୯ ଶ୍ରେଟନାଗପୁରରେ ୧୭ ପାଟଣାରେ
 ୧୫ ଓ ଭଗଲପୁରରେ ୧୩ ଜଣ ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ବାଲିକାରେ ଓଡ଼ିଶା ୩୨୨ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି
 ଅବଶ୍ୟ ବୌଦ୍ଧିକର ବିଷୟ ଅଟଇ । ପୁଣି
 ଓଡ଼ିଶାମଧ୍ୟରେ ବାଲିକାଙ୍କ ଶ୍ରେଣି ଅଟେ ।
 ସେଠାରେ ସରକାର ୫୮ ହଜିବରେ ୩୫ ଓ
 ପୁରୀରେ ୮୮ ପିଲା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ କର-
 ବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ସନ ୧୮୯୩୧୨
 ସାଲରେ ୧୩ ଲକ୍ଷ ୫୨ ହଜାର ଟଙ୍କା ଏବଂ
 ସନ ୧୮୯୩୧୩ ସାଲରେ ୧୫୨୫୫୫୩୮୮
 ହୋଇଥିଲ । ମାତ୍ର ଗରବର୍ଷର ବ୍ୟୟ କିଛି
 ପୂର୍ବ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେଦେ ସରକାର
 ବ୍ୟୟ ବଡ଼ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଲକ୍ଷ ଓ ମିତ୍ତ-
 ନସିପଲ-ପାଣି ସହର ପ୍ରଦେଶୀୟ ସରକାର-
 ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଉର୍ଦ୍ଧା ପଡ଼ି ଅଛି ଅଥଚ
 ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟୟ ପୂର୍ବବର୍ଷ
 ୫୭ ଲକ୍ଷ ୨୩ ହଜାର ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଗର-
 ବର୍ଷ ୨୧ ଲକ୍ଷ ୨୯ ହଜାର ଟଙ୍କା ହୋଇ-
 ଥିଲ । ଏଥିରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ
 ଲୋକମାନେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗରେ କମାଗର ଅଧିକ
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରବାକୁ ଅଗ୍ରସର ଅଟନ୍ତି ଏବଂ
 ଏହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଘଟଣା ବୋଲି
 ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଟଲିଟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗସମ୍ପର୍କରେ ଲକ୍ଷ ବୋରଡମାନେ
 ସମୁଦାୟ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାର ଦେଖି ମାନ୍ୟ-
 ବର ଶ୍ରେଟଲିଟ ଅନୁଜିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅଧି-
 କାଂଶ ପ୍ରକରେ ବୋରଡମାନେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ
 କର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ସହର ମିଳି ମିଶି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଅତି ଅଳ୍ପ ସ୍ଥାନରୁ ଗୁରା ଯାଇ-
 ଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରାସ ମଧ୍ୟରେ କଟକର
 ଲୋକଲିକୋରଡ଼ ଜାକବରଦ୍ଦାସ ସଦ୍‌ଦା ଟଙ୍କା
 ନ ପଠାଇ କେବେ ଅସିପରେ ନଗଦ ଦେବା
 ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ବଳମ୍ ଘଟିବାର ଶୁଣି ସେ ପ୍ରଥା
 ରହିତ କରବାକୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଟଲିଟ ଅ-
 ଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଓ ମଧ୍ୟମଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ସରକାରଙ୍କ
 ବ୍ୟୟ ଉର୍ଦ୍ଧା ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକ
 ଯତ୍ନଦେଉ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଉଅଛି । ନିମ୍ନଶିକ୍ଷା ବିଷ-
 ଯରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚି-
 ନମନ୍ତେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରବାବାରଣ ଲକ୍ଷ-
 ବୋରଡ଼ ଓ ମିତ୍ତନସିପାଳିମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ
 ଅନୁରୋଧ ହୋଇଅଛି । ବିଶେଷ ଶିକ୍ଷାସମ୍ପର୍କରେ
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଆଇନଶ୍ରେଣୀର ଶୁଦ୍ଧ ଗର
 ଦୁଇବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧା ପଢ଼ୁଅଛି ମାତ୍ର ଚିତ୍ତଶାଳି-
 ମାୟୁଷି ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ କମାଗର
 ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି । ଉଚ୍ଚ ମାୟୁଷି ଏବଂ ଶିଳ୍ପଶିକ୍ଷା-
 ପ୍ରତି ସରକାରଙ୍କର ଅଧିକ ମନୋଯୋଗ ଏକିକ
 ଦେଖି ଅନୁମୋଦେ ଅନୁକର ଦେଲୁ । ବାସ୍ତ-

ବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଏ ସବୁ ବିଶାଳ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସାରେ ହୋଇଅଛି ।

କଟକ ସରକେସୁଲରେ ଉକ୍ତ ମାତ୍ରମାତ୍ର ତା ୩୧ ରଖରେ କ ୩୩ ଟ ପରୁଥିଲେ ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଦେବଳ କ ୨୩ ଟ ଉକ୍ତିଅ । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଏ ନିଦ୍ୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ-କରଣେ ଭଲରୂପେ ବନ୍ଦୀ ଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ସଂସାଧାରୀ ଗ୍ରହମାନେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଥମେ ସର-କାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଦେଲଦେଲେ ପ୍ରାୟ ବୌଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସକ୍ତ ନାହିଁ ସ୍ଵଭାବେ ସେତେବେଳେ ସଂସାଧାରୀ ଗ୍ରହଙ୍କର ଲୋଡ଼ା ହୁଅଇ ତେତେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା ଲୁଚା ଯାଇବା କଠିନ ହୁଏ । ଏଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରହଣ ସଂଗ୍ରହ ଗଣା ଦେଉଅଛି । ଏଥରୁ ଗୋଟିଏଟି ବହିପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ସରକେସୁଲରେ ଗ୍ରହସଂଗ୍ରହ ନିମାଣର ବୁଦ୍ଧି ଦେବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟସଂଗ୍ରହ ଉକ୍ତିଅ ଗ୍ରହ ନିଅଣ ଦେବା ଅଥଚ ଉକ୍ତିଅ ଗ୍ରହରେ ସୁସିଦ୍ଧାଦାନ ଅଧିକ କଷ୍ଟକର ନ ଥିବା ପୁଲେ କଟକରେ ଉକ୍ତିଅ ଗ୍ରହଙ୍କ ଲୋଡ଼ା ସେହିପରି ଦେବା ଉଚିତ ବସେଷତା ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଆ ନିଦ୍ୟାଳୟ ଦେଉଥିବାରୁ ଅଲେକ ସରକେସୁଲ ଲୋଡ଼ା ଦେଉଥିବେ । ଅରବ ମାଲ୍ୟବର ଗୋଟିଏଟି ଅଦେଶ ଦେଉଥିବୁ ବ ସରକେ ଏକ ଦନୋକପ୍ର ପ୍ରକାଶର ତାଲିକାରେକ୍ରମାନ୍ତେ ନୂତନ ଏକ ଅନାମିୟ ସରକେସୁଲମାନ ସନ-କାର୍ତ୍ତ କର ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସୋଭାଦା ବୁଦ୍ଧି ସଂଗ୍ରହରେ ଅବଦାନୀୟ ସମ୍ପର୍କ ଦେବେ । ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଅପା ବରୁ ଏକାନ୍ତାସ ବହି ଉପକାର ଦେବ ।

ବଙ୍ଗଳାର ନାଳସୂଚୀ ।

ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ସୁହୁ ନାଳକାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ଯଥା, ଓଡ଼ିଶା କାଳମାନ, ମେଦନୀପୁର ନାଳ, ହତଳ ନାଳ ଏବଂ ସୋନ-ନାଳମାନ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ହତଳନାଳ ଦେ-ଶର ଜଳସମ୍ପଦ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକ ଅନ୍ୟ ନାଳ-ମାନ ଉଲ୍ଲେଖ ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖର ଉଲ୍ଲେଖ-କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଅଇ । ଏହି ସମସ୍ତ ନାଳ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗରବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଖ୍ୟ ୧୮୯୨-୯୩ ସାଲ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୭କୋଟି ୫୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଟଙ୍କା ଇଣ୍ଡିଆ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରୁଣ ଦେଇଥିବାରୁ ଏଥିର ଉଲ୍ଲେଖ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ବହି ଅଧିକ ବଜାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମେଶ୍ଵ ଦେଖ ଅଟେ ।

ସନ ୧୮୯୨-୯୩ ସାଲର ଅୟ ବ୍ୟୟ ବିମ୍ବେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ଯଥା ।—

	ଅୟ	ବ୍ୟୟ
ଓଡ଼ିଶା ନାଳମାନ	୫ ୫୯୭୭୭୩	୫ ୫୨୫୫୦୭
ମେଦନୀପୁର ନାଳ	୫ ୨୮୦୦୦୯	୫ ୧୯୫୫୫୦
ହତଳ ନାଳ	୫ ୫୦୦୦୧୦	୫ ୫୦୦୦୧୯
ସୋନ ନାଳମାନ	୫ ୧୦୫୨୫୮୯	୫ ୨୫୧୨୫୮୮
ମୁକ୍ତ	୫ ୧୮୮୫୫୬୯	୫ ୧୮୮୫୫୬୯

ଉପରଲିଖିତ ଦେଖାବରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗରବର୍ଷ ନାଳମାନଙ୍କରୁ ଜଳକର ନୌକର ପ୍ରକାର ଯେତେ ଟଙ୍କା ଅୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ ହୋଇ କ ୩୯୭୫୫୮୯୧୦ ଲକ୍ଷ ହୋଇଅଛି । ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ଦେବଳ ୧ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନାଳ ଦେବା ଦଳରୁ ବୌଦ୍ଧି ବର୍ଷ ଗରବର୍ଷ ପରି ଲକ୍ଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ଦେବଳ ସନ ୧୮୮୫-୮୬ ସାଲରେ ୩ ଲକ୍ଷ ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ଏତେ ଲକ୍ଷ ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ବଜାୟ ସାଧାରଣ ସୁବିଧାର ଉପକାର ହୋଇ ନାହିଁ କାରଣ ଉପରଲିଖିତରୂପେ ଏହି ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟ-ଧରଣ ପୁଅ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବ ଅଟେ । ଏଥରୁ କରବ ଲକ୍ଷ ୩ ଲକ୍ଷ ୯୮ ହଜାର ଦେଲ ସୁଦ୍ଧା ଅବଶିଷ୍ଟ ଦେଖାଏରୁଷ ଟଙ୍କା ଅନ୍ୟ ଗଭର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଦେଶୀୟ ବରର ଅୟରୁ ବଜାୟ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଗଭର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଦେବେ । ଫଳତଃ ଅନୁଭବ ବାସିଲ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅୟ ନ ଦେଲେ ବଙ୍ଗଳାର ନାଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭଜନକ ହୋଇନାହିଁ ନ ଯାନ୍ତେ ମାତ୍ର ମେ ଅବସ୍ଥା ଦେବେ ଗଢ଼ିବ ବହି ଜଣା ପାରି ନାହିଁ ।

ଗରବର୍ଷ ଅୟ ବୁଦ୍ଧି ଦେବାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ବଙ୍ଗ ଅ ଉତ୍ପାଦ ଅଟଇ । ନାଳସୂଚୀର ଉତ୍ପାଦ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବେ କଲେକ୍ଟର ଅଧୀନ ଥିଲା । ଗରବର୍ଷ ତାହା ବାଉଦମାସ୍ତ୍ର ଏଲ୍‌କା-ରୁକୁ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା ନାଳ ନିମନ୍ତେ ବାଉ ଜଗତ୍ସ ସାଦା ଏବଂ ସୋନ ନାଳ ନିମନ୍ତେ ବାଉ ସାରଦାପ୍ରସାଦ ଗୁରୁର୍ବିନା ଶାସ ତେସ୍ତା ପଦରେ ଲୁଚୁ ଦେଲେ ଏବଂ ସାଟିଫିକଟ ମୋମକମା ରୁଣିବାର ଅଧିକାର ଏମାନଙ୍କୁ ଦତ୍ତ ଗଲା । ଏହି ତେସ୍ତାମାନଙ୍କର ବୌଦ୍ଧି ଓ ଅଧିକାରରେ ଅଲେକ ବଙ୍ଗ ଅ ଟଙ୍କା ଅଦା ଦେବାରୁ ବାଗର ସରମାଣ ଯାହା ଗରବର୍ଷ

ଅଧିକାର ଗୁରୁକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଥିଲା ତାହା ସେହିବର୍ଷ ଦେଖରେ କ ୨୨୨୨୨୯୧ କାଲେ ରହିଲା । ଏହି ତେସ୍ତାମାନେ ଏବଂ ବସେଷତା ବାଉ ଜଗତ୍ସ ସାଦା ଏଥିକମନ୍ତେ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ପାଇଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗ ଅ ଜଳକର ଉତ୍ପାଦ-କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ହୋଇଥିଲେ ଗରବର୍ଷର ଅୟ ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷଠାରୁ ଅଧିକ ନ ହୋଇ ବରୁ ଉକ୍ତିା ହୋଇଥାନ୍ତା କାରଣ ଗରବର୍ଷ ମାତ୍ର ୨୨-୯୦୦୦୦ ମାତ୍ର ତହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷରେ ମାତ୍ର ୩୨୫୮୯-୯୧ ହୁଏରେ ଜଳ ମାତ୍ରଥିଲା ଏବଂ ଗୋ-କର ଗରବର୍ଷ କ ୩୯୭୮୨୭୧୦ ମାତ୍ର ତହିଁ ପୂର୍ବ-ବର୍ଷ କ ୩୯୭୦୧୦୧୦୦ ଅଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଯାହାତଦ୍ଵାରା ଗୁରୁତ୍ଵ ସୁହୁ ମାନ ପ୍ରମାଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ଏକା ଓଡ଼ିଶା ଉକ୍ତିା ଅଧିକ ସମସ୍ତର ଅୟରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହର ବ୍ୟୟ ଯାଇ ବହିଷ୍ଟିତ ରହି-ଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ନାଳର ଅୟ ଅପେକ୍ଷା ଦେବଳ ୮ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ଦେବା-ରୁ ଗୋଟିଏଟି ସଲୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଅଛି । ଅଧିକ ଶ୍ରେଣୀର ବସ୍ତୁ ଏହି ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଳକର ସଂଜାୟ ନୁଷ ଓ ପୁରୁଣା ୧୭୯୫ ମୁର ଶୋକଦମା ମଧ୍ୟରୁ ଗରବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୧୯୯୨-୫୨ ମୁର ପ୍ରସାଧନ ହୋଇ ଦେବଳ କ ୯୨୯ ମୁର ବର୍ଷଦେଶରେ ବାଗଥିଲା ଏବଂ ଏତେ ମୋକଦମା ପ୍ରସାଧନ ଦେବା ପ୍ରଦେଶ ବୌଦ୍ଧି ଗୋଟିଏ ମୋକଦମାରେ ଦେହ ବାଗଦାର ଏବଂ ହୋଇ ନାହିଁ ବନ୍ଦା ବାହାର ଅନଳ ଗ୍ରହଣି ନିଲମ ହୋ-ନାହିଁ । ଏପରି ହୁଏ ଯେମନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵ ନ ମଜାଦବା ଦେବୁ ଦ୍ଵିପୁଣ ବର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ତାହା ଏକପ୍ରକାର ଉଚି ପାଇଅଛି ଏବଂ ତାହା ପ୍ରମା-ମାନେ ଅଲେକ ଅଧର୍ଷକ ଚିନ୍ତା ଓ ବହୁରୁ ଉକ୍ତିା ପାଇ ଅଛି ।

ବୃକ୍ଷଜାଳ-ପ୍ରମାଣୀରୁକା ବଙ୍ଗଳାରେ ଗୋ ୨ ୧ ଗୁରୁ ନାଳ ପ୍ରମାଣୀ ଅଛି ଯଥା, ସାରନ-ନାଳ ଉଲ୍ଲେଖ-ନାଳ ଓଡ଼ିଶା-ଦୋହ-ଦେବଲ, ଦୋହ-ନାଳ, ନିଜୁକନାଳ ଏବଂ ମଧୁକନାଳ । ଏସମସ୍ତର ଗରବର୍ଷର ଅୟ କ ୨୫୩୫୨୫୧୦ ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହର ବ୍ୟୟ ୫୫୨୫୫୧୧୧୦ ପ୍ରକାରୁ ଉଲ୍ଲେଖ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଲକ୍ଷ ହୋଇଅଛି । ଏକା ଉଲ୍ଲେଖନାଳ-ରେ ଉଲ୍ଲେଖରୁ ଅଧିକ ଲକ୍ଷ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍ତମ୍ଭର ଓ ଉଲ୍ଲେଖନାଳରେ ସାଦା ବହି ଲକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ସପର ଉଲ୍ଲେଖ ଅର୍ଥାତ୍